

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy

SOS21 Sosionomi (AMK), Päivätoteutus

TUTKINTO-OHJELMAN KUVAUS JA OSAAMISALUEET

Sosiaalialan tutkinto-ohjelman ytimenä on sosiaalisen asiantuntijuus ihmisten arkipäivän elämässä, yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Se merkitsee kykyä ymmärtää ihmisen elämäntilanne voimavaroineen ja tarpeineen, sekä nähdä se osana laajempaa yhteiskunnallista ja kulttuurista kokonaisuutta. Tutkinto-ohjelma antaa taidot edistää ihmisten hyvinvointia, sosiaalista toimintakykyä ja osallisuutta psykososiaalisia ja toiminnallisia menetelmiä, valtaistavia menetelmiä ja johtamisen menetelmiä käyttäen.

Sosionomi (AMK) kohtaa työssään eri-ikäisiä ihmisiä ja kulkee heidän rinnallaan kasvua, kehitystä ja sosiaalista toimintakykyä tukien. Sosionomin työhön sisältyy paitsi palveluiden tuottamista, myös yhteiskunnallista vaikuttamista, palveluihin ohjausta ja sekä työn kehittämistä yhdessä asiakkaiden kanssa.

AMMATILLINEN OSAAMISPROFIILI

Opintojen suorittaminen takaa laaja-alaisen ja korkeatasoisen sosiaalialan ammattitaidon muodostumisen sekä mahdollistaa työllistymisen eri asiakasryhmien pariin. Ne antavat vahvan teoreettisen pohjan sosiaalialalla tehtävälle työlle ja opintoihin sisältyy runsaasti työelämän oppimisympäristöjä sekä käytännönläheisiä oppimismenetelmiä. Tutkinto-ohjelmassa ei ole suuntautumisvaihtoehtoja, mutta opinnot sisältävät valinnaisuutta sosionomin työmenetelmiin ja toimintaympäristöihin liittyen. Opinnoissa on myös Opintokokonaisuus: Empowerment in Social Work on mahdollista opiskella englannin kielellä.

Opintojen kokonaisuudessa on huomioitu ammatilliset kompetenssit, jotka on laadittu yhteistyössä kaikkien Suomessa sosionomikoulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen kanssa. Kompetenssit: eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen.

PEDAGOGISET TOIMINTAMALLIT

Sosionomi (AMK) tutkinto-ohjelmassa käytetään sosio-konstruktivistista oppimiskäsitystä pedagogisena taustateorianana. Opiskelijan oppimista edistävät erilaiset opiskelijakeskeiset ja kokemukselliset sekä yksilölliset ja yhteistoiminnalliset sekä tutkivan oppimisen oppimismenetelmät. Oppimismenetelmiä käytetään monipuolisesti: teoriaopintoja luentoina, digitaalisia oppimisympäristöjä, pienryhmäharjoituksia, simulaatioharjoituksia ja erilaisten menetelmien harjoittelua. Osa opinnoista voidaan toteuttaa verkko-opintoina, etäopintoina sekä kontaktiopetuksena. Opinnoissa on myös itsenäistä opiskelua. Opintoja voi suorittaa myös ulkomaan vaihdossa henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti. Opiskelija voi suorittaa opintojaan myös SeAMKin monialaisessa SeAMKPro-oppimisympäristössä henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti.

Opetussuunnitelmassa on viisi opintoa läpäisevää juonetta, jotka kulkevat läpi opintojen. Ne perustuvat SeAMKin selvityksiin, tutkimuksiin ja strategiaan sekä ammattikorkeakoulutuksen kansallisiin ja kansainvälisiin suosituksiin ja säädöksiin:

Tiedonhankinta-juonne vahvistaa opiskelijan ammatillista ja alakohtaista tiedonhankintaosaamista läpi opintojen sekä on osa työelämäosaamista. Tiedon etsiminen ja käyttäminen ovat olennainen osa oppimista kaikissa tutkinto-ohjelman opinnoissa.

Kansainvälisyys-juonne varmistaa opiskelijan kansainvälisen osaamisen kehittyminen opiskelun aikana. Sosionomi työskentelee monikulttuurisissa ja kansainvälistyvissä työympäristöissä sekä kohtaa asiakkaita monista eri kulttuureista. Tästä johtuen koulutuksen sisällöissä tulee esille monikulttuurisuus, eri kulttuuritaustaisten ihmisten kohtaaminen, vieraskielinen opetus ja oppimateriaali, kv-vaihdot, kv-tutorina toimiminen sekä kotikansainvälistyminen.

Yrittäjyys-juonteeseen mukaisilla opinnoilla autetaan opiskelijaa ymmärtämään yrittäjyyden ja yritystoiminnan keskeinen ja kasvava osuus yhteiskunnassa. Yrittäjämäisesti toimiminen on tärkeä osa sosiaalialan työtehtävissä. Opintojen sisällöissä on sisäistä ja ulkoista yrittäjyyttä sekä talousajattelua sekä johtamisen opintoja. Palvelurakenteiden uudistamisessa yksityinen sektori ja 3. sektori ovat tulevaisuudessa suuria palvelujen tuottajia ja se otetaan huomioon opintojen sisällöissä.

Kestävä kehitys juonteena auttaa opiskelijaa tiedostamaan yhteiskuntavastuun ja ymmärtämään kestävä kehityksen moninaisuuden työelämätaidona. Koulutuksen sisällöissä kestävä kehitys tulee esiin eri näkökulmista eri vaiheissa koulutusta.

Uraohjaus juonteena auttaa opiskelijaa tunnistamaan omaa osaamistaan sekä omia vahvuuksiaan. Opintoihin kuuluu oman ammatillisen kasvun reflektointia ja moniammatillisen työn merkitysten tunnistamista. Oman ammatillisen kokonaiskuvan kehittämiseen kuuluvia aihealueita ovat myös työelämäntuntemus, työnhakutaidot sekä elinikäinen oppiminen.

Uraohjaus, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö ovat selkeästi esillä koulutuksen eri vaiheissa ja niiden käsittelyssä hyödynnetään alumneja ja työelämän ammatinharjoittajia monipuolisesti.

code	name	sum
SOS21	Sosionomi (AMK), Päivätoteutus	210-239
SOS21-1001	KAIKILLE YHTEISET PERUSOPINNOT	20
SOS21-1002	Osaajaksi kehittyminen	10
XX00CG82	Opiskelu ammattikorkeakoulussa	2
XX00CG83	Urasuunnittelu ja kansainvälisyys	2
YPO3A3	Viestintätaidot	3
YPO4A3	Tieto- ja viestintätekniikka	3
SOS21-1003	Liiketoiminta- ja yrittäjyysosaaminen	5
XX00CL55	Yrittäjyyden perusteet	3
XX00BE91	SeAMK innovaatioviikko	2
SOS21-1004	Tutkimus- ja projektiosaaminen	5
YPO1C2	Tutkimus- ja kehittämistyön perusteet	2
YPO2C3	Projektitoiminnan perusteet	3
SOS21-1005	SOSIAALI- JA TERVEYSALAN YHTEISET PERUSOPINNOT	10
STPO101	Asiantuntijana sosiaali- ja terveysalalla	2
STPO201	Lääkehoidon perusteet	2
STPO301	Englanti	3
STPO401	Ruotsi	3

VIRKARUKI	Julkisyhteisöjen henkilöstön ruotsin kielen taito, kirjallinen	0
VIRKARUSU	Julkisyhteisöjen henkilöstön ruotsin kielen taito, suullinen	0
SOS21-1006	TUTKINTO-OHJELMAN PERUSOPINNOT	28
SOS21-1007	Sosiaalialan tietoperusta	28
BE00CK46	Sosiaalityön perusteet	3
SOSPST30	Kasvu ja sosialisaatio	5
BE00BJ17	Hyvinvointi ja elinolot	6
BE00CW35	Kulttuuri ja elämäntapa	4
SOSPST40	Osallisuus ja marginaalisuus	5
BE00CK48	Sosiaalialan orientoiva harjoittelu	5
SOS21-1008	TUTKINTO-OHJELMAN AMMATTIOPINNOT	137-166
SOS21-1009	Sosiaalialan eettinen osaaminen	7
BE00BS05	Sosiaalialan etiikka	3
BE00CG07	Yhteiskunta, ammatti ja etiikka 1	2
BE00CG08	Yhteiskunta, ammatti ja etiikka 2	2
SOS21-1010	Palvelujärjestelmäosaaminen	24
SOSAPJ10	Hyvinvointiyhteiskunnan perusteet	3
BE00CW36	Sosiaalilainsäädännön perusteet	4
SOSAPJ50	Sosiaalilainsäädännön soveltamisalueita	4
BE00CW37	Palveluohjaus	5
SOS21-1011	Valinnaiset opintojaksot	5
SOSAPJ20	Hyvinvointiyhteiskunnan sosiaaliturva	5
BE00CW38	Sosiaaliturva asiakasnäkökulmasta	5
SOS21-1012	Valinnaiset opintojaksot	3
SOSAPJ70	Teknologia ja arki	3
SOSAPJ80	Kommunikaation apuvälineet	3
BE00BS10	Hyvinvointitekniikka	3
SOSAPJ00	Digitaalisuus sosionomin työkentillä	3
SOS21-1013	Psykososiaaliset sosiaalityön menetelmät	15
SOSAPS10	Vuorovaikutus psykososiaalisessa työssä	5
BE00CW39	Lääkehoito sosionomin työssä	2
SOS21-1014	Valinnaiset opintojaksot	8
SOSAPS80	Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä	4
BE00CW41	Perheohjaus	4
SOSAPS40	Opintoihin ja työhön valmentaminen	4
SOSAPS50	Sosiaalinen kuntoutus	4
SOSAPS60	Sosiaaliohjaus asumisyksiköissä	4
SOSAPS70	Sosiaaliohjaus avopalveluissa	4
SOS21-1015	Toiminnalliset sosiaalityön menetelmät	23
SOS21-1016	Valinnaiset opintojaksot	4
SOSATO10	Toiminnallisten ryhmien ohjaaminen	4

BE00BS11	Pedagogisten ryhmien ohjaaminen	4
SOSATO30	Psykososiaalisten ryhmien ohjaaminen	4
SOS21-1017	Valinnaiset opintojaksot	4
SOSATO60	Tarinallisuus ryhmätoiminnassa	4
SOSATO50	Draamalliset menetelmät ryhmätoiminnassa	4
SOSATO40	Kuvan käyttö ryhmätoiminnassa	4
BE00BS12	Harjoittelu: Psykososiaaliset ja toiminnalliset sosiaalityön menetelmät	15
SOS21-1018	Valtaistava yhteiskuntaosaaminen	18
BE00BS13	Harjoittelu: Valtaistavat sosiaalityön menetelmät	10
SOS21-1019	Valinnaiset opintojaksot	8
BE00CW49	Viestintä ja media sosiaalialan työssä	4
BE00CW51	Rakenteellinen sosiaalityö	4
SOSAVY30	Yhteisöihin suuntautuva sosiaalityö	4
SOSAVY40	Valtaistava sosiaalityö	4
SOS21-1020	Johtamisosaaminen	25
SOSAJO10	Palvelujen johtaminen	5
SOSAJO20	Henkilöstöhallinto	5
BE00BJ16	Harjoittelu: Palvelujen kehittäminen	3
SOSAJO40	Harjoittelu: Johtamisen menetelmät	12
SOS21-1021	Tutkimuksellinen kehittämisosaaminen	10
SOSATK10	Sosiaalialan tutkimusmenetelmät	5
SOSPST70	Tiedonhankinta ja viestintä tutkimus ja kehittämistyössä	2
SOS21-1022	Valinnaiset opintojaksot	3
SOSATK30	Vaikuttavuuden arvioiminen	3
SOSATK40	Ennakoiva kehittäminen	3
BE00CW97	Käyttäjälähtöinen kehittäminen	3
SOS21-1023	Opinnäytetyö	15
BE00BS14	Opinnäytetyön tutkimussuunnitelma	4
BE00BS15	Opinnäytetyöseminaari 1	4
BE00BS16	Opinnäytetyöseminaari 2	4
BE00BS17	Opinnäytetyön raportointi	3
SOS21-1024	Empowerment in Social Work	0-29
BE00BT36	Introduction to Social Work Studies in Finland	3
SOSEM20	Introduction to Welfare Society	3
SOSEM30	Empowering Social Work	4
SOSEM40	Facilitating Activity-Based Groups	4
SOSEM50	Use of Pictures in Group Activities	4
SOSEM60	Communication and Media in Social Work	4
SOSEM70	Practical Training: Methods of Empowerment in Social Work	10
SOS21-1025	VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT	15
SOS21-1026	Varhaiskasvatuksen opintokokonaisuus	15

BE00BS18	Lapsen kehitys ja oppiminen	3
BE00BT37	Varhaiskasvatuksen pedagogiikka	4
BE00CG22	Pienryhmätoiminta ja yhteisöllisyys varhaiskasvatuksessa	3
BE00BS21	Lapsen ja perheen varhainen tuki	3
BE00BS22	Sosionomina varhaiskasvatuksessa	2
SOS21-1027	Monialaiset työelämäprojektit	15
SOS21-1028	Kohtaamistaiteen ohjaajaopinnot	15
BE00CI27	Kohtaamistaiteen perusteet	5
BE00CL36	Kohtaamistaiteen ohjaaminen	10

SOS21 Sosionomi (AMK), Päivätoteutus: 239 op

SOS21-1001 KAIKILLE YHTEISET PERUSOPINNOT: 20 op

SOS21-1002 Osaajaksi kehittyminen: 10 op

XX00CG82 Opiskelu ammattikorkeakoulussa: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- toimia ammattikorkeakoulussa
- kehittää omia oppimis-, opiskelu- ja työnhakutaitojaan
- käyttää monipuolisesti eri oppimisympäristöjä
- tutustua omaan opiskelualaansa ja työmahdollisuuksiin alalla
- tunnistaa omat kansainvälistymismahdollisuutena

Sisältö

opintojen rakenne ja eri opiskelumahdollisuudet

- opiskeluun orientoituminen ja SeAMK yhteisönä
- korkeakouluopiskelua ohjaavat säädökset, SeAMKin toimintaperiaatteet ja säännöt
- opiskelijajärjestön toiminta
- SeAMKin kirjastopalvelut
- opiskelu- ja oppimistaidot sekä niissä kehittyminen
- opintososiaaliset palvelut ja hyvinvointipalvelut SeAMKissa
- urasuunnittelu ja työnhakutaidot
- kansainvälisen osaamisen merkitys
- jatko-opintomahdollisuudet

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty: Opiskelija osallistuu opintojakson tapaamisiin ja osoittaa osaamistavoitteissa esitetyn

osaamisen niiden aikana ja/tai suorittamalla opintojaksoon mahdollisesti kuuluvat tehtävät hyväksytysti.

Hylätty: Opiskelija ei saavuta opintojakson osaamistavoitteita eikä pysty osoittamaan osaamistaan niissä.

XX00CG83 Urasuunnittelu ja kansainvälisyys: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- suunnitella omia opintojaan omien uratoiveidensa mukaisesti
- kehittää monipuolisesti työnhakutaitojaan
- tunnistaa omia uramahdollisuuksia
- ennakoida työelämän muuttuvia tarpeita
- tunnistaa monikulttuurisuuden ja globalisaation vaikutukset työelämään ja vuorovaikutukseen
- toimia kansainvälisessä toimintaympäristössä ja hyödyntää kansainvälisiä verkostoja
- suunnitella omaa kansainvälistymistä opinnoissa ja työelämässä

Sisältö

- työelämän pelisäännöt ja työelämätaidot
- tulevaisuuden työelämän tarpeiden ennakointi
- urasuunnittelu- ja työnhakutaidot
- opintojen tavoitteellinen suunnittelu omien uratoiveiden näkökulmasta
- oman kansainvälistymisen suunnittelu
- opiskelu- ja harjoittelumahdollisuudet ulkomailla
- kansainvälinen toimintaympäristö ja monikulttuurisuus
- kansainväliset verkostot ja niiden hyödyntäminen

Esitietovaatimukset

Edeltävä osaaminen: Opintojakso: Opiskelu ammattikorkeakoulussa

Suosittelavat muut opinnot: Ohjauksessa esiin tulevat suositeltavat opinnot

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty: Opiskelija osallistuu opintojakson tapaamisiin ja osoittaa osaamistavoitteissa esitetyn osaamisen niiden aikana ja/tai suorittamalla opintojaksoon mahdollisesti kuuluvat tehtävät hyväksytysti.

Hylätty: Opiskelija ei saavuta opintojakson osaamistavoitteita eikä pysty osoittamaan osaamistaan niissä.

YPO3A3 Viestintätaidot: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa esiintymis- ja ryhmäviestintätilanteissa

- analysoida ja arvioida viestintätaitoja osana ammatillista kehittymistä.
- tuottaa asiatyylistä tekstiä ja soveltaa SeAMKin kirjallisten töiden ohjeita.

Sisältö

- Viestintätyylin analysointi
- Esiintymistaito ja vuorovaikutus
- Ryhmäviestintätaito (esim. palaverit, neuvottelut, kokoukset)
- Asiatyylisen tekstin tuottaminen
- SeAMKin kirjallisten töiden ohjeet

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita.

Opiskelija ja opinto-ohjaaja käyvät läpi muut suositeltavat opinnot HOPS-keskusteluissa.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

- Tyydyttävä (2-1):

Opiskelija osaa viestiä lähettäjälähtöisesti: hän ei osaa ottaa tavoitetta, vastaanottajaa tai tilannetta huomioon riittävästi. Tekstin rakenne on hajanainen ja epälooginen ja argumentointi on yksipuolista ja niukkaa. Havainnollistaminen on suppeaa ja epätarkoituksenmukaista. Opiskelija osaa arvioida omaa viestintäänsä vain viestin lähettäjän näkökulmasta.

Hyvä (3-4)

- Hyvä (4-3):

Opiskelija osaa viestinnässään ottaa osittain huomioon tavoitteen, tilanteen ja vastaanottajan. Osaa ylläpitää viestinnän vuorovaikutusta. Tunnistaa jossain määrin viestinnän kulttuurisidonnaisen luonteen. Tekstin rakenne on pääosin selkeää ja johdonmukaista ja argumentointi on monipuolista ja uskottavaa. Havainnollistaminen on tarkoituksenmukaista. Opiskelija osaa arvioida omaa viestintäänsä joiltakin osin ja osittain realistisesti.

Kiitettävä (5)

- Kiitettävä (5):

Opiskelija osaa viestinnässään ottaa erinomaisesti ja vakuuttavasti huomioon tavoitteen, tilanteen ja vastaanottajan, hän osaa toimia vastuullisesti ja sovittujen toimintatapojen mukaisesti. Viestinnän vuorovaikutus on erittäin taitavaa. Osaa tunnistaa viestinnän kulttuurisidonnaisen luonteen. Tekstin rakenne noudattaa tekstilajille ominaista rakennetta, teksti on loogista, selkeää ja sidosteista ja argumentointi on monipuolista ja eri näkökulmia huomioon ottavaa ja vakuuttavaa. Havainnollistaminen on tarkoituksenmukaista, tehokasta ja harkittua. Opiskelija osaa arvioida omaa viestintäänsä monipuolisesti ja realistisesti tavoitteen, tarkoituksen, vastaanottajan ja oman ammattialansa kannalta.

YPO4A3 Tieto- ja viestintätekniikka: 3 op

Osaamistavoitteet

- Opiskelija osaa käyttää käytössä olevia toimisto-ohjelmia, erilaisia verkkopalveluita ja verkko-oppimisympäristöä.
- Opiskelija osaa soveltaa tietoteknisiä perustaitoja uusissa laite- ja ohjelmistoympäristöissä.

Sisältö

- Johdatus toimisto-ohjelmiin
- Tekstinkäsittely

kirjallisten töiden ohjeen mukaiset asetukset
 asiakirjastandardi
 - Taulukkolaskenta
 laskentamallit
 kaaviot
 - Esitysgrafiikka
 esityksen sisältö ja rakenne
 esityksen asetukset
 - Verkkopalvelujen hyödyntäminen
 pilvipalvelut
 verkkoneuvottelu työvälineenä

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa yleisimpien toimisto-ohjelmien ja verkkopalveluiden käyttömahdollisuuksia. Opiskelija hallitsee toimisto-ohjelmien yksinkertaisen peruskäytön.

Hyvä (3-4)

Hyvä (3-4)

Opiskelija tunnistaa toimisto-ohjelmien ja verkkopalveluiden käyttömahdollisuuksia ja ymmärtää niiden toimintaperiaatteet ja käyttömahdollisuudet henkilökohtaisen työskentelyn apuvälineinä. Opiskelija osaa käyttää toimisto-ohjelmia erilaisissa käyttötilanteissa.

Kiitettävä (5)

Kiitettävä (5)

Opiskelija tunnistaa toimisto-ohjelmien ja verkkopalveluiden käyttömahdollisuuksia ja ymmärtää niiden toimintaperiaatteet. Opiskelija osaa itsenäisesti ja monipuolisesti soveltaa toimisto-ohjelmia ja verkkopalveluita erilaisissa käyttötilanteissa.

SOS21-1003 Liiketoiminta- ja yrittäjyysosaaminen: 5 op

XX00CL55 Yrittäjyyden perusteet: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kuvata yrittäjyysosaamisen pääpiirteet sekä pohtia omia tavoitteitaan ja vahvuuksiaan suhteessa niihin.
- tunnistaa ihmisen kognition rakenteet itsessään ja vuorovaikutuksessa muiden kanssa
- ymmärtää epävarmuuden sietämisen merkityksen toiminnassaan ja vuorovaikutuksessa
- osaa kuvata ja tarkastella sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista arvoa ja hahmottaa miten ne eroavat toisistaan
- tunnistaa arvon ympäristösidonnaisuuden sekä erilaiset rakenteet, joissa sitä voidaan tuottaa
- osaa analysoida erilaisia arvoketjuja ja –verkkoja.
- osaa kuvata yritystoiminnan merkityksen yhteiskunnassa ja kansantaloudessa ja tunnistaa erilaisia yrittäjyyden ilmenemistapoja elämässä.

- osaa kuvata kannattavan liiketoiminnan edellytykset
- tuntee yrityksen perustamiseen liittyvät vaiheet
- tuntee yrittäjyyteen liittyvät mahdollisuudet SeAMKissa

Sisältö

- Yrittäjyyskompetenssi, itsetuntemus ja minäpystyvyys, motivaatio, ihmisen ajattelujärjestelmät, epävarmuuden sieto ja pettymyksen käsittely
- Arvon luominen, arvoketjujen; ja arvoverkkojen tunnistaminen eri ympäristöissä, arvon tuottaminen eri rakenteissa, kuten yrityksissä ja yhdistyksissä
- Yrittäjyyden ja liiketoiminnan peruskäsitteet ja ansaintalogiikkaa, talouden lukutaito, riskien hallinta
- Liiketoiminnan perustamisen vaiheet
- Liiketoimintasuunnitelma liikeidean jäsentämisen työkaluna (muille kuin liiketalouden alalle)
- Yritystoiminta osana yhteiskuntaa, yrittäjyys osana elämää
- Yrittäjyystaitojen syventäminen SeAMKissa (SeAMK Yritystalli, SeAMKPro, SeiES jne.)

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja kaikkien tehtävien hyväksyttyä suoritusta. Tehtävissä opiskelija osoittaa ymmärtävänsä sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen arvon luonnin ja sekä pohtii niiden merkitystä yritystoiminnassa ja yhteiskunnassa. Opiskelija osoittaa tunnistavansa liiketoiminnan peruskäsitteet ja osaavansa kuvata kannattavan liiketoiminnan edellytykset. Opiskelija osoittaa osaavansa pohtia omaa suhdettaan yrittäjyyteen ja yrittäjyyskompetenssiin.

XX00BE91 SeAMK innovaatioviikko: 2 op

Osaamistavoitteet

1. Käyttäjakeskeisen ongelmanratkaisumenetelmän ymmärtäminen ja sen hyödynnettävyys kehitystehtävissä
2. Kehitystehtävän analysointi
3. Asiakasongelman ymmärtäminen
4. Kehitystehtävän määrittely
5. Konseptointi
6. Asiakaspalautteen hankkiminen
7. Ryhmätyöskentelytaidot

Sisältö

Opintojakso toteutetaan päiväopinnoissa viikon mittaisena intensiivipintojaksona. Sen aikana opiskelijat eivät osallistu muuhun SeAMKin opetukseen. SeAMK Innovaatioviikon aikana ratkotaan todellisia työelämän ongelmia monialaisissa opiskelijaryhmissä Design Thinking -menetelmän mukaisesti. Sen mukaisesti perehdytään asiakas- ja liiketoimintanäkökulmiin. Innovaatioviikon tuotos on testattu ratkaisukonsepti.

Monimuoto-opinnoissa opinto toteutetaan verkko-opetuksena.

Esitietovaatimukset

Ei ole.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit
Hyväksytty/hylätty

Läsnäolon seuranta, aktiivinen työskentelyyn osallistuminen, tehtävien kriteerien mukainen suoritus. Monimuotototeutuksessa hyväksytty suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja kaikkien tehtävien hyväksyttyä suoritusta.

SOS21-1004 Tutkimus- ja projektiosaaminen: 5 op

YPO1C2 Tutkimus- ja kehittämistyön perusteet: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tunnistaa tieteellisen ja arki ajattelun eroja
- määrittää tutkimuksellisia lähestymistapoja ja tutkimuksen peruskäsitteitä
- esitellä tutkimusprosessin ja raportoinnin vaiheet (rakenne)
- selittää kriittisen ajattelun merkityksen tutkivassa ja kehittävässä työssä
- antaa esimerkkejä tutkimusetiikan merkityksestä

Sisältö

- tieteellinen ajattelu ja arki ajattelu
- yleinen tutkimusetiikka
- keskeisiä tutkimusmenetelmiä
- tutkimuksen peruskäsitteet ja rakenne
- tutkimusprosessin ja - raportin vaiheet
- tutkiva ja kehittävä työote

Esitietovaatimukset

Aikaisempia opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit
Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit
Hyväksytty/hylätty

- Hyväksytty/hylätty
- Hyväksytty: Opiskelija osoittaa osaamistavoitteissa esitetyn osaamisensa suorittamalla opintojaksoon kuuluvat tehtävät hyväksytysti.
- Hylätty: Opiskelija ei saavuta opintojakson osaamistavoitteita eikä pysty osoittamaan osaamistaan niissä

YPO2C3 Projektitoiminnan perusteet: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- selittää projektityyppisen työskentelyn luonteen sekä sen, milloin projektityöskentelymalli on tarpeellinen

- esitellä perustiedot ja ?valmiudet, joiden perusteella hän voi osallistua projektityöhön sekä projektien suunnitteluun.
- selittää projektiin liittyvät käsitteet, projektisuunnitelman sisällön, projektin aikasuunnitelun ja projektin ohjaamisen (elinkaari).
- esitellä projektisyklin eri vaiheisiin liittyvät tehtävät.

Sisältö

- projektitoiminnan käsitteet ja toimintatavat
- projektin vaiheet ja prosessi
- projektisuunnitelma (aika-, resurssi- ja kustannussuunnittelu)
- projektiorganisaatio ja sidosryhmät
- projektin muutokset, riskit ja ongelmat
- projektiviestintä ja raportointi
- projektin päättäminen

Esitietovaatimukset

Aikaisempia opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

1-2:

Opiskelija hallitsee projektin keskeisimmät käsitteet ja hallintamenetelmät. Hän kykenee tekemään projektisuunnitelman ja hänellä on ymmärtämystä projektin läpiviennistä ja hallinnasta.

Hyvä (3-4)

3-4:

Opiskelija hallitsee hyvin projektin keskeisimmät käsitteet ja hallintamenetelmät. Hän kykenee tekemään erilaisia projektisuunnitelmia ja hänellä on hyvä ymmärtämys projektin läpiviennistä ja hallinnasta.

Kiitettävä (5)

5:

Opiskelija hallitsee erinomaisesti projektin keskeisimmät käsitteet ja hallintamenetelmät. Hän kykenee tekemään erilaisia projektisuunnitelmia ja analysoimaan niitä. Hänellä erittäin hyvä ymmärrys projektin läpiviennistä ja hallinnasta sekä johtamisesta.

SOS21-1005 SOSIAALI- JA TERVEYSALAN YHTEISET PERUSOPINNOT: 10 op

STPO101 Asiantuntijana sosiaali- ja terveysalalla: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tunnistaa sosiaali- ja terveysalan tutkinto-ohjelmien asiantuntemusalueeseen, työkenttiin sekä työtehtäviin liittyviä tekijöitä. Opiskelija osaa kuvata, miten sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset yhdessä vastaavat ihmisen/asiakkaan/potilaan kokonaisvaltaisesta auttamisesta, mitä yhteistä ammateilla on ja miten ne täydentävät toisiaan. Opiskelijalle syntyy kiinnostus tuntea toisten sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden osaamista paremmin ja hyödyntää sitä opiskeluaikana ja myöhemmin ammatissaan

Sisältö

- sosiaali- ja terveysalan tutkintojen sisällöt
- palveluohjaus, asiakaslähtöisyys

- moniammatillinen hoito- ja palveluketju sosiaali- ja terveysalalla

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty

Hyväksytty suoritus edellyttää, että opiskelija tunnistaa SeAMKin sosiaali- ja terveysalan tutkinto-ohjelmien asiantuntemusalueeseen, työkenttiin sekä työtehtäviin liittyviä tekijöitä. Opiskelija tietää, miten sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset yhdessä vastaavat ihmisen/asiakkaan/potilaan kokonaisvaltaisesta auttamisesta sekä tunnistaa, mitä yhteistä ammateilla on ja miten ne täydentävät toisiaan.

STPO201 Lääkehoidon perusteet: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee lääkehoitoa koskevat säädökset ja ohjeet. Opiskelija tuntee erilaiset lääkemuodot ja niiden antotavat sekä ottaa vastuun lääkkeiden oikeasta ja huolellisesta säilytyksestä, käsittelystä ja hävittämisestä lääkehuollossa. Opiskelija osaa lääketietokantojen käytön. Opiskelija osaa ottaa huomioon kestävän kehityksen periaatteet lääkehoidossa.

Sisältö

- lääkehoidon keskeiset käsitteet
- lääkehoitoa koskevat säädökset ja ohjeet
- lääkehoidon turvallisuuden edistäminen
- lääkkeiden vaiheet ja vaikutukset elimistössä
- lääkemuodot ja lääkkeiden antotavat
- lääkkeiden säilytys, käsittely ja hävittäminen kestävän kehityksen periaatteet huomioiden
- lääkehoidon kirjaaminen
- lääketieto ja sen arviointi
- lääkehuolto eri toimintaympäristöissä
- itsehoitolääkkeet ja reseptilääkkeet

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija

- tunnistaa lääkehoitoa koskevia säädöksiä
- tunnistaa erilaiset lääkemuodot ja niiden antotavat sekä osaa käsitellä lääkkeitä oikein ja huolellisesti
- käyttää lääketietoa hyödyksi sattumanvaraisesti

Hyvä (3-4)

Opiskelija

- tuntee lääkehoitoa koskevat säädökset
- tuntee erilaiset lääkemuodot ja niiden antotavat sekä osaa säilyttää ja käsitellä lääkkeitä oikein ja huolellisesti
- käyttää lääketietoa pääasiallisesti oikein

Kiitettävä (5)

Opiskelija

- tuntee lääkehoitoa koskevat säädökset
- tuntee lääkkeiden vaiheet ja vaikutukset elimistössä
- tuntee erilaiset lääkemuodot ja niiden antotavat sekä lääkkeiden oikean ja huolellisen säilytyksen, käsittelyn ja hävittämisen lääkehuollossa
- käyttää lääketietoa oikein

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hylätty:

Opiskelija

- ei tiedä lääkehoitoa koskevia säädöksiä
- ei tiedä lääkemuotoja eikä niiden antotapoja ja oikeaa säilytystä, käsittelyä ja hävittämistä lääkehuollossa
- ei osaa käyttää lääketietoa

STPO301 Englanti: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa sosiaalialan keskeisen englanninkielisen sanaston. Hän osaa kuvata englanniksi suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän pääpiirteet. Hän tuntee sosiaalialan asiakasryhmiin liittyvän keskeisen sanaston. Hän osaa lukea erilaisia ammatillisia tekstejä ja käyttää lukemaansa tekstin laatimisen aineistona. Opiskelija pystyy kommunikoimaan englanniksi asiakastilanteissa ja työyhteisössä.

Opiskelijalla on valmiudet kehittää ammattitaitoaan englannin kielellä.

Sisältö

- ammattialan, suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän ja oman koulutuksen esittely englannin kielellä
- englanninkielinen sanasto asiakasryhmistä: lapset, nuoret, perheet, vammaiset, päihteiden käyttäjät, maahanmuuttajat, työttömät, asunnottomat ja mielenterveyden ongelmista kärsivät
- asiakastapauksen kuvaaminen englannin kielellä
- englannin kielen käyttäminen asiakashaastattelussa

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija selviytyy rutiiniluonteisissa, suullisissa ja kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa moniammatillisessa työyhteisössä (esim. sähköposti, lomakkeiden täyttö, CV, työyksikön esittely). Opiskelija antaa yksinkertaisia, suullisia ja tarvittaessa myös kirjallisia ohjeita erilaisille asiakkaille /ryhmille, kysyy asiakkaalta tämän nykyiseen ja aiempaan elämäntilanteeseen liittyviä, välttämättömiä tietoja sekä kirjaa asiakkaan antamat vastaukset oikein jatkotoimenpiteiden onnistumiseksi. Opiskelija ymmärtää omiin työtehtäviinsä liittyviä sosiaalialan tekstejä. Hän tekee kielen keskeisissä rakenteissa virheitä mikä vaikeuttaa viestintää ja voi aiheuttaa

väärinkäsityksiä ja vaatii asian toistoa, käyttää sosiaalialan perussanastoa niin että tarpeelliset tiedot välittyvät kuulijalle ja lukijalle, ääntää ymmärrettävästi, mutta epätarkkuuksia saattaa esiintyä erityissanastossa, löytää etsimänsä tiedon teksteistä, jotka käsittelevät tuttuja aiheita ja turvautuu yleisesti käytettyihin apuvälineisiin viestinnässään.

Hyvä (3-4)

Opiskelija viestii suullisesti ja kirjallisesti moniammatilliselle työyhteisölle tyypillisissä tilanteissa (esim. puhelinkeskustelut, ulkopuoliset konsultaatiot, suullinen ja kirjallinen raportointi, suullinen esitys esim. vakuutusasiakirjat). Opiskelija selittää ja perustelee yksilölliset asiakasohjeet sekä kertoo tavallisimmista sosiaalialan menetelmistä ja prosesseista, selvittää asiakkaan tämänhetkistä ja aiempaa elämäntilannetta ja tekee tarvittaessa tarkentavia kysymyksiä, kirjaa asiakkaan antamat vastaukset oikein jatkotoimenpiteiden onnistumiseksi sekä vastaa asiakkaan esittämiin kysymyksiin. Opiskelija käyttää rakenteita pääosin oikein ja korjaa itse kielenkäytön virheitä jos ne ovat johtaneet väärinkäsityksiin, käyttää hyvin sosiaalialan keskeistä sanastoa ja melko hyvin oman erityisalansa sanastoa, pyrkii viestimään tilanteen edellyttämällä tyylillä, ääntää melko luontevasti ja selkeästi, löytää silmäilemällä tekstin pääkohdat erilaisista sosiaalialan teksteistä ja käyttää eri keinoja viestinnän tukena.

Kiitettävä (5)

Opiskelija viestii täsmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti, suullisesti ja kirjallisesti englannin kielellä moniammatillisessa ja -kulttuurissa työyhteisössä vaativissakin vuorovaikutustilanteissa (esim. palaverit, sosiaalineuvottelut ja palautekeskustelut). Hän esittelee eri vaihtoehtoja luontevasti ja monipuolisesti asiakkaiden ohjaustilanteessa ottaen huomioon asiakkaiden kulttuuritaustan. Opiskelija haastattelee asiakkaita tilanteen edellyttämällä tavalla ja viestii myös haastavissa ja odottamattomissa asiakastilanteissa ammattimaisella tavalla. Opiskelija käyttää monipuolisia rakenteita ja hallitsee ne lähes virheettömästi, käyttää täsmällisesti laajaa sosiaalialan kieltä mukaan lukien oman erityisalansa terminologian, ääntää selkeästi ja luontevasti, viestii tilanteen edellyttämällä tyylillä, hahmottaa nopeasti tekstin sisällön arvioidakseen kriittisesti lähteen luotettavuuden ja käyttää tehokkaasti eri keinoja viestinnän tukena.

STPO401 Ruotsi: 3 op

Osaamistavoitteet

Kurssin päätyttyä opiskelija osaa ruotsin kielellä kertoa itsestään ja koulutuksestaan sosiaalialalla, käyttää sosiaalialan sanastoa, haastatella ja esitellä asiakkaan elämäntilanteen ja tilan. Opiskelija osaa kertoa suullisesti ja kirjallisesti sosiaaliturvajärjestelmästä sekä ohjata ja neuvoa asiakasta erilaisissa sosiaalialan palvelutilanteissa.

Sisältö

- sosiaalialan sanaston käyttäminen suullisesti ja kirjallisesti
- sosiaalialan työlle tyypillisten vuorovaikutustilanteiden harjoittelu
- erilaisten asiakasryhmien ongelmat
- suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä
- ammattialan ja sosiaalialan koulutuksen esittely

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija käyttää viestinnässään yksinkertaisia rakenteita ja suppeaa sanastoa, mutta virheet haittaavat ymmärrettävyyttä. Ymmärtää hidasta ja selkeää puhetta ja helpohkoa ammattialan tekstiä. Selviää auttavasti ennakoitavissa työelämän tilanteissa. Ääntämisessä havaittavissa muiden kielten vaikutusta.

Hyvä (3-4)

Opiskelija käyttää viestinnässään perusrakenteita lähes virheettömästi ja ammattialan perussanastoa ymmärrettävästi. Opiskelija selviytyy kohtalaisesti ennakoiduissa työelämän tilanteissa. Ääntää ymmärrettävästi.

Kiitettävä (5)

Opiskelija käyttää viestinnässään lähes virheettömästi monipuolisia rakenteita ja laajaa ammattialan sanastoa. On aktiivinen ja selviytyy itsenäisesti ja sujuvasti työelämän kirjallisissa ja suullisissa tilanteissa. Ääntäminen kohdekielenomaista.

VIRKARUKI Julkisyhteisöjen henkilöstön ruotsin kielen taito, kirjallinen: 0 op

VIRKARUSU Julkisyhteisöjen henkilöstön ruotsin kielen taito, suullinen: 0 op

SOS21-1006 TUTKINTO-OHJELMAN PERUSOPINNOT: 28 op

SOS21-1007 Sosiaalialan tietoperusta: 28 op

BE00CK46 Sosiaalityön perusteet: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa määritellä sosiaalityön keskeisiä teorioita ja käsitteitä. Opiskelija osaa selittää sosiaalityön merkitystä yhteiskunnassa. Opiskelija osaa nimetä sosionomin (AMK) työn tehtäväalueita ja selittää niiden merkitystä sosiaalialan tehtäväkokonaisuudessa. Opiskelija osaa kuvata sosiaalityön tarvetta ja merkitystä sosionomin (AMK) eri tehtäväkentillä. Opiskelija osaa tarkastella sosiaalialan työn ja kestävän kehityksen välistä yhteyttä. Opiskelija osaa tarkastella ammatillisia intressejään sosiaalialan tehtäväkentällä.

Sisältö

- sosiaalityön käsite
- sosiaalityön lähestymistavat
- sosiaalityön keskeiset teoriat
- sosiaalityö yksilöön, yhteisöön ja yhteiskuntaan vaikuttavana työnä
- sosiaalityön nykytilanne
- sosiaalityön vaikuttavuus ja sosiaalisesti kestävä kehitys
- Sosiaalityö sosionomin (AMK) tehtävänä

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa selittää sosiaalityön käsitteen ja tavoitteet sekä kuvailla sosiaalityön teorioita ja

lähestymistapoja. Lisäksi opiskelija osaa nimetä sosionomin (AMK) tehtäväalueita osana sosiaalialan tehtäväkokonaisuutta. Opiskelija osaa nimetä sosiaalialan työn ja kestävän kehityksen välisiä yhteyksiä. Opiskelija osaa selittää ammatillisia intressejään sosiaalialan tehtäväkentällä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa määritellä sosiaalityön käsitteen ja tavoitteet. Lisäksi opiskelija osaa tarkastella sosiaalityön lähestymistapoja ja peilata niitä sosiaalityön keskeisiin teoreettisiin suuntauksiin. Opiskelija osaa perustella sosionomin (AMK) asiantuntijuutta sosiaalityön eri tehtäväalueilla ja sosiaalialan kokonaisuudessa. Opiskelija osaa tarkastella sosiaalialan työn ja kestävän kehityksen välisiä yhteyksiä. Opiskelija osaa tarkastella ammatillisia intressejään sosiaalialan tehtäväkentällä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa määritellä sosiaalityön käsitteen ja tavoitteet monipuolisesti sekä analysoida sosiaalityön eri lähestymistapoja kiinnittäen ne sosiaalityön keskeisiin teoreettisiin suuntauksiin. Opiskelija osaa perustella laaja-alaisesti sosionomin (AMK) asiantuntijuutta sosiaalityön ja sosiaalialan eri tehtäväalueilla. Opiskelija osaa analysoida sosiaalialan työn ja kestävän kehityksen välisiä yhteyksiä. Opiskelija osaa tarkastella ja perustella ammatillisia intressejään sosiaalialan tehtäväkentällä.

SOSPST30 Kasvu ja socialisaatio: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija on omaksunut elinikäiseen kasvuun ja socialisaatioon liittyvät merkitykset yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta elämänkaaren eri vaiheissa. Opiskelija on perehtynyt erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän kehitykseen liittyviin teorioihin, erityisen tuen tarpeisiin sekä lasten ja perheiden hyvinvointiin vaikuttaviin tekijöihin. Opiskelija osaa selittää vanhemmuuden ja kiintymyssuhteen merkityksen kasvussa ja socialisaatiossa. Opiskelija osaa vertailla erilaisten yhteiskuntarakenteiden ja kulttuurien vaikutusta hyvinvointiin, socialisaatioon ja perheen merkitykseen lapsen kasvun ja kehityksen kannalta. Opiskelija tunnistaa sosionomin työnkuvan muista lasten ja perheiden kanssa työskentelevistä ammattikunnista.

Sisältö

- socialisaatio
- keskeiset kehitysteoriat
- varhainen vuorovaikutus
- perhe ja vanhemmuus
- lasten ja perheiden hyvinvointi
- läheisten ihmissuhteiden merkitys, kiintymyssuhde, attraktio
- lapsen ja nuoren erityisen tuen tarpeet
- elämäntilanne
- lapsi- ja nuorisokulttuurit

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä elinikäiseen kasvuun ja socialisaatioon sekä lasten ja perheiden hyvinvointiin liittyviä käsitteitä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta elämänkaaren eri vaiheissa. Opiskelija osaa luetella lapsuus- ja nuoruusiän liittyviä teorioita sekä määritellä

vanhemmuuden ja kiintymyssuhteen merkitystä sosialisatioprosessissa.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää kasvuun, sosialisatioon ja hyvinvointinliittyviä käsitteitä ja teorioita yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta sekä tuottaa niistä erimerkkejä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa analysoida monipuolisesti elinikäiseen kasvuun, sosialisatioon sekä lasten ja perheiden hyvinvointin liittyviä käsitteitä. Opiskelija osaa arvioida lapsuus ja nuoruusiän kehitykseen liittyviä teorioita sekä analysoida vanhemmuuden ja kiintymyssuhteen merkitystä sosialisatioprosessissa.

BE00BJ17 Hyvinvointi ja elinolot: 6 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa selittää hyvinvoinnin käsitteellisen perustan. Opiskelija osaa selittää koetun hyvinvoinnin ja terveyden, psyykkisen hyvinvoinnin, sosiaalisten suhteiden, työn, mielekkään tekemisen, elinolojen vaikutuksia ihmisen hyvinvointia ja arjen hallintaa edistävinä tekijöinä. Opiskelija osaa selittää fyysisten ja psyykkisten sairauksien, vammaisuuden ja ikääntymisen vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja toimintakykyyn. Opiskelija osaa etsiä tietoa erilaisista tiedontuottajaorganisaatioiden julkaisuista ja löytää aihealueisiin liittyvää kirjallisuutta ja lehtiartikkeleita ja verkkolähteitä. Opiskelija osaa esitellä SeAMKin kirjasto- ja tietopalvelut ja osaa nimetä sosiaali- ja terveysalan kannalta tärkeitä tiedontuottajia ja tiedonlähteitä. Opiskelija osaa käyttää sekä SeAMKin kirjaston tarjoamia että muita sosiaali- ja terveysalan kannalta keskeisiä tietokantoja ja verkkopalveluja. Opiskelija osaa eritellä tiedontarpeitaan ja valita niihin soveltuvia tiedonlähteitä. Opiskelija osaa tulkita löytämäänsä tietoa, arvioida sitä ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija osaa soveltaa SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta tehtävissään keskeisten tiedonlähdetyyppien (kirjat, lehtiartikkelit, verkkolähteet, myös kansainväliset lähteet) lähdeluettelomerkintöjen osalta.

Sisältö

- hyvinvointi, koettu hyvinvointi
- elämänlaatu - toimintakyky, terveys,
- työ, ikääntyminen, vammaisuus
- kirjasto- ja tietopalvelut SeAMKissa
- sosiaali- ja terveysalan tiedontuottajat ja tiedonlähteet
- sosiaali- ja terveysalan kannalta keskeiset tietokannat ja verkkopalvelut sekä niiden käyttö
- verkkotiedonhaku ja tiedon seuraamisen apuvälineet
- tiedon arviointi, käyttö ja soveltaminen

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä hyvinvoinnin käsitteen ja tunnistaa siihen vaikuttavia tekijöitä yksilötasolla. Hän osaa tunnistaa elinolojen vaikutuksia ihmisen arkeen ja koettuun hyvinvointiin. Opiskelija osaa päätellä ja antaa esimerkkejä, miten työ, terveys, erilaiset fyysiset ja psyykkiset sairaudet, ikääntyminen ja vammaisuus voivat vaikuttaa ihmisten hyvinvointiin, elämänlaatuun ja toimintakykyyn. Hän osaa myös nimetä työelämäsuhteen ja mielekkään tekemisen vaikutuksia ihmisten arkeen ja hyvinvointiin. Osaa etsiä ammattialan tiedonlähteitä annetun teeman puitteissa. Opiskelija osaa esitellä SeAMKin kirjasto- ja tietopalvelut ja osaa nimetä sosiaali- ja terveysalan tiedontuottajia ja tiedonlähteitä. Opiskelija osaa eritellä tiedontarpeitaan ja valita niihin tiedonlähteitä.

Opiskelija osaa käyttää sekä SeAMKin kirjaston tarjoamia että muita sosiaali- ja terveysalan kannalta keskeisiä tietokantoja ja verkkopalveluja. Opiskelija osaa tulkita löytämänsä tietoa, arvioida sitä ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija osaa pääpiirteittäin soveltaa SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta tehtävissään keskeisten tiedonlähde tyyppien (kirjat, lehtiartikkelit, verkkolähteet) lähdeluettelomerkintöjen osalta.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tulkita ja antaa esimerkkejä hyvinvointiin ja elämänlaatuun vaikuttavista tekijöistä yksilö- ja väestötasolla. Hän osaa selittää elinolojen vaikutuksia ihmisen arkeen ja koettuun hyvinvointiin. Hän osaa selittää, miten työ, terveys, erilaiset fyysiset, psyykkiset sairaudet, ikääntyminen ja vammaisuus muokkaavat ihmisten hyvinvointia, koettua hyvinvointia ja toimintakykyä. Hän osaa selittää työelämäsuhteen ja mielekkään tekemisen vaikutuksia ihmisen arkeen ja hyvinvointiin. Hän osaa soveltaa tietojaan ja antaa soveltavia esimerkkejä hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä kansallisella tasolla. Osaa etsiä ja käyttää ammattialan tiedonlähteitä annetun teeman puitteissa. Opiskelija osaa esitellä SeAMKin kirjasto- ja tietopalvelut ja osaa nimetä sosiaali- ja terveysalan kannalta tärkeitä tiedontuottajia ja tiedonlähteitä. Opiskelija osaa eritellä tiedontarpeitaan ja valita niihin soveltuvia tiedonlähteitä. Opiskelija osaa käyttää sekä SeAMKin kirjaston tarjoamia että muita sosiaali- ja terveysalan kannalta keskeisiä tietokantoja ja verkkopalveluja monipuolisesti. Opiskelija osaa tulkita löytämänsä tietoa, arvioida sitä ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija osaa soveltaa huolellisesti SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta tehtävissään keskeisten tiedonlähde tyyppien (kirjat, lehtiartikkelit, verkkolähteet) lähdeluettelomerkintöjen osalta.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa perustella ja analysoida hyvinvointiin ja elämänlaatuun vaikuttavia tekijöitä yksilö- ja väestötasolla. Hän osaa vertailla ja nähdä ristiriitoja hyvinvointiin ja elinoloihin vaikuttavien tekijöiden välillä ja osaa antaa esimerkkejä ja arvioida hyvinvointia edistäviä tekijöitä myös globaaleina kysymyksinä. Hän osaa monipuolisesti etsiä, valita ja käyttää ammattialan tiedonlähteitä annetun teeman puitteissa. Opiskelija osaa esitellä SeAMKin kirjasto- ja tietopalvelut ja osaa nimetä sosiaali- ja terveysalan kannalta tärkeitä tiedontuottajia ja tiedonlähteitä laajasti ja arvioiden. Opiskelija osaa eritellä tiedontarpeitaan ja valita niihin soveltuvia tiedonlähteitä. Opiskelija osaa käyttää monipuolisesti ja tehokkaasti sekä SeAMKin kirjaston tarjoamia että muita sosiaali- ja terveysalan kannalta keskeisiä tietokantoja ja verkkopalveluja. Opiskelija osaa tulkita löytämänsä tietoa sujuvasti, arvioida sitä kriittisesti ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija osaa soveltaa sujuvasti ja huolellisesti SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta tehtävissään keskeisten tiedonlähde tyyppien (kirjat, lehtiartikkelit, verkkolähteet) lähdeluettelomerkintöjen osalta.

BE00CW35 Kulttuuri ja elämäntapa: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tarkastella yksilöjen, yhteisöjen ja yhteiskuntien suhteita globaalilla, kansallisella ja paikallisella tasolla. Hän osaa kuvata kulttuurin ja elämäntavan keskeisiä merkityksiä ihmisen identiteetin rakentumiselle. Opiskelija osaa selittää monikulttuurisuuden ja moninaisuuden käsitteet. Hän osaa kuvata ja selittää vähemmistöjen ja enemmistöjen suhteita, globaalia muuttoliikettä ja sen taustalla olevia ekososiaalisia ja taloudellisia tekijöitä sekä erityisesti pakolaisuutta yleisenä ilmiönä ja yksittäisen ihmisen kokemuksena. Opiskelija osaa kuvata maahanmuuttoon liittyvää syrjintää, ennakkoluuloja ja rasismia sekä tunnistaa tekijöitä niiden taustalla. Hän osaa tarkastella omaa kansallista ja etnistä identiteettiään ja omia valmiuksiaan kohdata kulttuurista ja sosiaalista moninaisuutta. Hän löytää itsenäisesti edellä oleviin käsitteisiin liittyvää tietoa ja osaa arvioida sen

luotettavuutta. Opiskelija kehittää kykyä reflektoida ja havainnoida omaa roolia paikallisissa ja globaaleissa yhteisöissä.

Sisältö

- etninen, kulttuurinen ja sosiaalinen moninaisuus, kulttuurierot, enemmistöt ja vähemmistöt
- globaali muuttoliike, siirtolaisuus, pakolaisuus
- kulttuuriin sopeutuminen, kotoutuminen
- kansallinen ja etninen identiteetti, stereotypiat ja ennakkoluulot, rasismi
- vähemmistöaseman tai maahanmuuton vaikutus identiteettiin
- monikulttuurinen kompetenssi ja kulttuurinen sensitiivisyys
- kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyuden jäsenyyksiä

monikulttuurinen kompetenssi ja kulttuurinen sensitiivisyys

kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyuden jäsenyyksiä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa globaaleja prosesseja, jotka aiheuttavat muuttoliikettä ja pakolaisuutta. Opiskelija tunnistaa keskeisten käsitteiden sisällön. Opiskelija osaa kuvata pääpiirteittäin etnisten ryhmien suhteita Suomessa.

Opiskelija löytää keskeisiin käsitteisiin liittyvää ajankohtaista tietoa. Hän osaa muodostaa oman perustellun näkemyksen aihealueen kysymyksistä. Opiskelija osaa kuvata eri vähemmistöihin kuuluvien ihmisten kokemuksia.

Opiskelija osaa kuvata omaa kulttuurista identiteettiään ja sen kehitykseen liittyviä tekijöitä. Hän osaa nimetä konkreettisen tavoitteen oman kulttuurisensitiivisen osaamisensa kehittämiseksi.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa käyttää soveltuvia käsitteitä kuvatessaan globaaleja prosesseja, jotka aiheuttavat muuttoliikettä ja pakolaisuutta. Opiskelija löytää ajankohtaista ja luotettavaa tietoa keskeisistä käsitteistä ja hyödyntää niitä omien näkemysten esittämisessä. Opiskelija osaa analysoida soveltuvia käsitteitä käyttäen eri vähemmistöihin kuuluvien ihmisten kokemuksia. Opiskelija osaa pohtia omaa kulttuurista identiteettiään ja sen kehitykseen vaikuttaneita tekijöitä käsitteellisesti. Opiskelija osaa kuvata ja perustella konkreettisia tavoitteita oman kulttuurisensitiivisen osaamisensa kehittämiseksi.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa analysoida soveltuvia käsitteitä kuvatessaan globaaleja prosesseja, jotka aiheuttavat muuttoliikettä ja pakolaisuutta. Opiskelija osaa arvioida keskeisiä käsitteitä kriittisesti. Opiskelija osaa liittää eri vähemmistöihin kuuluvien ihmisten kokemuksia niiden yhteiskunnalliseen taustaan. Opiskelija osaa pohtia laajasti ja käsitteitä sujuvasti soveltaen omaa kulttuurista identiteettiään ja sen kehitykseen liittyviä tekijöitä. Opiskelija osaa ilmaista omat tavoitteensa kulttuurisensitiivisen osaamisensa kehittämiseksi monipuolisesti perustellen.

SOSPST40 Osallisuus ja marginaalisuus: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa määritellä osallisuus- ja marginaalisuus –käsitteet ja tunnistaa niiden sosiaalityön

tehtäväkenttään sijoittuvan yhteyden. Opiskelija osaa tarkastella osallisuuden ja hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista. Opiskelija osaa tarkastella osallisuus- ja marginaalisuustematiikkaa erityisesti köyhyyden, addiktioiden, rikollisuuden, asunnottomuuden, työttömyyden ja yksinäisyyden näkökulmista. Opiskelija osaa sijoittaa osallisuus- ja marginaalisuuskysymykset osaksi sosiaalialan työn tehtäväkenttää. Opiskelija osaa tarkastella marginaalisuutta tuottavia ilmiöitä kansallisina ja globaaleina kysymyksinä. Opiskelija osaa pohtia opintojakson teemoista nousevia ammatillisia intressejään.

Sisältö

- osallisuus, osattomuus, osallistaminen, osallistuminen
- asiakasosallisuus
- marginaalisuus
- integraatio
- aktiivinen kansalaisuus
- köyhyys, työttömyys, rikollisuus, asunnottomuus, addiktiot, yksinäisyys

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä osallisuuden ja marginaalisuuden käsitteet sekä nimetä osallisuuden ja hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä. Opiskelija osaa selittää marginaalisuutta tuottavien ilmiöiden merkitystä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista. Opiskelija osaa nimetä osallisuus- ja marginaalisuuskysymykset osaksi sosiaalialan tehtäväkenttää ja tarkastella näistä teemoista nousevia ammatillisia intressejään.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa määritellä osallisuuden ja marginaalisuuden käsitteet sekä selittää osallisuuden ja hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä. Opiskelija osaa tarkastella monipuolisesti marginaalisuutta tuottavien ilmiöiden merkitystä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista. Opiskelija osaa tarkastella osallisuus- ja marginaalisuustematiikkaa globaalina ilmiönä. Lisäksi opiskelija osaa tarkastella osallisuus- ja marginaalisuuskysymyksiä osana sosiaalialan tehtäväkenttää ja pohtia näistä teemoista nousevia ammatillisia intressejään.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa määritellä osallisuuden ja marginaalisuuden käsitteet sekä analysoida osallisuuden ja hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä. Lisäksi opiskelija osaa analysoida marginaalisuutta tuottavien ilmiöiden merkitystä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista. Opiskelija osaa tarkastella osallisuus- ja marginaalisuuskysymyksiä osana sosiaalialan tehtäväkenttää sekä pohtia ja perustella näistä teemoista nousevia ammatillisia intressejään.

BE00CK48 Sosiaalialan orientoiva harjoittelu: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa kuvata sosionomityön tyypillisimmät työkentät. Hän osaa kertoa harjoitteluorganisaationsa tehtävän ja tavoitteet hyvinvointipalveluiden kentässä. Opiskelija osaa kuvata palvelun käyttäjien ja tukea tarvitsevien arkielämää, sen voimavaroja, haasteita ja avun tarpeita. Hänellä on valmiuksia kohdata palveluiden piirissä olevia ja heidän läheisiään. Opiskelija osaa nimetä sosiaalialan työn tavoitteita ja periaatteita. Hän osaa kuvata asiakkaan

palveluverkosta. Opiskelija osaa reflektoida omia kokemuksiaan ja pohtia sosionomiuransa suuntaa.

Sisältö

Harjoittelujakson suorittaminen hyvinvointipalveluiden organisaatiossa, joka voi edustaa julkista, yksityistä tai järjestösektoria. Harjoittelun voi toteuttaa projektimuotoisesti myös muissa työelämän oppimisympäristöissä. Harjoittelupaikan tulee olla sosionomityön näkökulmasta perusteltu ja sijoittua opiskelijalle entuudestaan tuntemattomaan tehtäväkenttään. Varhaiskasvatuksen kentällä ovat mahdollisia organisaatiot, joissa toiminnan välittömänä kohteena ovat sekä lapsi että hänen perheensä ja mahdollisesti hänen muut läheisensä (esim. avoimet varhaiskasvatuspalvelut).

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

x

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija osaa kuvata sosionomityön tyypillisimmät työkentät. Hän osaa kuvata harjoitteluorganisaationsa tehtävän ja tavoitteet. Opiskelija osaa kuvata palvelun käyttäjien tuen tarpeita, Hänellä on kokemuksia palveluiden piirissä olevien ja heidän läheistensä kohtaamisesta. Opiskelija osaa nimetä sosiaalialan työn tavoitteita ja periaatteita. Hän osaa kuvata asiakkaan palveluverkosta. Opiskelija osaa reflektoida omia kokemuksiaan ja pohtia sosionomiuransa suuntaa.

SOS21-1008 TUTKINTO-OHJELMAN AMMATTIOPINNOT: 166 op

SOS21-1009 Sosiaalialan eettinen osaaminen: 7 op

BE00BS05 Sosiaalialan etiikka: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa määritellä eettisen toiminnan perustan ja siihen liittyvät teoreettiset käsitteet. Hän osaa selittää ihmis- ja perusoikeussäädökset, sosiaalialan arvot ja ammattieettiset periaatteet. Hän osaa arvioida ja kuvata ammattieettisten periaatteiden merkitystä sosionomin työssä. Opiskelija osaa määritellä reflektion käsitteen ja hänellä on reflektion perusvalmiudet. Opiskelija tiedostaa kehittymistarvetta omassa toiminnassaan. Hän kykenee havaitsemaan arvostiriitoja ja etsimään niihin ammattieettisiä ratkaisuja. Hän tuntee kestävän kehityksen periaatteet ja osaa soveltaa niitä. Opiskelija tiedostaa huono-osaisuutta ehkäisevän toiminnan tärkeyden alueellisissa, kansallisissa ja globaaleissa ympäristöissä.

Sisältö

- etiikka, ihmiskäsitys, moraali ja arvot
- eettiset periaatteet
- sosiaalialan ammattieettiset periaatteet
- reflektion merkitys sosiaalialan työssä
- eettinen kirjaaminen
- kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita.

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija tunnistaa sosiaalialan eettisen toiminnan periaatteet ja haasteet. Hän tiedostaa sosiaalialan työn yhteiskunnallisen merkityksen sekä kestäväen kehityksen ja ihmis- ja perusoikeussäädösten vaikutuksia sosiaalialaan. Opiskelija osoittaa mielenkiintoa alan eettisiä kysymyksiä ja reflektiota kohtaan.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää ja arvioida sosiaalialan eettisiä kysymyksiä. Hän tunnistaa ja tulkitsee sosiaalialan työn ja kestäväen kehityksen sekä ihmis- ja perusoikeussäädösten välisiä yhteyksiä. Opiskelija reflektoi omia arvojaan ja toimintatapojaan alan ammattilaisena.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa arvioida kriittisesti sosiaalialan eettisiä kysymyksiä ja omakohtaisesti perustella niitä. Opiskelija osoittaa ammattieettistä herkkyyttä kyeten vertailemaan erilaisten ratkaisujen seurauksia ammatillisessa työssä. Opiskelija osoittaa sitoutuneisuutta ja toimintavalmiutta erilaisissa eettisissä ja arvoperustaisissa kysymyksissä.

BE00CG07 Yhteiskunta, ammatti ja etiikka 1: 2 op**Osaamistavoitteet**

Opiskelija osaa tunnistaa sosionomin (AMK) ammattityön yhteyksiä yhteiskunnallisiin ja eettisiin kysymyksiin. Opiskelija osaa hyödyntää ajankohtaisen yhteiskunnallisen keskustelun teemoja oman ammatillisen kasvunsa tarkastelussa. Opiskelija osaa tunnistaa reflektiotaitojen merkityksen oman ammatillisen kasvunsa välineenä ja kuvata omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sosionomin (AMK) ammatillisten kompetenssien avulla. Opiskelija osaa nimetä omakohtaisia tavoitteita ammatillisen kasvunsa kehittämiseen ja tunnistaa henkilökohtaisia urasuuntautumisen mahdollisuuksiaan.

Sisältö

- ammatillisen kasvun prosessin teoreettiset lähtökohdat
- sosionomi (AMK) kompetenssit
- sosiaalialaan liittyvät ajankohtaiset aiheet

Esitietovaatimukset

Edeltäviä opintoja ei tarvita.

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

X

Arviointikriteerit**Hyväksytty/hylätty**

Opiskelija osaa tarkastella omakohtaisesti sosiaalialan ajankohtaisia teemoja eettisten näkökulmien ja sosionomin (AMK) kompetenssien näkökulmista. Opiskelija osaa tunnistaa ammatilliseen kasvuunsa sisältyviä vahvuuksia ja kehittämiskohteita.

BE00CG08 Yhteiskunta, ammatti ja etiikka 2: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tarkastella yhteiskunnallisia ilmiöitä moniulotteisesti ja kytkeä niitä sosionomin (AMK) ammattityön tavoitteisiin. Opiskelija osaa tuottaa ammattieettisesti perusteltuja näkemyksiä esillä olleista teemoista. Opiskelija osaa eritellä henkilökohtaisia ammatillisia tavoitteitaan ja omaa osaamistaan sosionomin kompetensseja soveltaen. Opiskelija osaa niiden pohjalta kuvata omia uravaihtoehtojaan.

Sisältö

- ammatillisen kasvuprosessin teoreettiset lähtökohdat
- sosionomi (AMK) kompetenssit
- sosiaalialaan liittyvät ajankohtaiset aiheet

Esitietovaatimukset

Opintojakso Yhteiskunta, ammatti ja etiikka 1

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija osaa eritellä ajankohtaisia yhteiskunnallisia ja ammatillisia teemoja sosionomin tehtäväkenttien ja kompetenssien näkökulmista. Opiskelija osaa muodostaa perusteltuja näkemyksiä yhteiskunnallisista ja ammatillisista teemoista. Opiskelija osaa kuvata ammatilliseen kasvuunsa sisältyviä vahvuuksia ja kehittämiskohteita ja tuottaa perusteltuja uravaihtoehtoja.

SOS21-1010 Palvelujärjestelmäosaaminen: 24 op

SOSAPJ10 Hyvinvointiyhteiskunnan perusteet: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa selittää, mitä hyvinvointiyhteiskunta -käsite tarkoittaa, mitkä sen piirteet ja toimintaperiaatteet ovat ja mitkä sen keskeisimmät kehitysvaiheet ovat olleet. Hän osaa selittää, mitä samankaltaisuutta ja mitä eroavuutta suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan piirteillä on erityisesti pohjoismaisiin ja eurooppalaisiin hyvinvointimalleihin verrattuna. Opiskelija tietää, miten hyvinvointipalvelut sijoittuvat hyvinvointivaltion toimintoihin. Opiskelija tietää, miten hyvinvointiyhteiskunnan palvelut on organisoitu ja miten niiden rahoitus on järjestetty. Opiskelija kykenee seuraamaan ajankohtaista yhteiskunnallista ja talouspoliittista keskustelua. Opiskelija osaa kuvata julkisen, yksityisen ja järjestösektorin merkitystä hyvinvointiyhteiskunnan toimijoina ja niiden keskinäistä vastuunjakoa hyvinvointipalveluiden tuottajina. Opiskelija osaa selittää, mitä tarkoitetaan formaalisella ja informallisella avulla. Opiskelija osaa selittää, mitkä ovat hyvinvointiyhteiskunnan ja eri sektoreiden muutosnäkökulmat ja lähitulevaisuuden haasteet.

Sisältö

- hyvinvointiyhteiskunta -käsite
- pohjoismaiset ja eurooppalaiset hyvinvointimallit
- hyvinvointipalvelut osana hyvinvointiyhteiskuntaa
- hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden rahoitus
- julkinen, yksityinen ja kolmas sektori hyvinvointipalveluiden tuottajina

- informaalinen ja formaalinen apu

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa nimetä hyvinvointiyhteiskunnan keskeisiä piirteitä ja toimintaperiaatteita. Opiskelija osaa kuvata eri hyvinvointimallien ominaisuuksia. Opiskelija tunnistaa eri sektoreiden roolit ja niiden muutosnäkökulmat hyvinvointiyhteiskunnan toimijoina.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää hyvinvointiyhteiskunnan käsitteen määritelmän ja sen keskeisiä piirteitä ja toimintaperiaatteita. Opiskelija osaa nimetä eri hyvinvointimallien ominaisuuksia. Opiskelija osaa verrata eri sektoreiden rooleja ja niiden muutosnäkökulmia hyvinvointiyhteiskunnan toimijoina.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa selittää hyvinvointiyhteiskunnan käsitteen määritelmän, sen keskeisiä piirteitä ja toimintaperiaatteita. Opiskelija osaa selittää eri hyvinvointimallien ominaisuuksia. Opiskelija osaa analysoida ja verrata eri sektoreiden rooleja ja niiden muutosnäkökulmia hyvinvointiyhteiskunnan toimijoina.

Opiskelijan hyvinvointiyhteiskuntaa koskeva taloudellinen lukutaito on tunnistettavissa.

BE00CW36 Sosiaalilainsäädännön perusteet: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa hankkia lainsäädännöllistä tietoa ja soveltaa keskeisimpiä lakeja sosiaalialan työntekijänä. Hän tuntee sosiaalilainsäädännön kokonaisuuden ja ymmärtää sen merkityksen sosiaalialan työssä. Hän osaa sosiaalialan työtehtäviin liittyvän sosiaalipoliittisen lainsäädännön pääpiirteet ja ydinkohdat. Opiskelija tunnistaa EU -lainsäädännön ja kansainvälisten sopimuksien vaikutuksen sosiaalityöhön. Hän osaa selittää lainsäätämisen prosessin kulun.

Sisältö

- lainsäädännöllisen tiedon hakeminen ja käyttäminen
- sosiaalihuollon oikeusperiaatteet
- salassapitovelvollisuus
- keskeiset sosiaalilait ja asetukset

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa sosiaalialan työtehtäviin liittyvän keskeisen lainsäädännön pääpiirteet ja ydinkohdat. Opiskelija osaa hakea lainsäädännöllistä tietoa ja selittää keskeisimpiä lakeja

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa sosiaalialan työtehtäviin liittyvän keskeisen lainsäädännön. Opiskelija osaa hakea lainsäädännöllistä tietoa ja soveltaa keskeisimpiä lakeja esimerkkeihin.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa sosiaalialan työtehtäviin liittyvän keskeisen lainsäädännön. Opiskelija osaa hakea

lainsäädännöllistä tietoa ja soveltaa keskeisimpiä lakeja huomioiden eri lakien merkityksen laaja-alaisesti. Opiskelija tukee muiden opiskelijoiden oppimista.

SOSAPJ50 Sosiaalilainsäädännön soveltamisalueita: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa soveltaa sosiaalialan ja rinnakkaisalojen lainsäädäntöä sosionomin ammattityössä, erityisesti lastensuojelun, toimeentulotuen, päihdehuollon ja vammaishuollon alueilla. Hän osaa tarkastella, millaisia reunaehdot lainsäädännön soveltamiseen liittyy ja miten lainsäädäntö määrittää asiakkaan tarpeesta lähtevää asiakastyön prosessia. Opiskelija osaa soveltaa asiakastyön prosesseihin asiakkaan itsemääräämisoikeuden, asiakaslähtöisyyden ja tahdonvastaisten toimenpiteiden näkökulmia. Hän osaa hankkia tietoa lainsäädännöstä ja sen soveltamisesta.

Sisältö

- sosiaalilainsäädännön tulkinta
- soveltaminen asiakastyön prosessissa
- soveltamisen reunaehdot
- lastensuojelu, toimeentulotuki, päihdehuolto, vammaishuolto

Esitietovaatimukset

opintojakso Sosiaalilainsäädännön perusteet

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa ja tiedostaa lainsäädännön asettamat reunaehdot sosionomin työssä. Hän osaa hankkia ja soveltaa sosionomin ammattityön kannalta keskeistä lainsäädäntöä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää lainsäädännön merkityksen asiakastyön prosesseissa. Hän osaa hankkia ja soveltaa keskeisimpiä lakeja laaja-alaisesti huomioiden asiakkaiden oikeudet ja velvollisuudet.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa kuvata ja arvioida lainsäädännön merkitystä sosiaalialalla sekä asiakkaan että työntekijän näkökulmasta. Hän osaa hankkia ja soveltaa sosiaalialan ja rinnakkaisalojen lainsäädäntöä monipuolisesti. Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä ja analysoida lainsäädännön merkityksiä ja vaikutuksia asiakastyön prosesseissa.

BE00CW37 Palveluohjaus: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija hallitsee suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen palveluohjauksellisen toimintatavan ja periaatteet. Opiskelija osaa palveluohjauksen keinoin suunnata ja koota tarpeen mukaisia palveluita erilaisissa elämäntilanteissa olevien asiakkaiden tueksi. Hän osaa arvioida asiakkaan palvelutarpeita monipuolisesti ja sosiaalialan eettisten periaatteiden mukaisesti. Opiskelija tuntee palvelujärjestelmien toimintalogiikkaa sekä palveluohjauksellisen toimintatavan eri tasot. Hän osaa rohkaista asiakasta tuomaan esille tarpeitaan ja toimimaan palvelujärjestelmässä. Opiskelija osaa edesauttaa palvelukokonaisuuden toteutumista yhteistyöverkostoissa ja hän ymmärtää moniammatillisen yhteistyön merkityksen. Hänellä on valmiuksia sovittaa yhteen esim. julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin tuottamia palveluita. Opiskelija osaa käyttää asiakaskohtaisesti soveltuvia ammattityön menetelmiä palveluohjausprosessissa. Opiskelija on perehtynyt

palveluohjauksen käytäntöön erityisesti nuorten, mielenterveysasiakkaiden, vammaisten ja ikääntyneiden palvelutarpeissa. Hänellä on valmiudet hankkia tietoa palveluohjauksen edellyttämällä tavalla. Opiskelija osaa hyödyntää digitaalisia palveluita osana palveluohjauksen menetelmiä ja käytäntöjä.

Sisältö

- palveluohjauksen käsite ja palveluohjauksellinen toimintatapa
- asiakkaan palvelutarpeen arvioiminen
- palveluohjauksen prosessi
- asiakaslähtöisyys palveluohjausprosessissa
- eettinen osaaminen palveluohjauksessa
- julkisten, yksityisten ja kolmannen sektorin palvelujen hyödyntäminen asiakkaan yksilöllisessä elämäntilanteessa
- palvelujärjestelmien toimintaperiaatteet ja -logiikka
- kirjaaminen palveluohjauksessa
- palveluohjaus nuorten, mielenterveysongelmaisten, vammaisten ja ikääntyneiden palvelutarpeissa
- moniammatillinen yhteistyö
- verkostotyö
- digitaaliset palvelut osana palveluohjauksen menetelmiä ja käytäntöjä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen palveluohjauksen toimintatavat ja periaatteet. Opiskelija tuntee palvelujärjestelmän toimintaperiaatteita ja hän tuntee, miten julkisen yksityisen ja kolmannen sektorin palveluja sovitetaan yhteen palveluohjauksen keinoin. Opiskelija osaa nimetä palveluohjauksessa käytettäviä asiakastyön menetelmiä. Opiskelija tietää palveluohjauksen käytäntöjä erityisesti nuorten, mielenterveysasiakkaiden, vammaisten ja ikääntyneiden asiakkaiden kanssa. Opiskelija tunnistaa moniammatillisen yhteistyön merkityksen palveluohjauksessa.

Hyvä (3-4)

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen palveluohjauksen toimintatavat ja periaatteet. Hän osaa palveluohjauksen keinoin suunnata, koota ja arvioida asiakkaan tarpeen mukaisia palveluja.

Opiskelija tietää palvelujärjestelmän toimintaperiaatteita ja hän osaa menetelmiä, miten julkisen yksityisen ja kolmannen sektorin palveluja sovitetaan yhteen palveluohjauksen keinoin. Opiskelija osaa käyttää soveltuvia asiakastyön menetelmiä palveluohjausprosessissa. Opiskelija tietää palveluohjauksen käytäntöjä erityisesti nuorten, mielenterveysasiakkaiden, vammaisten ja ikääntyneiden asiakkaiden kanssa. Opiskelija tunnistaa moniammatillisen yhteistyön merkityksen palveluohjauksessa.

Kiitettävä (5)

Opiskelija hallitsee suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen palveluohjauksen toimintatavat ja periaatteet. Hän osaa palveluohjauksen keinoin suunnata, koota ja arvioida asiakkaan tarpeen mukaisia palveluja. Opiskelija tietää palvelujärjestelmän toimintaperiaatteita ja hän osaa erilaisia menetelmiä, miten julkisen yksityisen ja kolmannen sektorin palveluja sovitetaan yhteen palveluohjauksen keinoin. Opiskelija osaa soveltaa tarkoituksenmukaisia asiakastyön menetelmiä palveluohjausprosessissa. Opiskelija osaa hyödyntää monipuolisesti palveluohjauksen käytäntöjä erityisesti nuorten, mielenterveysasiakkaiden, vammaisten ja ikääntyneiden asiakkaiden kanssa.

Opiskelija osaa analysoida moniammatillisen yhteistyön merkitystä palveluohjausprosessissa. Opiskelijalla on valmiuksia hankkia tietoa palveluohjauksen edellyttämällä tavalla.

SOS21-1011 Valinnaiset opintojaksot: 5 op

SOSAPJ20 Hyvinvointiyhteiskunnan sosiaaliturva: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa nimetä keskeisiä hyvinvointiyhteiskunnan hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista tukea tuottavia sosiaali- ja terveydenhuollon ja sosiaalivakuutuksen toimijoita sekä näiden olennaisimpia lähialoja ja yhteistyötahoja. Opiskelija osaa määritellä keskeisten toimijoiden toteuttamat tuen ja auttamisen muodot hyvinvoinnin järjestämisessä ja tuottamisessa. Opiskelija osaa selittää, millaista tukea ja apua asiakkaalla on mahdollisuus saada erilaisissa elämäntilanteissa. Opiskelija osaa tunnistaa toimijoiden keskinäisen yhteistyön malleja. Hän osaa määritellä toimijoiden ja etuuksien merkitystä kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Sisältö

- sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- keskeiset sosiaalivakuutusetuudet
- työvoimahallinnon palvelut
- Digi- ja väestötietoviraston- ja oikeusaputoimiston palvelut
- yritysten, julkisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan välisen yhteistyön malleja
- yritysten, julkisen sektorin ja järjestöjen merkitys hyvinvointijärjestelmässä

Esitietovaatimukset

opintojakso tulee suorittaa samanaikaisesti opintojakson Hyvinvointiyhteiskunnan perusteet -kanssa tai sen jälkeen

Lisätiedot

Vaihtoehtoinen opintojakson Sosiaaliturva asiakasnäkökulmasta kanssa. Vaihtoehtoista opintojaksoa ei voi käyttää vapaasti valittaviin opintoihin.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa nimetä hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista tukea tuottavia etuuksia kunkin keskeisen toimijan osalta erikseen. Opiskelija osaa tunnistaa sosiaalivakuutuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja näiden keskeisten lähialojen merkitystä, rooleja, tehtäviä, auttamisen muotoja, perusteita, laajuutta ja sisältöjä. Opiskelija osaa selittää, millaista tukea ja apua asiakkaalla on mahdollisuus saada erilaisissa elämäntilanteissa. Opiskelija osaa nimetä toimijoiden välisen yhteistyön muotoja osana toimivaa, hyvinvointia ja sosiaalista tukea tuottavaa hyvinvointijärjestelmän etuuskokonaisuutta. Hän osaa määritellä toimijoiden ja etuuksien merkitystä kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa esitellä hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista tukea tuottavia etuuksia kunkin keskeisen toimijan osalta erikseen. Opiskelija osaa selittää sosiaalivakuutuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä näiden keskeisimpien lähialojen merkitystä, rooleja, tehtäviä, auttamisen muotoja ja perusteita, laajuutta ja sisältöjä. Opiskelija osaa perustella, millaista tukea ja apua asiakkaalla on mahdollisuus saada erilaisissa elämäntilanteissa. Opiskelija osaa esitellä toimijoiden välisen yhteistyön muotoja osana toimivaa, hyvinvointia ja sosiaalista tukea tuottavaa hyvinvointijärjestelmän etuuskokonaisuutta. Opiskelija osaa arvioida toimijoiden ja etuuksien

merkitystä kestävästä kehityksen näkökulmasta.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa esitellä monipuolisesti perustellen hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista tukea tuottavia etuuksia kunkin keskeisen toimijan osalta erikseen. Opiskelija osaa analysoida sosiaalivakuutuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä näiden keskeisimpien lähialojen merkitystä, rooleja, tehtäviä, auttamisen muotoja ja perusteita, laajuutta ja sisältöjä. Opiskelija osaa perustella monipuolisesti, millaista tukea ja apua asiakkaalla on mahdollisuus saada erilaisissa elämäntilanteissa. Opiskelija osaa vertaillen perustella toimijoiden välisen yhteistyön muotoja osana toimivaa, hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista tukea tuottavaa hyvinvointijärjestelmän etuuskokonaisuutta. Opiskelija osaa analysoida toimijoiden ja etuuksien merkitystä kestävästä kehityksen näkökulmasta.

BE00CW38 Sosiaaliturva asiakasnäkökulmasta: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa nimetä hyvinvointiyhteiskunnan sosiaaliturvajärjestelmän keskeisiä toimijoita. Opiskelija osaa määritellä eri toimijoiden roolit ja vastuut kansalaisten tuen ja palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa. Opiskelija tunnistaa palvelujärjestelmäosaamisen kautta kansalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edellytyksiä. Opiskelija kykenee löytämään erilaisissa elämäntilanteissa olevien kansalaisten palvelutarpeita ja palvelupolkuja. Opiskelija osaa arvioida sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä kehityksen mukaisesti sosiaaliturvan sisältöjä, toimivuutta ja toimintaperiaatteita asiakkaan tarpeisiin vastaamisen näkökulmasta. Opiskelija tunnistaa erilaisten sosiaaliturvajärjestelmän toimijoiden keskinäisen yhteistyön malleja. Opiskelija on motivoitunut hankkimaan tietoa sosiaaliturvajärjestelmästä.

Sisältö

- sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuus
- sosiaalivakuutusetuudet, -avustukset ja -palvelut
- julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toiminta sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajana
- keskeiset sosiaali- ja terveyspalvelut ja etuudet asiakasesimerkkien kautta tarkasteltuna
- sosiaaliturvajärjestelmän ja asiakasosallisuuden kehittäminen

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa sosiaaliturvajärjestelmän keskeiset toimijat. Opiskelija osaa nimetä ja löytää keskeisimmät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä niiden toteuttamis- ja soveltamistavat asiakkaan näkökulmasta.

Hyvä (3-4)

Opiskelija tietää sosiaaliturvajärjestelmän sisältöjä, toimivuutta ja toimintaperiaatteita. Opiskelija tunnistaa erilaisissa elämäntilanteissa olevien asiakkaiden palvelutarpeita ja palvelupolkuja. Opiskelija tunnistaa erilaisten sosiaaliturvajärjestelmän toimijoiden keskinäisen yhteistyön malleja sekä kehittämisen kohtia.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa analysoida sosiaaliturvajärjestelmän sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä sekä yhteyttä yksilökohtaisiin, yhteisöllisiin ja yhteiskunnallisiin taustatekijöihin. Opiskelija osaa nimetä sosiaaliturvajärjestelmän sisältöjä, toimivuutta ja toimintaperiaatteita asiakkaan tarpeisiin

vastaamisen näkökulmasta. Opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida sosiaaliturvajärjestelmän eri toimijoiden toimintatapoja ja yhteistyötä sekä kehittämisen kohtia.

SOS21-1012 Valinnaiset opintojaksot: 3 op

SOSAPJ70 Teknologia ja arki: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa selittää yleisimmät teknologiaa ja digitaalisuutta hyödyntävät hyvinvointipalveluiden sovellukset, kuten e-lomakkeet, videoasioiminen ja verkkoneuvonta. Hän on perehtynyt teknologiaan, joka edistää itsenäistä asumista ja yhteisöllisyyttä, kuten apuvälineet, turvateknologia, älykäs koti ja kaupunki. Opiskelija osaa arvioida teknologiaa hyödyntävien palveluiden soveltuvuutta yksittäisen asiakkaan kannalta, hän osaa ohjata palveluiden ja välineiden käytössä sekä toimia teknologiavälitteisen palvelun osapuolena. Opiskelija osaa tunnistaa teknologisten ratkaisujen soveltuvuutta asiakkaan tarpeet huomioiden sekä kestävän kehityksen näkökulmasta.

Sisältö

- sähköinen asioiminen
- henkilökohtaiset apuvälineet
- kotiin sijoitettavat teknologiset apuvälineet
- teknologian käytössä ohjaaminen
- ohjaaminen teknologiaympäristössä

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa selittää joitakin yleisimmistä teknologiaa ja digitaalisuutta hyödyntävistä hyvinvointipalveluiden sovelluksista ja osaa ohjata asiakasta näiden sovellusten peruskäytössä. Opiskelija osaa määritellä joitakin teknologiaa hyödyntävistä, itsenäistä asumista ja yhteisöllisyyttä edistävästä hyvinvointipalveluiden sovelluksista.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää useita yleisimmistä teknologiaa ja digitaalisuutta hyödyntävistä hyvinvointipalveluiden sovelluksista ja osaa ohjata asiakasta näiden sovellusten käytössä. Opiskelija osaa arvioida teknologiaa hyödyntävien, itsenäistä asumista ja yhteisöllisyyttä edistävien palveluiden soveltuvuutta yksittäisen asiakkaan kannalta ja osaa ohjata palveluiden ja välineiden käytössä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa selittää teknologiaa ja digitaalisuutta hyödyntävien hyvinvointipalveluiden sovelluksia laaja-alaisesti ja osaa ohjata asiakasta näiden sovellusten käytössä. Hän osaa ohjata asiakasta hänen tarpeidensa mukaisten, itsenäistä asumista ja yhteisöllisyyttä tukevien, teknologiaa hyödyntävien palveluiden ja välineiden käytössä ottaen huomioon myös kestävän kehityksen.

SOSAPJ80 Kommunikaation apuvälineet: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tunnistaa, milloin kommunikaation apuvälineitä tarvitaan eri asiakasryhmien kanssa

tapahtuvassa kommunikaatiossa, esimerkiksi kehitysviivästymät, toimintakyvyn ongelmat kommunikaation alueella, puutteellisen kielitaidon aiheuttamat kommunikaatio-ongelmat. Opiskelija tuntee yleisimmät puhetta korvaavan kommunikoinnin (ACC) menetelmät, kuten tukiviittomat, kuvien käyttö tai bliss-kieli, kommunikaatio esineiden avulla, kirjoittamalla ja elekielellä. Opiskelija tunnistaa yleisimpiä kommunikaation apuvälineitä toimiessaan eri asiakasryhmien parissa. Hänellä on taito tunnistaa kommunikaation apuvälineiden kehittämistarvetta asiakkaan kanssa toimiessaan ja edistää vaihtoehtoisten kommunikaatiomuotojen kehittämistä moniammatillisessa yhteistyössä.

Sisältö

- kommunikaatiovaikeuksien yleisimmät syyt
- tukiviittomien perusteet ja käyttö
- kuvallisen kommunikaation apuvälineet ja niiden käyttö
- esineiden käyttö kommunikoinnissa
- kirjoittaminen kommunikoinnin tukena
- kommunikaatio-ohjelmat
- kommunikaation apuvälineiden käyttöön ohjaaminen

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tietää kommunikaatiovaikeuksien yleisimmät syyt. Opiskelija osaa tunnistaa eri asiakasryhmien kanssa käytettävät kommunikaation apuvälineet. Hän osaa ohjatusti käyttää erilaisia kommunikaatiomenetelmiä eri asiakasryhmien kanssa. Opiskelija osaa ohjatusti soveltaa oppimaansa.

Hyvä (3-4)

Opiskelija hallitsee kommunikaatiovaikeuksien yleisimmät syyt ja osaa joidenkin kommunikaation apuvälineiden käytön asiakkaiden kanssa, joilla on kommunikaatiovaikeuksia. Opiskelija osaa havainnoida asiakkaiden tarpeet käyttäessään eri kommunikaatiomenetelmiä. Opiskelija osaa toimia ammatillisesti käyttäessään eri kommunikaatiomenetelmiä. Opiskelija osaa soveltaa oppimaansa käytäntöön.

Kiitettävä (5)

Opiskelija hallitsee monipuolisesti yleisimpien kommunikaation apuvälineiden käytön eri asiakasryhmien kanssa tapahtuvassa kommunikaatiossa. Opiskelija osaa arvioida eri kommunikaation apuvälineiden soveltuvuutta eri asiakasryhmien kanssa tehtävässä sosiaalialan työssä. Hän tunnistaa asiakkaan kommunikaation apuvälineiden kehittämistarpeet ja osaa edistää vaihtoehtoisten kommunikaatiomuotojen kehittämistä moniammatillisessa yhteistyössä. Opiskelija osaa soveltaa oppimaansa käytäntöön.

BE00BS10 Hyvinvointiteknologia: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tunnistaa teknologian mahdollisuuksia hyvinvointipalveluissa ja yhteiskunnassamme. Opiskelija osaa tunnistaa käyttäjälähtöisen teknologian mahdollisuuksia ja rajoitteita osallistumisen ja toimintakyvyn edistämiseksi. Opiskelija osaa kuvata ja pohtia hyvinvointiteknologian eettisiä kysymyksiä.

Sisältö

- hyvinvointiteknologia
- teknologian mahdollisuudet ja rajoitteet - käyttäjälähtöinen teknologia eri asiakasryhmien näkökulmasta
- hyvinvointiteknologia, kestävä kehitys ja eettiset kysymykset

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Teknologia ja arki
- Kommunikaation apuvälineet
- Digitaalisuus sosionomin työkentillä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa kuvata hyvinvointiteknologian sovelluksia ja niiden mahdollisuuksia ja rajoitteita joidenkin asiakasryhmien kohdalla yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmat huomioiden. Opiskelija osaa tunnistaa hyvinvointiteknologiaan liittyviä eettisiä kysymyksiä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa vertailla hyvinvointiteknologian sovelluksia ja arvioida niiden mahdollisuuksia ja rajoitteita joidenkin asiakasryhmien kohdalla yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmat huomioiden. Opiskelija osaa määritellä hyvinvointiteknologiaan liittyviä eettisiä kysymyksiä monipuolisesti.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa arvioida hyvinvointiteknologian sovelluksia sekä niiden mahdollisuuksia ja rajoitteita joidenkin asiakasryhmien kohdalla yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmat huomioiden. Opiskelija osaa analysoida hyvinvointiteknologiaan liittyviä eettisiä kysymyksiä monipuolisesti.

SOSAPJ00 Digitaalisuus sosionomin työkentillä: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tietää verkkoympäristössä toteutettavia sosionomityön muotoja eri asiakasryhmien kohdalla. Opiskelija osaa arvioida verkkoympäristössä toimimisen soveltuvuutta eri asiakasryhmien ja erilaisten avun tarpeiden kannalta. Hän tiedostaa verkkoympäristössä toimimiseen liittyviä etuja, haittoja ja eettisiä näkökohtia. Opiskelija osaa tuottaa verkkoympäristöön soveltuvaa sisältöä ammatillisessa roolissa. Hän osaa ottaa huomioon palvelujen saavutettavuuden ja tietosuojan vaatimukset.

Sisältö

- verkossa tapahtuva auttaminen sosionomin työkenttänä
- verkossa tapahtuvan auttamisen erityispiirteet ja eettiset periaatteet
- verkkoauttamisen muotoja
- ammatillinen toiminta sosiaalisessa mediassa
- saavutettavuus tietosuojan kysymykset
- kestävä kehitys

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen opintojaksojen Teknologia ja arki, Kommunikaation apuvälineet ja Hyvinvointiteknologia kanssa

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija osaa nimetä verkkoympäristöjä ja niissä toteutettavia sosionomityön muotoja asiakasryhmien kohdalla. Hän tunnistaa joitain verkkoympäristössä toimimiseen liittyviä etuja, haittoja ja eettisiä näkökohtia. Opiskelija pystyy selviytymään verkossa ammatillisessa roolissa ja tietää verkkosisältöjen tuottamisen periaatteita. Hän tunnistaa joitain saavutettavuuden ja tietosuojan vaatimuksia. Opiskelija osaa ohjatusti soveltaa oppimaansa.

Hyvä (3-4)

Opiskelija hallitsee verkkoympäristöjä ja niissä toteutettavia sosionomityön muotoja eri asiakasryhmien kohdalla. Opiskelija osaa käyttää verkkoympäristöä yhtenä ammattityön muotona. Opiskelija osaa havainnoida verkkoympäristössä toimimisen soveltuvuutta eri asiakasryhmien ja erilaisten avun tarvitsijoiden kannalta. Hän tiedostaa monipuolisesti verkkoympäristössä toimimiseen liittyviä etuja, haittoja ja eettisiä näkökohtia. Opiskelija osaa toimia verkossa ammatillisessa roolissa ja tietää miten verkkosisältöjä tuotetaan. Hän huomioi saavutettavuuden ja tietosuojan vaatimuksia. Opiskelija osaa käyttää oppimaansa käytäntöön.

Kiitettävä (5)

Opiskelija hallitsee verkkoympäristöjä ja niissä toteutettavia sosionomityön muotoja eri asiakasryhmien kohdalla monipuolisesti. Opiskelija osaa käyttää monipuolisesti verkkoympäristöä yhtenä ammattityön muotona. Opiskelija osaa arvioida verkkoympäristössä toimimisen soveltuvuutta eri asiakasryhmien ja erilaisten avun tarvitsijoiden kannalta. Hän analysoi monipuolisesti verkkoympäristössä toimimiseen liittyviä etuja, haittoja ja eettisiä näkökohtia. Opiskelija osaa toimia verkossa ammatillisessa roolissa ja tietää miten verkkosisältöjä tuotetaan. Hän osaa ottaa saavutettavuuden ja tietosuojan vaatimukset. Opiskelija osaa soveltaa oppimaansa käytäntöön.

SOS21-1013 Psykososiaaliset sosiaalityön menetelmät: 15 op**SOSAPS10 Vuorovaikutus psykososiaalisessa työssä: 5 op****Osaamistavoitteet**

Opiskelija osaa selittää ammatillisen vuorovaikutuksen teoreettiset ja käytännölliset perusteet ja hän osaa toimia ammatillisessa vuorovaikutussuhteessa asiakkaan kanssa. Opiskelija osaa selittää psykososiaalisen työorientaation ja eritellä, miten psykososiaalisen työn periaatteet ja toimintatavat näkyvät ammatillisessa vuorovaikutuksessa. Opiskelija osaa määritellä sosiaalialan asiakastyön tavoitteellisenä ja prosessinomaisena kokonaisuutena sekä osaa tarkastella sitä vuorovaikutussuhteen näkökulmasta. Opiskelija tunnistaa ammatillisen vuorovaikutussuhteen edellytykset, psykososiaalisen vuorovaikutuksen piirteet sekä näihin liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan.

Sisältö

- ammatillisen vuorovaikutuksen merkitys, keskeiset elementit ja rakentuminen sosiaalityössä
- systeeminen sosiaalityö
- psykososiaalinen työorientaatio
- sosiodynaaminen ohjaus

- tavoitteellisen asiakastyön prosessi
- erilaisten arvolähtökohtien huomioiminen vuorovaikutuksessa
- viestintä ammatillisessa vuorovaikutuksessa
- omien vuorovaikutustaitojen arvioiminen ja kehittäminen

Esitietovaatimukset

tutkinto-ohjelman perusopinnot pääosin

Lisätiedot

opintojaksoon integroidaan puheviestinnän osuus

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa selittää ja määritellä psykososiaalisen työorientaation osana systeemistä sosiaalityötä ja ymmärtää työn ohjauksellisen lähestymistavan. Opiskelija tunnistaa psykososiaalisen työn edellyttämiä asiakastilanteita ja vuorovaikutuksen ominaispiirteitä sekä osaa määritellä omaa toimintaansa ja vuorovaikutustaitojaan psykososiaalisen työn näkökulmasta. Opiskelija tunnistaa tavoitteellisen asiakastyön prosessin eri vaiheet ja osaa soveltaa tätä osaamistaan omassa toiminnassaan.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa vertailla psykososiaalista työtä ja sosiaalityön muita orientaatioita keskenään. Opiskelija osaa arvioida psykososiaalisen työn ja ohjauksellisen lähestymistavan edellyttämää vuorovaikutusta. Opiskelija osaa selittää vuorovaikutukseen liittyviä tekijöitä ja seurauksia, myös oman ammatillisen kehittymisen ja vuorovaikutusosaamisen näkökulmasta. Opiskelija osaa suunnitella tavoitteellisen asiakastyön prosessin.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa perustellen arvioida psykososiaalista työtä yhtenä sosiaalityön orientaationa. Opiskelija osaa perustella ja arvioida vuorovaikutuksellista ja ohjauksellista työtötään ja psykososiaalisen työn keinoja ammattieettisestä näkökulmasta. Opiskelija osaa kuvata tavoitteellisen sosiaalityön prosessia psykososiaalisen työn näkökulmasta ja hän osaa analysoida asiakastyön prosessiin vaikuttavia tekijöitä.

BE00CW39 Lääkehoito sosionomin työssä: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tietää tulevana laillistettuna sosiaalihuollon ammattihenkilönä, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä turvallinen lääkehoito perustuu osaamiseen ja osaamisen varmistamiseen. Opiskelija tietää, että toteutetaan lääkehoitoa missä ympäristössä tahansa, tulee sen perustua toiminta- tai työyksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, joka antaa raamit turvallisen lääkehoidon toteuttamiseen.

Hän on perehtynyt sosiaalialan asiakasryhmien lääkehoidon erityiskysymyksiin. Opiskelija osaa moniammatillisen tiimin jäsenenä ohjata asiakasta ja hänen läheistään lääkehoidossa. Opiskelija osaa laskea tehtäväkuvaansa kuuluvat lääkelaskut virheettömästi.

Sisältö

- turvallisen lääkehoidon perusteet toimintayksikössä, osaamisen varmistaminen ja lupakäytänteet
- sosionomin työkentän asiakkaiden lääkehoidon erityiskysymyksiä
- yleisimpien kansansairauksien lääkehoito

- asiakkaan lääkehoitosuunnitelma
- eri-ikäisten asiakkaiden ja heidän läheistensä ohjaus lääkehoidossa
- lääkelaskujen perusteet

Esitietovaatimukset

opintojakso Lääkehoidon perusteet

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä moniammatillisen työn käsitteen ja tavoitteet. Opiskelija osaa nimetä moniammatillisen työryhmän jäsenenä toimimisen edellytyksiä. Opiskelija osaa kuvata sosiaalialan asiantuntijan rooleja ja tehtäviä moniammatillisissa toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa kuvata asiakkaan tilannetta ja tarpeita sosiaalisen näkökulmasta. Hän osaa tunnistaa, mitä muita asiantuntijuuksia asiakas tarvitsee hyvinvointinsa tueksi. Opiskelija osaa selvittää pääpiirteet sosiaalietuuksista, palveluista, tukitoimista ja avunlähteistä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tarkastella moniammatillisen työryhmän jäsenenä toimimisen edellytyksiä. Opiskelija osaa tarkastella monipuolisesti sosiaalialan asiantuntijan rooleja, tehtäviä ja häneen kohdistuvia odotuksia moniammatillisissa toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa tarkastella asiakkaan tilannetta ja tarpeita sosiaalisen näkökulmasta. Opiskelija osaa tunnistaa ja perustella, mitä muuta kuin sosiaalityön asiantuntijuutta asiakas tarvitsee hyvinvointinsa tueksi. Opiskelija osaa selittää mitä sosiaalietuuksia, palveluja, tukitoimia ja avunlähteitä asiakas voi eri tilanteissa saada. Hän osaa arvioida asiakkaan tarvitsemien palvelujen kokonaisuutta.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa tarkastella monipuolisesti moniammatillisen työryhmän jäsenenä toimimisen edellytyksiä. Opiskelija osaa verrata sosiaalialan asiantuntemuksen luonnetta suhteessa muiden ammattialojen asiantuntemukseen.

Opiskelija osaa analysoida moniammatillisen työn ongelmakohtia ja niiden taustalla vaikuttavia tekijöitä. Hän osaa esittää ja perustella ratkaisuja, joilla asiakkaan näkökulmaa voi nostaa esille ja edistää moniammatillista yhteistyötä.

SOS21-1014 Valinnaiset opintojaksot: 8 op

SOSAPS80 Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tunnistaa sosiaalityön tehtävät ja paikat erilaisissa hyvinvointialan ja rinnakkaisalojen organisaatioissa, joiden välitön perustehtävä ei kohdistu sosiaalialan toimintojen tai sosiaalihuollon toteuttamiseen, esimerkiksi koulun sosiaalityö, sosiaalityö terveydenhuollon organisaatioissa ja kuntoutusorganisaatioissa, sosiaalityö kriminaalihuollossa, sosiaalityö työvoimahallinnossa ja kelassa. Opiskelija osaa kuvata asiakkaan tilannetta ja tarpeita sosiaalisen näkökulmasta sekä selvittää, mitä sosiaalietuuksia, palveluita, tukitoimia ja avunlähteitä asiakkaalla on käytettävissä. Opiskelija osaa tunnistaa millaisia muita kuin sosiaalityön asiantuntijuuksia asiakas tarvitsee hyvinvointinsa tueksi. Opiskelijalla on valmiudet toimia moniammatillisen työryhmän jäsenenä.

Sisältö

- sosiaalisen asiantuntijuus
- moniammatillisuus, yhteistyö, monialaisuus
- asiakkaan tilanteen ja palvelutarpeiden kartoitus
- tiedonhankinta palveluista, etuuksista ja lainsäädännöstä
- tiimityö, verkostotyö, dialogisuus
- koulun sosiaalityö, sosiaalityö terveydenhuollon organisaatiossa, sosiaalityö päihdetyössä, sosiaalityö työvoimahallinnossa

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Opintoihin ja työhön valmentaminen
- Sosiaalinen kuntoutus
- Sosiaaliohjaus asumisyhteisöissä
- Sosiaaliohjaus avopalveluissa
- Perheohjaus

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija osaa määritellä moniammatillisen työn käsitteen ja tavoitteet. Opiskelija osaa nimetä moniammatillisen työryhmän jäsenenä toimimisen edellytyksiä. Opiskelija osaa kuvata sosiaalialan asiantuntijan rooleja ja tehtäviä moniammatillisissa toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa kuvata asiakkaan tilannetta ja tarpeita sosiaalisen näkökulmasta. Hän osaa tunnistaa, mitä muita asiantuntijuuksia asiakas tarvitsee hyvinvointinsa tueksi. Opiskelija osaa selvittää pääpiirteet sosiaalietuuksista, palveluista, tukitoimista ja avunlähteistä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tarkastella moniammatillisen työryhmän jäsenenä toimimisen edellytyksiä. Opiskelija osaa tarkastella monipuolisesti sosiaalialan asiantuntijan rooleja, tehtäviä ja häneen kohdistuvia odotuksia moniammatillisissa toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa tarkastella asiakkaan tilannetta ja tarpeita sosiaalisen näkökulmasta. Opiskelija osaa tunnistaa ja perustella, mitä muuta kuin sosiaalityön asiantuntijuutta asiakas tarvitsee hyvinvointinsa tueksi. Opiskelija osaa selittää mitä sosiaalietuuksia, palveluja, tukitoimia ja avunlähteitä asiakas voi eri tilanteissa saada. Hän osaa arvioida asiakkaan tarvitsemien palvelujen kokonaisuutta.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa tarkastella monipuolisesti moniammatillisen työryhmän jäsenenä toimimisen edellytyksiä. Opiskelija osaa verrata sosiaalialan asiantuntemuksen luonnetta suhteessa muiden ammattialojen asiantuntemukseen.

Opiskelija osaa analysoida moniammatillisen työn ongelmakohtia ja niiden taustalla vaikuttavia tekijöitä. Hän osaa esittää ja perustella ratkaisuja, joilla asiakkaan näkökulmaa voi nostaa esille ja edistää moniammatillista yhteistyötä.

BE00CW41 Perheohjaus: 4 op**Osaamistavoitteet**

Opiskelija osaa soveltaa psykososiaalista työotetta ja ammatillisen vuorovaikutuksen menetelmiä

perheohjauksen tehtävissä toimiessaan. Opiskelija tunnistaa perheohjauksellisten työskentelytapojen tarpeen ja osaa arvioida niiden soveltuvuutta erilaisissa asiakastilanteissa.

Opiskelija osaa kuvata, millaisissa toimintaympäristöissä perheohjausta on mahdollista toteuttaa. Hän osaa eritellä perheohjauksessa käytettäviä työmenetelmiä ja malleja. Opiskelija ymmärtää systeemisen toimintamallin periaatteet ja pyrkii toteuttamaan monialaista työtettä perheohjauksen kontekstissa. Opiskelija osaa suunnitella tavoitteellisen perheohjauksen prosessin. Opiskelija osaa soveltaa perheohjauksen menetelmiä sekä kehittää ja arvioida omaa toimintaansa perheohjauksen tehtävissä.

Sisältö

- perheohjauksen ja lähikäsitteiden määrittely
- perheohjauksen toimintaympäristöt
- perheohjaajan rooli ja ammatillinen vuorovaikutus perheohjauksessa
- perheohjauksen prosessi, dokumentointi
- systeeminen toimintamalli, monialaisuus
- perheohjauksen keskeiset menetelmät ja mallit
- oman toiminnan arvioiminen ja kehittäminen

Esitietovaatimukset

sosiaalialan tietoperustaopinnot pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Opintoihin ja työhön valmentaminen
- Sosiaalinen kuntoutus
- Sosiaaliohjaus asumisyhteisöissä
- Sosiaaliohjaus avopalveluissa
- Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa nimetä sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisen perheohjauksen eroavaisuuden. Opiskelija osaa nimetä, millaisissa toimintaympäristöissä perheohjausta on mahdollista toteuttaa. Hän tunnistaa psykososiaalisen työn perusteet ja ammatillisen vuorovaikutuksen merkityksen perheohjauksessa. Opiskelija osaa nimetä perheohjauksessa käytettäviä työmenetelmiä. Opiskelija osaa tunnistaa tavoitteellisen perheohjauksen prosessin eri vaiheet, osaa tunnistaa systeemisen toimintamallin pääpiirteet ja monialaisuuden periaatteet sekä perheohjaajan roolin perhetyössä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa kuvata sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisen perheohjauksen erot ja merkitykset. Opiskelija osaa kuvata millaisissa toimintaympäristöissä perheohjausta on mahdollista toteuttaa. Hän osaa toimia perheohjauksen asiakastilanteissa ammatillista vuorovaikutusta soveltaen. Opiskelija osaa arvioida perheohjauksellisen työskentelytavan tarvetta lapsiperheiden palveluissa. Hän osaa soveltaa perheohjauksessa käytettäviä menetelmiä. Opiskelija osaa suunnitella tavoitteellisen perheohjauksen prosessin, osaa huomioida monialaisuuden työskentelyssään sekä osaa kuvata systeemisen toimintamallin piirteitä perheohjauksessa. Opiskelija osaa reflektoida toimintatapojaan ammattieettisestä näkökulmasta.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa tarkastella ja analysoida sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisen

perheohjauksen eroavuuksia ja merkityksiä. Opiskelija osaa analysoida kriittisesti perheohjauksen tarvetta ja sisältöä lapsiperheiden palveluissa. Opiskelija osaa arvioida omia valmiuksiaan soveltaa psykososiaalista työtä ja ammatillista vuorovaikutusta perheohjauksessa. Hän osaa suunnitella tavoitteellisen perheohjauksen prosessin ja kehittää sitä huomioiden myös monialaisuuden sekä systeemisen toimintamallin. Hän osaa analysoida perheohjauksessa käytettäviä työmenetelmiä ja arvioida ammattieettisesti omaa toimintaansa sekä rooliaan perheohjauksen prosessissa.

SOSAPS40 Opintoihin ja työhön valmentaminen: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on valmiudet käyttää psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta opintoihin ja työhön valmentamisen tehtävissä toimiessaan. Opiskelija osaa nimetä nuorten, maahanmuuttajien, pitkäaikaistyöttömien ja eri syistä vammaisten henkilöiden opintoihin ja työelämään tukemisessa huomioitavia erityistarpeita. Opiskelija osaa kuvata, millaisissa työympäristöissä opinto- ja työvalmennusta toteutetaan. Lisäksi opiskelija osaa kuvata kuntouttavan työtoiminnan ideat ja prosessit. Opiskelija osaa nimetä opiskelun ja työllistymisen edistämiseen liittyviä yhteistyötahoja.

Sisältö

- opiskelun ja työelämässä toimimisen haasteet eri asiakasryhmillä
- opinto- ja työvalmennuksen toteuttamisympäristöt, työorientaatiot, toimintatavat
- opinto- ja työvalmennuksen yhteistyötahot ja niiden toimintalogiikka
- kuntouttava työtoiminta
- ohjaajan/ valmentajan rooli
- motivoiva keskustelu

Esitietovaatimukset

Sosiaalialan tietoperustaopinnot pääosin.

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Perheohjaus
- Sosiaalinen kuntoutus
- Sosiaaliohjaus asumisyhteisöissä
- Sosiaaliohjaus avopalveluissa
- Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa perustella miksi opintoihin ja työhönvalmennus edellyttää psykososiaalista osaamista. Opiskelija osaa nimetä erilaisten asiakasryhmien opiskeluun ja työelämässä toimimiseen liittyviä haasteita. Opiskelija kuvailee opinto- ja työvalmennusta toteuttavia työympäristöjä ja niissä toteutettavia toimintaperiaatteita. Opiskelija osaa nimetä opiskelun ja työllistymisen edistämiseen liittyviä yhteistyötahoja.

Hyvä (3-4)

Opiskelija tarkastelee monipuolisesti erilaisten asiakasryhmien opiskeluun ja työelämässä toimimiseen liittyviä haasteita. Opiskelija jäsentää asiakaslähtöisesti opinto- ja työvalmennusta toteuttavia toimintaympäristöjä ja niissä toteutettavia toimintaperiaatteita. Opiskelija tarkastelee opiskelun ja työllistymisen edistämiseen liittyviä yhteistyötahoja.

Kiitettävä (5)

Opiskelija tarkastelee monipuolisesti erilaisten asiakasryhmien opiskeluun ja työelämässä toimimiseen liittyviä haasteita. Opiskelija jäsentää asiakaslähtöisesti opinto- ja työvalmennusta toteuttavia toimintaympäristöjä ja niissä toteutettavia toimintaperiaatteita. Opiskelija tarkastelee opiskelun ja työllistymisen edistämiseen liittyviä yhteistyötahoja ja toimintatapoja monipuolisesti pohtien.

SOSAPS50 Sosiaalinen kuntoutus: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa käyttää psykososiaalista työotetta ja ammatillista vuorovaikutusta sosiaalisen kuntoutuksen toteuttamiseen. Opiskelija osaa tunnistaa itsenäisen elämän, arjen hallinnan, yhteisöjen toimintaan osallistumisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden haasteita asiakkaiden erilaisissa elämäntilanteissa ja heidän elämänkaarensa eri vaiheissa. Erityisesti opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida kehitysvammaisten henkilöiden, työttömien, riippuvuuskuntoutujien ja mielenterveyskuntoutujien tarpeita ja osallisuuden mahdollisuuksia sosiaalisessa kuntoutuksessa. Opiskelija osaa määritellä sosiaalisen kuntoutuksen toimintaperiaatteet, tavoitteet ja prosessin. Hän osaa nimetä sosiaalisen kuntoutuksen toteutustapoja, työorientaatioita, menetelmiä ja kansainvälisiä malleja. Opiskelijal osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida kuntoutuksen prosessin. Opiskelija osaa selittää kirjaamisen merkityksen sosiaalisessa kuntoutuksessa. Opiskelija osaa soveltaa sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen menetelmiä sosiaalisen kuntoutuksen käytännön toteutuksessa. Opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida ohjauksellisia taitojaan.

Sisältö

- sosiaalisen kuntoutuksen käsite
- sosiaalisen kuntoutuksen muodot
- sosiaalisen kuntoutuksen tarpeet ja erityispiirteet
- kuntouttava työote
- kuntoutumisprosessi
- sosiaalisen kuntoutuksen toteuttajatahot
- dialogisuus ja voimavara lähtöisyys kuntoutumisprosessissa
- sosiaalisen kuntoutuksen suunnittelu, toteuttaminen ja arvioiminen
- moniammatillinen yhteistyö

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Opintoihin ja työhön valmentaminen
- Perheohjaus
- Sosiaaliohjaus asumisyhteisöissä
- Sosiaaliohjaus avopalveluissa
- Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa soveltaa joiltakin osin psykososiaalista työotetta ja ammatillista vuorovaikutusta sosiaalisen kuntoutuksen vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija osaa kuvata erilaisten asiakasryhmien itsenäisen elämän, arjen hallinnan, yhteisöjen toimintaan osallistumisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden haasteita. Opiskelija osaa selittää sosiaalisen kuntoutuksen toimintaperiaatteet, tavoitteet ja prosessin. Hän osaa tulkita sosiaalisen kuntoutuksen toteutustapoja, työorientaatioita,

menetelmiä ja kansainvälisiä malleja. Opiskelija osaa soveltaa asiakkaan tarpeisiin ja hänen sosiaalisen kuntoutuksen tavoitteisiinsa soveltuvia sosiaaliohjauksen ja sosiaalityön menetelmiä sosiaalisen kuntoutuksen käytännön toteutuksessa. Opiskelija osaa selittää kirjaamisen merkityksen sosiaalisen kuntoutuksen prosessissa. Opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida omia ohjauksellisia taitojaan.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa soveltaa olennaisin osin psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta sosiaalisen kuntoutuksen vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija osaa analysoida erilaisten asiakasryhmien itsenäisen elämän, arjen hallinnan, yhteisöjen toimintaan osallistumisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden tarpeita. Opiskelija osaa jäsentää sosiaalisen kuntoutuksen toimintaperiaatteet, tavoitteet ja prosessin. Opiskelija osaa analysoida sosiaalisen kuntoutuksen toteutustapoja, työorientaatioita, menetelmiä ja kansainvälisiä malleja. Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida tietyiltä osin perustellun kuntoutuksen prosessin. Hän osaa soveltaa perusteltuja ja sekä asiakkaan tarpeiden ja toimintakyvyn kannalta olennaisia ratkaisuja. Opiskelija osaa perustella monipuolisesti kirjaamisen merkityksen sosiaalisen kuntoutuksen prosessissa ja soveltaa kirjaamisen periaatteita. Opiskelija osaa selittää ja arvioida omia ohjauksellisia taitojaan.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa soveltaa perustellusti ja monipuolisesti psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta sosiaalisen kuntoutuksen vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija osaa arvioida erilaisten asiakasryhmien itsenäisen elämän, arjen hallinnan, yhteisöjen toimintaan osallistumisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden tarpeita. Opiskelija osaa monipuolisesti perustellen yhdistää sosiaalisen kuntoutuksen toimintaperiaatteet, tavoitteet ja prosessin. Opiskelija osaa analysoida sosiaalisen kuntoutuksen toteutustapoja, työorientaatioita, menetelmiä ja kansainvälisiä malleja. Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida olennaisin osin monipuolisesti perustellun kuntoutuksen prosessin. Opiskelija osaa soveltaa perusteltuja, asiakkaan tarpeisiin ja toimintakykyyn sekä suunniteltujen tavoitteiden saavuttamiseen soveltuvia menetelmiä ja välineitä. Opiskelija osaa arvioida monipuolisesti kirjaamisen merkitystä sosiaalisen kuntoutuksen prosessissa. Opiskelija osaa soveltaa olennaisin osin kirjaamisen periaatteita. Opiskelija osaa analysoida monipuolisesti omia ohjauksellisia taitojaan.

SOSAPS60 Sosiaaliohjaus asumisyksiköissä: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa soveltaa psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta asumisyhteisöjen asiakkaiden ohjauksessa. Opiskelija osaa tunnistaa arjen hallinnan, itsenäisen elämän ja kodinomaisten olosuhteiden toteutumisen haasteet erilaisten asiakasryhmien asumispalveluissa (lastensuojelu, nuorten asumispalvelut, kehitysvammahuolto, vanhustenhuolto, päihdehuolto, mielenterveyskuntoutujien asumispalveluyksiköt). Opiskelija osaa määritellä yksityisyyden suojaan, itsemääräämisoikeuteen ja rajoitustoimenpiteisiin liittyvät reunaehdot. Hänellä on valmiudet edistää asukkaan yksilöllisyyden huomioimista, täysivaltaista osallisuutta ja kansalaisuutta niiden puitteissa. Opiskelija osaa selittää omaohjaajan tehtäväkuvan ja erilaisissa yhteisöissä käytettäviä omaohjaajan ohjauksellisia työmenetelmiä. Hän osaa soveltaaasiakkaiden voimavarat huomioiden ohjauksellisia menetelmiä innostaessaan asukkaita osallistumaan yhteiseen toimintaan ja yhteisöllisyyden rakentamiseen. Hänellä on valmiudet edistää asumisyhteisöjen integroitumista osaksi ympäröivää yhteiskuntaa ja mahdollistaa esimerkiksi kulttuuriin ja luontoon liittyviä kokemuksia kestävän kehityksen periaatteet huomioiden. Opiskelijalla on valmiudet arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.

Sisältö

- sosiaaliohjaus ja ohjaukselliset lähestymistavat asumisyhteisössä
- toiminnan puitteet asumisyhteisöissä: tilat, ympäristö, ravinto, päiväjärjestys, hoiva, hoito ja kuntoutus
- yhteisöllisyys asumisyhteisöissä
- omaohjaajan tehtäväkuva ja työmenetelmät
- itsemääräämisoikeus ja yksityisyys
- rajoitustoimenpiteet
- erilaisten ympäristöjen hyödyntäminen ohjauksessa
- kulttuuri, luonto, green care
- oman ohjausosaamisen arviointi ja kehittäminen

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Opintoihin ja työhön valmentaminen
- Sosiaalinen kuntoutus
- Perheohjaus
- Sosiaaliohjaus avopalveluissa
- Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa soveltaa joiltakin osin psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta asumisyhteisöjen asiakkaiden ohjauksessa. Opiskelija osaa tunnistaa arjen hallinnan, itsenäisen elämän ja kodinomaisten olosuhteiden toteutumisen haasteet erilaisten asiakasryhmien asumispalveluissa. Opiskelija osaa määritellä yksityisyyden suojaan, itsemääräämisoikeuteen ja rajoitustoimenpiteisiin liittyvät reunaehdot. Hän osaa selittää omaohjaajan tehtäväkuvan ja erotella erilaisissa yhteisöissä omaohjaajan hyödyntämiä ohjauksellisia työmenetelmiä. Hän osaa soveltaa, asiakkaiden voimavarat huomioiden, ohjauksellisia menetelmiä innostaessaan asukkaita osallistumaan yhteiseen toimintaan ja yhteisöllisyyden rakentamiseen. Opiskelija osaa luokitella asumisyhteisöjen ympäröivään yhteiskuntaan integroitumista edistäviä ja estäviä tekijöitä. Hän osaa rakentaa suunnitelmallisen ohjaustyön prosessin, jolla myös edesautetaan asumisyhteisöjen integroitumista osaksi ympäröivää yhteiskuntaa ja mahdollistetaan esimerkiksi kulttuuriin ja luontoon liittyviä kokemuksia kestävän kehityksen periaatteet huomioiden. Opiskelija osaa tunnistaa ammatillisen vuorovaikutuksen ja psykososiaalisen ohjausosaamisen taitojaan ja niihin liittyviä kehittämiskohteita.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa soveltaa olennaisin osin psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta asumisyhteisöjen asiakkaiden ohjauksessa. Opiskelija osaa vertaillen analysoida arjen hallinnan, itsenäisen elämän ja kodinomaisten olosuhteiden toteutumisen haasteita erilaisten asiakasryhmien asumispalveluissa. Opiskelija osaa luokitella yksityisyyden suojaan, itsemääräämisoikeuteen ja rajoitustoimenpiteisiin liittyvät reunaehdot. Hän osaa arvioida omaohjaajan tehtäväkuvaa ja analysoida erilaisissa yhteisöissä omaohjaajan hyödyntämiä ohjauksellisia työmenetelmiä. Hän osaa hyvin perustellen soveltaa, asiakkaiden voimavarat huomioiden, kussakin tilanteessa olennaisia ohjauksellisia menetelmiä innostaessaan asukkaita osallistumaan yhteiseen toimintaan ja yhteisöllisyyden rakentamiseen. Opiskelija osaa selittää asumisyhteisöjen ympäröivään yhteiskuntaan integroitumista edistäviä ja estäviä tekijöitä. Hän osaa suunnitella pääosin perustellun ohjaustyön prosessin, jolla myös edesautetaan asumisyhteisöjen integroitumista osaksi ympäröivää

yhteiskuntaa ja mahdollistetaan esimerkiksi kulttuuriin ja luontoon liittyviä kokemuksia kestävän kehityksen periaatteet huomioiden. Opiskelija osaa analysoida hyvin perustellen ammatillisen vuorovaikutuksen ja psykososiaalisen ohjausosaamisen taitojaan ja niihin liittyviä kehittämiskohteita.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa soveltaa perustellusti ja monipuolisesti psykososiaalista työtettä ja ammatillista vuorovaikutusta asumisyhteisöjen asiakkaiden ohjauksessa. Opiskelija osaa monipuolisesti vertailla ja arvioida arjen hallinnan, itsenäisen elämän ja kodinomaisten olosuhteiden toteutumisen haasteita erilaisten asiakasryhmien asumispalveluissa. Opiskelija osaa selittää yksityisyyden suojaan, itsemääräämisoikeuteen ja rajoitustoimenpiteisiin liittyvät reunaehdot. Hän osaa arvioida monipuolisesti omaohjaajan tehtäväkuvaa ja erilaisissa yhteisöissä omaohjaajan hyödyntämiä ohjauksellisia työmenetelmiä. Hän osaa soveltaa monipuolisesti perustellen, asiakkaiden voimavarat huomioiden, kussakin tilanteessa olennaisia ohjauksellisia menetelmiä innostaessaan asukkaita osallistumaan yhteiseen toimintaan ja yhteisöllisyyden rakentamiseen. Opiskelija osaa vertailla ja analysoida asumisyhteisöjen ympäröivään yhteiskuntaan integroitumista edistäviä ja estäviä tekijöitä. Hän osaa suunnitella monipuolisesti perustellun ohjaustyön prosessin, jolla myös edesautetaan asumisyhteisöjen integroitumista osaksi ympäröivää yhteiskuntaa ja mahdollistetaan esimerkiksi kulttuuriin ja luontoon liittyviä kokemuksia kestävän kehityksen periaatteet huomioiden. Opiskelija osaa analysoida laaja-alaisesti ja monipuolisesti ammatillisen vuorovaikutuksen ja psykososiaalisen ohjausosaamisen taitojaan ja niihin liittyviä kehittämiskohteita.

SOSAPS70 Sosiaaliohjaus avopalveluissa: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa määritellä erilaisia sosiaaliohjausta hyödyntäviä sosiaaliturvan avopalveluiden toimijoita. Opiskelija osaa selittää heidän asiakastyössään hyödyntämiä sosiaaliohjauksen menetelmiä ja välineitä. Opiskelija osaa tunnistaa avopalveluasiakkaiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen, osallisuuden ja itsenäisen suoriutumisen tarpeita (erityisesti ikäihmiset, vaikeavammaiset henkilöt, pitkäaikaissairaat, mielenterveyskuntoutujat, riippuvuuskuntoutujat). Opiskelija osaa nimetä avopalveluissa olevien asiakkaiden arvioinnissa käytettäviä toimintakyvyn mittareita. Opiskelija osaa suunnitella hyvinvointia ja toimintakykyä edistävien toimintojen ja palveluiden kokonaisuuden asiakkaan tarpeet ja hänen ympäristönsä voimavarat ja palvelut huomioiden. Opiskelija osaa selittää kirjaamisen merkityksen avopalveluiden sosiaaliohjauksen prosessissa. Opiskelija osaa tunnistaa omia ohjauksellisia taitojaan.

Sisältö

- sosiaaliohjaus avopalveluissa
- avopalveluasiakkaan hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja suoriutumisen tarpeet
- avopalveluasiakkaan toimintakyvyn arviointimittarit
- asiakkaan ja hänen lähiverkostonsa voimavarojen huomioiminen
- suunnitelmallisen ohjauksen osatekijöiden tunnistaminen
- psykososiaaliset ja toiminnalliset menetelmät sosiaaliohjauksessa
- kirjaaminen sosiaaliohjauksessa
- oman ohjauksellisen toiminnan tunnistaminen

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Opintoihin ja työhön valmentaminen
- Sosiaalinen kuntoutus

- Sosiaaliohjaus asumisyhteisöissä
- Perheohjaus
- Sosiaalityö moniammatillisissa työyhteisöissä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä sosiaaliohjauksen käsitettä avopalveluissa sosionomin (AMK) ammatillisen osaamisen näkökulmasta. Opiskelija osaa nimetä erilaisia sosiaaliohjausta hyödyntäviä sosiaaliturvan avopalveluiden toimijoita. Opiskelija osaa selittää heidän asiakastyössään hyödyntämiä sosiaaliohjauksen menetelmiä ja välineitä. Hän osaa tunnistaa avopalveluasiakkaiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen, osallisuuden ja itsenäisen suoriutumisen tarpeita (erityisesti ikäihmiset, vaikeavammaiset, pitkäaikaissairaat, mielenterveyskuntoutujat ja riippuvuuskuntoutujat). Opiskelija tietää hyvinvoinnin ja toimintakyvyn arvioinnissa käytettäviä mittareita. Opiskelija osaa tunnistaa asiakkaan voimavarat. Hän osaa löytää eri tahojen tuottamia palveluita ja osaa sovittaa ne yhteen asiakkaan ja hänen ympäristönsä voimavarat huomioiden. Opiskelija osaa selittää kirjaamisen merkityksen avopalveluiden sosiaaliohjauksen prosessissa. Opiskelija osaa tunnistaa omia ohjauksellisia taitojaan.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa määritellä monipuolisesti sosiaaliohjauksen käsitettä avopalveluissa sosionomin (AMK) ammatillisen osaamisen näkökulmasta. Opiskelija osaa esitellä erilaisia sosiaaliohjausta hyödyntäviä sosiaaliturvan avopalveluiden toimijoita. Opiskelija osaa monipuolisesti perustellen erotella heidän asiakastyössään hyödyntämiä sosiaaliohjauksen menetelmiä ja välineitä. Hän osaa tulkita avopalveluasiakkaiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen, osallisuuden ja itsenäisen suoriutumisen tarpeita (erityisesti ikäihmiset, vaikeavammaiset, pitkäaikaissairaat, mielenterveyskuntoutujat ja riippuvuuskuntoutujat). Opiskelija osaa soveltaa hyvinvoinnin ja toimintakyvyn arvioinnissa käytettäviä mittareita esimerkkitalanteissa. Opiskelija osaa arvioida asiakkaan voimavarat. Opiskelija osaa perustellusti löytää eri tahojen tuottamia palveluita. Opiskelija osaa sovittaa löytämänsä palvelut yhteen asiakkaan ja hänen ympäristönsä voimavarat monipuolisesti huomioiden. Opiskelija osaa perustella monipuolisesti kirjaamisen merkityksen avopalveluiden sosiaaliohjauksen prosessissa ja soveltaa kirjaamisen periaatteita sosiaaliohjauksessa. Opiskelija osaa selittää omia ohjauksellisia taitojaan.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa analysoida ja arvioida sosiaaliohjauksen- käsitettä sosionomin (AMK) ammatillisena osaamisena ja suhteessa sosiaalityöhön. Opiskelija osaa luokitella erilaisia sosiaaliohjausta hyödyntäviä sosiaaliturvan avopalveluiden toimijoita. Opiskelija osaa vertailla heidän asiakastyössään hyödyntämiä sosiaaliohjauksen menetelmiä ja välineitä. Hän osaa arvioida avopalveluasiakkaiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen, osallisuuden ja itsenäisen suoriutumisen tarpeita (erityisesti ikäihmiset, vaikeavammaiset, pitkäaikaissairaat, mielenterveyskuntoutujat ja riippuvuuskuntoutujat). Opiskelija osaa soveltaa ja perustella hyvinvoinnin ja toimintakyvyn arvioinnissa käytettäviä mittareita esimerkkitalanteissa. Opiskelija osaa monipuolisesti perustellen arvioida asiakkaan voimavarat. Opiskelija osaa perustellusti löytää ja arvioida eri tahojen tuottamia palveluita. Opiskelija osaa vertaillen sovittaa löytämänsä palvelut yhteen asiakkaan ja hänen ympäristönsä voimavarat monipuolisesti yhdistäen. Opiskelija osaa arvioida monipuolisesti kirjaamisen merkitystä osana avopalveluiden sosiaaliohjauksen prosessia ja soveltaa kirjaamisen periaatteita sosiaaliohjauksessa. Opiskelija osaa analysoida monipuolisesti omia ohjauksellisia taitojaan.

SOS21-1015 Toiminnalliset sosiaalityön menetelmät: 23 op**SOS21-1016 Valinnaiset opintojaksot: 4 op****SOSATO10 Toiminnallisten ryhmien ohjaaminen: 4 op****Osaamistavoitteet**

Opiskelijalla on valmiudet ohjata asiakkaita toiminnallisen ryhmätyön menetelmiä hyödyntäen. Opiskelija tietää ryhmädynamiikan lainalaisuuksia. Hän tuntee ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavat tekijät. Opiskelija osaa tunnistaa toiminnallisen ryhmätoiminnan tarpeita ja toimintamalleja. Hän tietää, miten toiminnallisen ryhmätoiminnan avulla voidaan tukea asiakasryhmien hyvinvointia, toimintakykyä ja itsensä toteuttamista, vahvistaa ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä sekä asiakasryhmän tavoitteiden esille tuomista. Opiskelija tietää sosiaalisen innostamisen ja sosiokulttuurisen työn periaatteet suomalaisessa ja kansainvälisessä kontekstissa. Hänellä on valmiudet innostaa asiakasryhmää tunnistamaan oma tapansa ilmentää toiminnallisuutta tai harrastuneisuutta, hankkimaan toiminnan vaatimat taidot ja muut resurssit sekä sitoutumaan yhteiseen toimintaan. Opiskelijalla on valmiudet edistää ryhmäprosessia siten, että ryhmän jäsenten osallisuus toteutuu ja mahdolliset ristiriitatilanteet ratkaistaan rakentavasti.

Sisältö

- ryhmätyö sosiaalityön menetelmänä
- ryhmädynamiikka, ryhmäprosessi
- tavoitteellinen ryhmän ohjaaminen
- sosiokulttuuriset menetelmät, sosiaalinen innostaminen
- toiminnalliset ryhmämenetelmät, sosionomin työssä
- musiikki, draama, liikunta, maalaus, askartelu
- erilaisten toiminnallisten ryhmämenetelmien hyödyntäminen sosiaalisen innostamisen näkökulmasta, esim. kulttuuritoiminta, pop up -tapahtumat, tempaukset

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Pedagogisten ryhmien ohjaaminen
- Psykososiaalisten ryhmien ohjaaminen

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija osaa nimetä toiminnallisen ryhmätyön menetelmiä sosiaalialan työssä. Hän tietää ryhmädynamiikan lainalaisuuksia. Opiskelija tunnistaa toiminnallisten ryhmätoimintojen tarpeita ja toimintamalleja. Hän tunnistaa, miten tavoitteellinen toiminnallinen ryhmä tukee asiakasryhmän hyvinvointia, toimintakykyä ja itsensä toteuttamista, vahvistaa ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä. Opiskelija tunnistaa, miten toimia tilanteen mukaisesti erilaisissa toiminnallisten ryhmien ohjaamistilanteissa. Opiskelija tunnistaa sosiaalisen innostamisen ja sosiokulttuurisen työn periaatteita pääpiirteissään sekä suomalaisessa että kansainvälisessä yhteydessä. Opiskelija osaa ohjatusti edistää toiminnallisten ryhmien ryhmäprosessia niin, että ryhmän jäsenten osallisuus toteutuu.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa käyttää toiminnallisten ryhmätyön menetelmiä sosiaalialan työssä. Opiskelija tunnistaa ryhmädynamiikan lainalaisuuksia, toiminnallisten ryhmätoimintojen tarpeita ja toimintamalleja. Hän tunnistaa, miten tavoitteellinen toiminnallinen ryhmä tukee asiakasryhmän hyvinvointia, toimintakykyä ja itsensä toteuttamista, vahvistaa ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä. Opiskelija tunnistaa sosiaalisen innostamisen ja sosiokulttuurisen työn periaatteet sekä suomalaisessa että kansainvälisessä yhteydessä. Hän osaa toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteen mukaisesti erilaisissa toiminnallisten ryhmien ohjaamistilanteissa. Opiskelija toimii tavoitteellisesti monimutkaisissa ryhmätilanteissa. Hän tietää, miten toimia joustavasti, järjestelmällisesti, luovasti ja aktiivisesti toiminnallisen ryhmän ohjauksessa.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa käyttää erilaisia toiminnallisen ryhmätyön menetelmiä sosiaalialan työssä. Opiskelija osoittaa luovaa ja innovatiivista ongelmanratkaisutaitoa toiminnallisten ryhmien ohjaamisessa. Hän osaa analysoida, miten tavoitteellinen toiminnallinen ryhmä tukee asiakasryhmän hyvinvointia, toimintakykyä ja itsensä toteuttamista, vahvistaa ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyttä. Opiskelija hallitsee sosiaalisen innostamisen ja sosiokulttuurisen työn periaatteet sekä suomalaisessa että kansainvälisessä yhteydessä. Opiskelija osaa tarkastella ja arvioida kriittisesti omia ryhmän ohjaustaitojaan ja toimintaansa ryhmässä. Hän kykenee joustavaan, järjestelmälliseen, luovaan ja aktiiviseen toiminnallisen ryhmän ohjaukseen. Opiskelijalla on valmiudet luoda ja kehittää asiakkaan osallisuutta tukevaa ammatillista vuorovaikutus- ja yhteistyösuhdetta toimiessaan eri sosiaalialan asiakkaiden toiminnallisten ryhmien ohjaajana.

BE00BS11 Pedagogisten ryhmien ohjaaminen: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa nimetä ryhmädynamiikan lainalaisuuksia sekä ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija osaa määritellä pedagogisen ryhmätoiminnan tarpeita. Lisäksi hän osaa määritellä, miten pedagogisen ryhmätoiminnan avulla voidaan ohjata asiakasta ja asiakasryhmää löytämään uusia tietoja ja taitoja erilaisten elämänvaiheiden edellyttämiin valmiuksiin ja henkilökohtaiseen kehittymiseen. Opiskelija osaa rakentaa opetuksellisen tai ohjauksellisen toimintakokonaisuuden asiakasryhmän tarpeet huomioiden. Hän osaa asettaa toiminnan pedagogiset tavoitteet ja valita soveltuvat menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi. Hän osaa tarkastella dialogisuuden ja osallisuuden merkitystä pedagogisessa prosessissa. Opiskelija osaa edistää ryhmän toimintaa siten, että ryhmän jäsenten osallisuus toteutuu ja mahdolliset ristiriitatilanteet ratkaistaan rakentavasti.

Sisältö

- ryhmädynamiikka ja ryhmäprosessi
- pedagogiset ryhmätyömenetelmät sosionomin työssä
- pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen
- tavoitteellinen ryhmän ohjaaminen ja toiminnan arviointi

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Toiminnallisten ryhmien ohjaaminen
- Psykososiaalisten ryhmien ohjaaminen

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa nimetä ryhmädynamiikan lainalaisuuksia sekä tunnistaa ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä ja erilaisten pedagogisten ryhmätoimintojen tarpeita. Opiskelija osaa rakentaa opetuksellisen tai ohjauksellisen toimintakokonaisuuden ja perustella kyseisen toiminnan tavoitteita ja käytettyjä pedagogisia menetelmiä. Opiskelija osaa kuvailla omaa ja ryhmän toimintaa sekä ryhmätoiminnan oppimista ja osallisuutta vahvistavia tekijöitä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tarkastella ryhmädynamiikan lainalaisuuksia sekä perustelee ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä sekä erilaisten pedagogisten ryhmätoimintojen tarpeita. Opiskelija osaa suunnitella opetuksellisen tai ohjauksellisen toimintakokonaisuuden ja arvioida kyseisen toiminnan tavoitteita ja käytettyjä pedagogisia menetelmiä. Opiskelija osaa tarkastella omaa ja ryhmän toimintaa reflektiivisesti sekä arvioida ryhmätoiminnan oppimista ja osallisuutta vahvistavia tekijöitä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa tarkastella ryhmädynamiikan lainalaisuuksia moniulotteisesti. Lisäksi opiskelija osaa arvioida ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä sekä erotella erilaisten pedagogisten ryhmätoimintojen tarpeita. Opiskelija osaa rakentaa monipuolisen opetuksellisen tai ohjauksellisen toimintakokonaisuuden ja analysoida kyseisen toiminnan tavoitteita ja käytettyjä pedagogisia menetelmiä. Opiskelija osaa tarkastella omaa ja ryhmän toimintaa laajasti ja reflektiivisesti sekä arvioida ryhmätoiminnan oppimista ja osallisuutta vahvistavia tekijöitä.

SOSATO30 Psykososiaalisten ryhmien ohjaaminen: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on valmiudet organisoida psykososiaalista, muutokseen tähtäävää ryhmätoimintaa sekä käynnistää ryhmätoimintaa asiakasryhmien tarpeet huomioiden. Hänellä on valmiudet edistää ryhmäprosessia siten, että ryhmän jäsenten osallisuus toteutuu ja mahdolliset ristiriitatilanteet ratkaistaan rakentavasti. Opiskelija osaa nimetä ryhmädynamiikan lainalaisuuksia. Hän osaa nimetä ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija osaa tunnistaa ryhmätoiminnan tarpeita asiakasryhmissä. Hän osaa perustella, miten psykososiaalisen ryhmätoiminnan ja vertaistuen avulla voidaan tukea asiakasryhmien hyvinvointia, toimintakykyä ja arjen hallintaa sekä yhteisistä kokemuksista voimaantumista. Opiskelija osaa nimetä sosiaalisen innostamisen ja sosiokulttuurisen työn periaatteita ja toimintatapoja. Opiskelija osaa nimetä terapeutukseen kohtaamiseen ja kokemuksellisuuteen perustuvia työmenetelmiä.

Sisältö

- ryhmätyö sosiaalityön menetelmänä
- ryhmädynamiikka, ryhmäprosessi
- tavoitteellinen ryhmän ohjaaminen
- psykososiaalinen työote ryhmätoiminnassa
- sosiokulttuuriset menetelmät, sosiaalinen innostaminen
- vertaisryhmätoiminta ja kokemuksellisuus
- vertaistukiryhmät, asumisyhteisöjen ryhmätoiminnat, kokemuksen jakaminen ja kokemuksesta oppiminen

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Pedagogisten ryhmien ohjaaminen
- Toiminnallisten ryhmien ohjaaminen

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa nimeätä ryhmädynamiikan lainalaisuuksia sekä ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija osaa perustella erilaisten psykososiaalisten ryhmätoimintojen tarpeita ja tavoitteita. Opiskelija osaa rakentaa psykososiaalisen ryhmätoiminnan toimintakokonaisuuden ja perustella kyseisen toiminnan tavoitteita ja ryhmässä käytettyjä menetelmiä. Opiskelija osaa kuvailla omaa ja ryhmän toimintaa sekä erottella ryhmätoiminnan osallisuutta ja voimaantumista mahdollistavia tekijöitä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tarkastella ryhmädynamiikan lainalaisuuksia sekä perustella ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä. Lisäksi opiskelija osaa vertailla erilaisten psykososiaalisten ryhmätoimintojen tarpeita ja tavoitteita. Opiskelija osaa rakentaa psykososiaalisen ryhmätoiminnan toimintakokonaisuuden ja arvioida kyseisen toiminnan tavoitteita ja ryhmässä käytettyjä menetelmiä. Opiskelija osaa tarkastella omaa ja ryhmän toimintaa reflektiivisesti sekä arvioida ryhmätoiminnan osallisuutta ja voimaantumista mahdollistavia tekijöitä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa tarkastella ryhmädynamiikan lainalaisuuksia moniulotteisesti. Lisäksi opiskelija osaa arvioida ryhmäprosessin käynnistämiseen, ylläpitämiseen ja päättämiseen vaikuttavia tekijöitä sekä erotella erilaisten psykososiaalisten ryhmätoimintojen tarpeita ja tavoitteita. Opiskelija osaa rakentaa psykososiaalisen ryhmätoiminnan toimintakokonaisuuden ja analysoida kyseisen toiminnan tavoitteita ja ryhmässä käytettyjä menetelmiä. Opiskelija osaa tarkastella omaa ja ryhmän toimintaa reflektiivisesti sekä arvioida ryhmätoiminnan osallisuutta ja voimaantumista mahdollistavia tekijöitä.

SOS21-1017 Valinnaiset opintojaksot: 4 op

SOSATO60 Tarinallisuus ryhmätoiminnassa: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on perustiedot ja -taidot luovan toiminnan menetelmistä ja työtavoista tarinallisuutta hyödyntävien menetelmien alueella, esimerkiksi kaunokirjallisuus ja muut tekstit, kirjoittaminen, muistelu, sadutus, itsetuntemusta edistävät menetelmät (elämänviiva, aarrekartta, päiväkirjat). Opiskelija ymmärtää luovien, kulttuuri- ja taidelähtöisten menetelmien merkityksen minäkuvan, itsetunnon, itseilmaisun ja yhteisöllisyyden vahvistajana. Opiskelija osaa organisoida tavoitteellista ryhmätoimintaa, jossa käytetään tarinallisia menetelmiä. Hänellä on valmiudet innostaa ja rohkaista yksilöitä ja ryhmän jäseniä ilmaisemaan itseään tarinallisuutta hyödyntäen. Opiskelija osaa työskennellä tavoitteellisesti luovien toimintojen alueella ja hän osaa suunnitella luovan toiminnan prosessin alusta loppuun. Hän on tietoinen luovista voimavaroistaan ja on motivoitunut käyttämään ja kehittämään niitä sosiaalialan ammattityön kontekstissa.

Sisältö

- luovat ryhmätoiminnan menetelmät sosionomin työssä
- luovan toiminnan prosessi
- tarinalliset menetelmät luovan ryhmätoiminnan menetelmänä

- kaunokirjallisuus ja muut tekstit, kirjoittaminen, muistelu, sadutus, itsetuntemusta edistävät menetelmät, elämänviiva, aarrekartta, päiväkirjat
- toiminnalliset ja kokemukselliset harjoitukset ilmaisullisia menetelmiä hyödyntäen
- luovan toiminnan prosessi
- omien luovien voimavarojen kehittäminen sosionomityön kontekstissa

Esitietovaatimukset

opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

Opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Kuvan käyttö ryhmätoiminnassa
- Draamalliset menetelmät ryhmätoiminnassa

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytyt/hylätyt

Hyväksytyssä suorituksessa opiskelija hallitsee osaamistavoitteiden mukaiset tiedot hyvin luovan toiminnan menetelmistä ja työtavoista tarinallisuutta hyödyntävien menetelmien alueella. Hän kykenee suunnittelemaan ja toteuttamaan tarinallisuutta hyödyntäviä menetelmiä käyttäen luovan toiminnan prosessin. Opiskelija osaa tiedostaa omia luovia voimavarojaan. Opiskelija käyttää luovia taitojaan työvälineenä ja osaa pohtia tarinallisuuden soveltamistapoja sosiaalialan ammattityön kontekstissa.

SOSATO50 Draamalliset menetelmät ryhmätoiminnassa: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on perustiedot ja -taidot luovan toiminnan menetelmistä ja työtavoista draamallisten menetelmien alueella, esimerkiksi teatteri, rooliharjoitukset, itseilmaisun harjoitukset. Opiskelija ymmärtää luovien, kulttuuri- ja taidelähtöisten menetelmien merkityksen minäkuvan, itsetunnon, itseilmaisun ja yhteisöllisyyden vahvistajana. Opiskelija osaa organisoida tavoitteellista ryhmätoimintaa, jossa käytetään draamallisia menetelmiä. Hänellä on valmiudet innostaa ja rohkaista yksilöitä ja ryhmän jäseniä ilmaisemaan itseään. Opiskelija osaa työskennellä tavoitteellisesti luovien toimintojen alueella ja hän osaa suunnitella luovan toiminnan prosessin alusta loppuun. Hän on tietoinen luovista voimavaroistaan ja on motivoitunut käyttämään ja kehittämään niitä sosiaalialan ammattityön kontekstissa.

Sisältö

- luovat ryhmätoiminnan menetelmät sosionomin työssä
- draamamenetelmien käyttö luovan ryhmätoiminnan menetelmänä
- itseilmaisu, rooliharjoitukset, teatteri-ilmaisu
- toiminnalliset ja kokemukselliset harjoitukset draamallisia menetelmiä hyödyntäen
- soveltavan draaman välineet käytännössä
- omien luovien voimavarojen kehittäminen sosionomin työssä

Esitietovaatimukset

Opintokokonaisuus Sosiaalialan tietoperusta pääosin

Lisätiedot

Opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Kuvan käyttö ryhmätoiminnassa
- Tarinallisuus ryhmätoiminnassa

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytyssä suorituksessa opiskelija kykenee osoittamaan perehtyneisyytensä draamallisten menetelmien käyttöön. Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa draamallisia menetelmiä ryhmätoiminnassa. Opiskelijalla osoittaa valmiuksia ja halua kehittää omia luovia voimavarojaan.

SOSATO40 Kuvan käyttö ryhmätoiminnassa: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on perustiedot ja taidot luovan toiminnan menetelmistä ja työtavoista kuvan käytön alueella, esimerkiksi kuvallinen ilmaisu, valokuvaus, valokuva, elokuva ja digitarina. Opiskelija ymmärtää luovien, kulttuuri- ja taidelähtöisten menetelmien merkityksen minäkuvan, itsetunnon, itseilmaisun ja yhteisöllisyyden vahvistajana. Opiskelija osaa organisoida tavoitteellista ryhmätoimintaa, jossa käytetään menetelmänä kuvallisen ilmaisun eri muotoja. Hänellä on valmiudet innostaa ja rohkaista yksilöitä ja ryhmän jäseniä ilmaisemaan itseään kuvan avulla. Opiskelija osaa työskennellä tavoitteellisesti luovien toimintojen alueella ja hän osaa suunnitella luovan toiminnan prosessin alusta loppuun. Hän on tietoinen luovista voimavaroistaan ja on motivoitunut käyttämään ja kehittämään niitä sosiaalialan ammattityön kontekstissa.

Sisältö

- luovat ryhmätoiminnan menetelmät sosionomin työssä
- luovan toiminnan prosessi
- kuvan käyttö luovan ryhmätoiminnan menetelmänä
- kuvallinen ilmaisu, valokuvaus, valokuva, elokuva ja digitarina
- toiminnalliset ja kokemukselliset harjoitukset kuvallisen ilmaisun menetelmiä hyödyntäen
- luovan toiminnan prosessi
- omien luovien voimavarojen kehittäminen sosionomityön kontekstissa

Esitietovaatimukset

Sosiaalialan tietoperustaopinnot pääosin.

Lisätiedot

Opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Draamalliset menetelmät ryhmätoiminnassa
- Tarinallisuus ryhmätoiminnassa

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytyssä suorituksessa opiskelija hallitsee osaamistavoitteiden mukaiset tiedot hyvin luovan toiminnan menetelmistä ja työtavoista kuvan käyttöä hyödyntävien menetelmien alueella. Hän kykenee suunnittelemaan ja toteuttamaan kuvan käyttöä hyödyntäviä menetelmiä. Opiskelija osaa

tiedostaa omia luovia voimavarojaan. Opiskelija käyttää luovia taitojaan työvälineenä ja osaa pohtia kuvan käytön soveltamistapoja sosiaalialan ammattityön kontekstissa.

BE00BS12 Harjoittelu: Psykososiaaliset ja toiminnalliset sosiaalityön menetelmät: 15 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa luoda ammatillisen vuorovaikutussuhteen yksittäisen asiakkaan ja asiakasryhmän kanssa. Opiskelija osaa arvioida asiakaslähtöisesti tuen ja palveluiden tarpeen. Hän osaa kuvata tavoitteellisen ammattityön prosessin sekä osallistuu sen toteuttamiseen harjoittelupaikan mahdollistamissa puitteissa. Opiskelija osaa soveltaa psykososiaalisia, pedagogisia ja toiminnallisia sosiaalityön menetelmiä yksilön, ryhmän tai yhteisön ohjaamisessa. Opiskelija osaa arvioida ja soveltaa valitsemiaan työmenetelmiä asiakkaiden ohjausprosessissa. Opiskelija osaa arvioida ammattieettisiä näkökulmia sosiaalialan työssä ja omassa toiminnassaan. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti työyhteisön jäsenenä. Hän osaa arvioida omaa toimintaansa ja ammatillisia kehittämistarpeitaan sekä oman urasuunnittelunsa suuntaa.

Sisältö

- ammatillinen vuorovaikutussuhde
- asiakkaan ja asiakasryhmän sosiaalisen tilanteen ja tarpeiden arviointi
- tavoitteellisen psykososiaalisen ja toiminnallisen sosiaalityön prosessin suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi tai pedagogisen varhaiskasvatustoiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi
- omien ammatillisten tavoitteiden asettaminen sekä oman toiminnan arviointi
- oma ammattieettinen pohdinta

Esitietovaatimukset

Ensimmäisen vuoden opinnot pääosin sekä Vuorovaikutus psykososiaalisessa työssä -opintojakso. Opiskelijan suorittaessa varhaiskasvatuksen opintokokonaisuutta, opiskelijalla tulee olla suoritettuna lisäksi opintojaksot Lapsen kehitys ja oppiminen sekä Varhaiskasvatuksen pedagogiikka.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija osaa soveltaa psykososiaalisia, pedagogisia ja toiminnallisia sosiaalityön menetelmiä. Opiskelija osaa toimia asiakaslähtöisesti ja tilanteen mukaisesti sekä arvioida asiakkaan ja asiakasryhmän tarpeet. Hän osaa ohjata ja tukea asiakkaita ja/tai asiakasryhmää tavoitteellisesti. Opiskelija osaa kuvata tavoitteellisen ja pedagogisen asiakastyön prosessin, soveltaa sitä toiminnassaan ja arvioida työmenetelmien merkityksiä asiakkaan tilanteen kannalta. Opiskelija osaa asettaa toiminnalleen tavoitteet ja arvioida omaa toimintaansa ammattieettisestä näkökulmasta. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti yhtenä työyhteisön jäsenenä.

SOS21-1018 Valtaistava yhteiskuntaosaaminen: 18 op

BE00BS13 Harjoittelu: Valtaistavat sosiaalityön menetelmät: 10 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija on harjaantunut tarkastelemaan asiakkaan tarpeita, asiakkaan asemaa ja asiakkuutta

yhteiskunnassa vaikuttavien rakenteiden ja prosessien näkökulmasta. Hän osaa tunnistaa toimintakäytäntöjä, järjestelmien saumakohtia ja palveluiden katvealueita, jotka vaikuttavat asiakkaan asemaa ja osallisuutta heikentävästi. Opiskelija osaa toteuttaa asiakkaan osallisuutta tukevaa ja valtaistavaa toimintaa monimuotoisesti sosiaalityön psykososiaalisilla, toiminnallisilla, luovilla, yhteisöllisillä, rakenteellisilla tai valtaistavilla menetelmillä. Opiskelija osaa valita menetelmät asiakkaan tai asiakasryhmän tarpeisiin, tilanteeseen ja voimavaroihin soveltuvalla tavalla. Hän osaa ottaa huomioon organisaation reunaehdot ja voimavarat toimintaa suunnitellessaan. Opiskelijalla on kokemus asiakkaan osallisuutta ja valtaistumista edistävän prosessin suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioimisesta sosiaalialan tai muun alan toimipaikassa tai projektimaisesti. Hänellä on valmiudet hankkia ja tuottaa tietoa. Hän osaa arvioida omaa toimintaansa ja ammatillisia kehittämistarpeitaan sekä oman urasuunnittelunsa suuntaa.

Sisältö

- asiakaslähtöinen ja asiakkaan osallisuutta vahvistava toiminta
- asiakkaan aseman ja asiakkuuden arviointi rakenteellisesta ja valtaistavasta näkökulmasta
- asiakkaan osallisuutta ja valtaistumista edistävän prosessin suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi
- oman toiminnan arviointi ja kehittäminen

Esitietovaatimukset

Opiskelijalla pitää olla suoritettuna yksi vaihtoehtoisista opintojaksoista: Valtaistava sosiaalityö, Rakenteellinen sosiaalityö, Yhteisöihin suuntautuva sosiaalityö, Empowering social work, Viestintä ja media sosiaalialan työssä tai Communication and Media in Social Work.

Lisätiedot

opintojakson voi suorittaa myös englannin kielellä

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty:

Opiskelija osaa nostaa esille ja havainnoida harjoittelun kohteessa toimintakäytäntöjä, järjestelmien saumakohtia ja palveluiden katvealueita, jotka vaikuttavat asiakkaan asemaa ja osallisuutta heikentävästi. Hän osaa hankkia syventävää tietoa asiasta.

Opiskelija osaa asettaa harjoittelulleen asiakkaan osallisuutta ja valtaistumista sisältävät tavoitteet, jotka perustuvat hänen tiedonhankintaansa.

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa sosiaalialan tai muun alan toimipaikkaan tai projektimaisesti tavoitteidensa pohjalta määrämittaisen prosessin, joka sisältää osallisuutta tukevaa ja valtaistavaa toimintaa sosiaalityön psykososiaalisilla, toiminnallisilla, luovilla, yhteisöllisillä, rakenteellisilla tai valtaistavilla menetelmillä.

Hän osaa perustella menetelmällisiä valintojaan teoretisella tiedolla.

Hän osaa ohjata suunnitteluaan ja toimintaansa organisaation ja asiakkaiden reunaehtojen, voimavarojen ja tilanteiden muutosten mukaisesti niin, että asetetut tavoitteet ja aikamäärät täyttyvät. Raportissaan ja palautekeskustelussa opiskelija osaa kuvata harjoitteluorganisaation asiakkaiden tarpeita, heidän asemaansa ja asiakkuuttaan yhteiskunnassa vaikuttavien rakenteiden ja prosessien näkökulmasta, sekä tarkastella omaa toimintaansa asiakaslähtöisen, osallistavan ja valtaistavan työn käsittein. Hän osaa arvioida omaa toimintaansa ja ammatillisia kehittämistarpeitaan ja tuottaa

ideoita valtaistavan työotteen käytöstä omalla ammatillisella urapolullaan.

SOS21-1019 Valinnaiset opintojaksot: 8 op

BE00CW49 Viestintä ja media sosiaalialan työssä: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tunnistaa median ja viestinnän yhteiskunnallisen merkityksen sosiaalialan eri toimintojen näkökulmasta. Opiskelija osaa tarkastella eri intressitahojen esille nostamia mediasisältöjä analyttisesti ja kriittisesti. Hän osaa selittää median käyttämiä tapoja ja merkityksiä. Hän osaa soveltaa yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja viestinnän keinoja sekä osaa käyttää median mahdollisuuksia valtaistavassa ja vaikuttavassa sosiaalityössä yhdessä kansalaisten, median ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijalla on taidot argumentoida ja käsitellä kriittisesti eri lähteistä peräisin olevaa tietoa. Hän tietää yhteisöviestinnän periaatteet ja toimintamuodot sekä työyhteisön sisäisessä, että ulkoisessa viestinnässä. Hän tuntee sosiaalialan ja siihen liittyvän sosiaalisen median ammatillisen ohjeistuksen. Opiskelija osaa tarkastella alaan liittyvää viestintää ja median toimintaa kestävän kehityksen kannalta.

Sisältö

- medialukutaito: mediatodellisuuden hahmottaminen ja siinä sosiaalialan ammattilaisena toimiminen
- kestävän kehityksen näkökulmia viestinnässä ja tiedottamisessa
- osallistava ja valtaistava viestintä
- yhteiskunnallinen vaikuttaminen median kautta osana valtaistavaa sosiaalityötä
- yhteisöviestinnän perusteet
- sosiaalialan viestinnän lainsäädäntö ja eettisyys
- median eettiset ohjeet

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Rakenteellinen sosiaalityö
- Yhteisöihin suuntautuva sosiaalityö
- Valtaistava sosiaalityö

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa median ja viestinnän yhteiskunnallisen merkityksen sosiaalialalla sekä hahmottaa median käyttämien viestintätapojen kokonaisuuden. Opiskelija tunnistaa median vaikutusmahdollisuudet valtaistavassa ja vaikuttavassa sosiaalityössä yhdessä kansalaisten, median ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelija osaa kuvata eri lähteistä peräisin olevaa tietoa. Opiskelija tunnistaa yhteisöviestintään liittyviä periaatteita ja toimintamuotoja yhteisön sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Opiskelija tunnistaa sosiaalialaan liittyvän tiedon tuottamisen tapoja ja ammatillisen ohjeistuksen. Opiskelija osaa kuvata viestinnän ja median toimintaa kestävän kehityksen kannalta. Opiskelija tunnistaa viestintään ja mediaan liittyviä arvoja ja asenteita. Opiskelija osaa tunnistaa erilaisia arvioida mediasisältöjä ja käyttää median ja viestinnän keinoja osana valtaistavaa sosiaalityötä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida median ja viestinnän yhteiskunnallisen merkityksen sosiaalialalla sekä hahmottaa median käyttämien viestintätapojen kokonaisuuden. Opiskelija osaa arvioida median vaikutusmahdollisuuksia valtaistavassa ja vaikuttavassa sosiaalityössä yhdessä

kansalaisten, median ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelija osaa tuoda esiin kansalaisten valtaistamisen kannalta ajankohtaisia aiheita. Opiskelija osaa arvioida eri lähteistä peräisin olevaa tietoa. Opiskelija tietää yhteisöviestintään liittyviä periaatteita ja toimintamuotoja yhteisön sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Opiskelija osaa huomioida sosiaalialaan liittyvän tiedon tuottamisen tapoja ja ammatillisen ohjeistuksen. Opiskelija osaa arvioida viestinnän ja median toimintaa kestävän kehityksen kannalta. Opiskelija osaa tuoda esiin viestintään ja mediaan liittyviä arvoja ja asenteita. Opiskelija osaa tulkita erilaisia mediasisältöjä ja käyttää median ja viestinnän keinoja osana valtaistavaa sosiaalityötä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa kriittisesti arvioida ja analysoida eri medialähteiden tuottamia sisältöjä. Opiskelija osaa analysoida median ja viestinnän yhteiskunnallista merkitystä sosiaalialalla sekä median käyttämien viestintätapojen kokonaisuutta. Opiskelija osaa kriittisesti arvioida median vaikutusmahdollisuuksia valtaistavassa ja vaikuttavassa sosiaalityössä yhdessä kansalaisten, median ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelija osaa nostaa käsiteltäväksi kansalaisten valtaistamisen kannalta oleellisia aiheita sekä osaa toimia valtaistavan sosiaalityön periaatteiden mukaisesti kansalaisten, median ja muiden sidosryhmien verkostossa. Opiskelija osaa kriittisesti arvioida eri lähteistä peräisin olevaa tietoa. Opiskelija osaa soveltaa yhteisöviestintään liittyviä periaatteita ja toimintamuotoja yhteisön sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Opiskelija osaa soveltaa sosiaalialaan liittyvän tiedon tuottamisen tapoja ja ammatillisen ohjeistuksen. Opiskelija osaa analysoida viestinnän ja median toimintaa kestävän kehityksen kannalta. Opiskelija osaa arvioida viestintään ja mediaan liittyviä arvoja ja asenteita. Opiskelija osaa arvioida ja tuottaa erilaisia mediasisältöjä sekä käyttää median ja viestinnän keinoja osana valtaistavaa sosiaalityötä.

BE00CW51 Rakenteellinen sosiaalityö: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa määritellä rakenteellisen sosiaalityön käsitteen ja kuvata sen yhtymäkohdat valtaistavaan sosiaalityöhön. Hän osaa kuvata rakenteellisen työn näkökulmaa sosionomin työtehtävissä. Hän osaa tarkastella yksilöiden ja yhteisöjen sosiaalista tilannetta yhteiskunnallisten rakenteiden, prosessien ja kestävän kehityksen näkökulmasta. Opiskelijalla on valmiudet hankkia ja tuottaa tietoa asiakasryhmän tilanteesta päätöksenteon tarpeisiin. Opiskelija tuntee erilaisia rakenteellisen sosiaalityön käytäntöjä ja menetelmiä. Opiskelijalla on valmiuksia edistää kansalaisten osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia eri toimijoiden kanssa. Opiskelijalla on kyky reflektoida ja havainnoida omaa roolia paikallisessa ja globaalissa yhteisössä sekä taito kehittää itseään toiminnassa.

Sisältö

- rakenteellisen sosiaalityön käsite
- valtaistavan sosiaalityön käsite
- rakenteellisten ja sosiaalisten tekijöiden vaikutusten arviointi, kestävä kehitys
- rakenteellisen sosiaalityön eri käytännöt ja menetelmät sosionomityössä
- rakenteellisen sosiaalityön tiedonhankinta ja tiedontuotanto

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä rakenteellisen sosiaalityön käsitteen yleispiirteet ja kytkeä sen valtaistavaan sosiaalityöhön, mutta osaaminen on kapea-alaista. Hän osaa kuvata rakenteellisen työn näkökulmaa sosionomin työtehtävissä jollain tapaa. Hän osaa nimetä yleisesti yksilöiden ja yhteisöjen sosiaaliseen tilanteeseen vaikuttavia tekijöitä yhteiskunnallisten rakenteiden, prosessien

ja kestävänsä kehityksen näkökulmasta. Lisäksi opiskelija osaa nimetä joitakin tapoja hankkia ja tuottaa tietoa asiakas- ja kansalaisryhmän tilanteesta sekä antaa esimerkkejä erilaisista rakenteellisen sosiaalityön käytännöistä ja menetelmistä. Opiskelija tunnistaa osallisuuteen ja osallistumiseen liittyviä mahdollisuuksia ja tietää vaikuttamistyön tapoja. Opiskelijalla on kyky reflektoida ja havainnoida omaa roolia paikallisessa ja globaalissa yhteisössä sekä taito kehittää itseään toiminnassa.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää rakenteellisen sosiaalityön käsitteen valtaistavan sosiaalityön lähtökohdista. Hän osaa jäsentää yksilöiden ja yhteisöjen sosiaaliseen tilanteeseen vaikuttavia tekijöitä yhteiskunnallisten rakenteiden, prosessien ja kestävänsä kehityksen näkökulmasta ymmärtäen niiden dynaamisen luonteen. Lisäksi opiskelija osaa esitellä monipuolisesti erilaisia tapoja hankkia ja tuottaa tietoa asiakas- ja kansalaisryhmän tilanteesta sekä antaa esimerkkejä erilaisista rakenteellisen sosiaalityön käytännöistä omaan ammattityöhön soveltaen. Opiskelija osaa raportoida ja edistää kansalaisten osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia eri toimijoiden kanssa. Opiskelijalla on kyky reflektoida ja havainnoida omaa roolia paikallisessa ja globaalissa yhteisössä sekä taito kehittää itseään toiminnassa.

Kiitettävä (5)

Edellisten lisäksi opiskelija osaa arvioida rakenteellisen sosiaalityön merkitystä kriittisesti ja laajalaisesti valtaistavan sosiaalityön lähtökohdista. Hän osaa suhteuttaa rakenteellisen sosiaalityön menetelmiä ja toimintatapoja monipuolisesti myös muihin sosiaalityön käytäntöihin vertaillen.

Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä rakenteellisen sosiaalityön merkityksestä kaikilla 3-4 arvosana-asteikon osa-alueilla. Lisäksi opiskelija osaa tuottaa uusia tapoja toteuttaa rakenteellista sosiaalityötä sosionomin työtehtävissä. Opiskelijalla on kyky reflektoida ja havainnoida omaa roolia paikallisessa ja globaalissa yhteisössä sekä taito kehittää itseään toiminnassa.

SOSAVY30 Yhteisöihin suuntautuva sosiaalityö: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tunnistaa osallisuuden, valtaistumisen ja sosiaalisen pääoman merkityksen kansalaisten hyvinvoinnin, yhteiskunnan toimivuuden ja ekososiaalisen kestävyysnäkökulmista. Hän osaa määritellä yhteisösosiaalityön toimintaperiaatteet sekä kriittisen pedagogiikan ja sosiaalipedagogisen aktivoimisen ja innostamisen teorian. Opiskelija tuntee yhteisösosiaalityön menetelmiä ja kansainvälisiä malleja. Opiskelija on tutustunut sosiaalialan toimipisteisiin, jotka ovat valinneet toimintaideologiakseen yhteisöllisyyden edistämisen. Opiskelija osaa arvioida yhteisöaktivoimisen tarpeita ja yhteisöjen voimavaroja. Hän osaa käynnistää, toteuttaa ja arvioida yhteisöllisyyttä ja kansalaisten valtaistumista tukevaa ammatillista toimintaa yhteistyön menetelmiä soveltaen.

Sisältö

- sosiaalisen pääoman käsite
- sosiaalipedagoginen aktivoiminen, osallisuus
- valtaistava näkökulma ja kriittinen pedagogiikka
- yhteisöaktivointi, deliberatiiviset menetelmät päätöksenteossa
- yhteisöllisen toiminnan käynnistäminen, toteuttaminen ja arvioiminen
- yhteisöllisyys toimintaideologiana

Esitietovaatimukset

tutkinto-ohjelman perusopinnot pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Viestintä ja media sosiaalialan työssä
- Rakenteellinen sosiaalityö
- Valtaistava sosiaalityö

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija osaa tunnistaa kansalaisten osallisuuden, valtaistumisen ja sosiaalisen pääoman merkityksen kansalaisten hyvinvoinnissa, yhteiskunnan toimivuudessa ja ekososiaalisessa kestävyudessa. Hän osaa määritellä yhteisösosiaalityön toimintaperiaatteet sekä kriittisen pedagogiikan ja sosiaalipedagogisen aktiivoinnin ja innostamisen teorian. Opiskelija osaa arvioida yhteisöaktiivoinnin tarpeita ja yhteisöjen voimavaroja. Opiskelija osaa rakentaa ja arvioida yhteisöllisen toiminnan prosessin yhteistyön menetelmiä soveltaen. Hän osaa tunnistaa yhteisösosiaalityön menetelmiä ja kansainvälisiä malleja sekä niitä toiminnassaan soveltavia toimipisteitä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa arvioida kansalaisten osallisuuden, valtaistumisen ja sosiaalisen pääoman merkitystä kansalaisten hyvinvoinnissa, yhteiskunnan toimivuudessa ja ekososiaalisessa kestävyudessa. Hän osaa selittää yhteisösosiaalityön toimintaperiaatteet sekä kriittisen pedagogiikan ja sosiaalipedagogisen aktiivoinnin ja innostamisen teorian. Opiskelija osaa tulkita yhteisöaktiivoinnin tarpeita ja yhteisöjen voimavaroja. Opiskelija osaa perustellen rakentaa ja arvioida yhteisöllisen toiminnan prosessin soveltaen yhteistyön menetelmiä. Hän osaa vertailla yhteisösosiaalityön menetelmiä ja kansainvälisiä malleja sekä perustellen luokitella niitä toiminnassaan soveltavia toimipisteitä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa perustella kansalaisten osallisuuden, valtaistumisen ja sosiaalisen pääoman merkityksen kansalaisten hyvinvoinnissa, yhteiskunnan toimivuudessa ja ekososiaalisessa kestävyudessa. Hän osaa vertailla yhteisösosiaalityön toimintaperiaatteita sekä selittää kriittisen pedagogiikan ja sosiaalipedagogisen aktiivoinnin ja innostamisen teorian. Opiskelija osaa perustellen tulkita yhteisöaktiivoinnin tarpeita ja yhteisöjen voimavaroja. Opiskelija osaa yhteistyön menetelmiä monipuolisesti soveltaen rakentaa ja arvioida yhteisöllisen toiminnan prosessin. Hän osaa kriittisesti arvioida yhteisösosiaalityön menetelmiä ja kansainvälisiä malleja sekä perustellen analysoida niitä toiminnassaan soveltavia toimipisteitä.

SOSAVY40 Valtaistava sosiaalityö: 4 op**Osaamistavoitteet**

Opiskelija osaa määritellä valtaistamisen käsitteen ja kuvata kuinka se liittyy sosiaalityön kriittisten teorioiden ydinsisältöön.

Opiskelija osaa analysoida syrjäyttäviä yhteiskunnallisia mekanismeja sekä epätasa-arvoa ja huono-osaisuutta tuottavia rakenteita ja prosesseja alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Opiskelija osaa analysoida yhteiskunnassa, palvelujärjestelmässä ja sosiaalityössä käytäntöjä, rakenteita ja prosesseja, jotka tuottavat ja ylläpitävät syrjäytymistä, eriarvoisuutta, osallisuuden ja vallan puutetta. Opiskelija osaa tunnistaa valtaistavan sosiaalityön tarpeita asiakkaiden elämässä, työyhteisöissä ja sosiaalialan työtehtävissä. Hän tietää valtaistavan sosiaalityön menetelmiä. Opiskelija osaa kuvata valtaistavan työn prosessissa mahdollisesti syntyviä ristiriitoja ja nimetä

keinoja niiden ratkaisemiseksi.

Hänellä on valmiuksia suunnitella ja arvioida valtaistavia menetelmiä hyödyntävä ja kestävä kehitystä tukeva sosiaalityön prosessi.

Opiskelija osaa analysoida kriittisesti asenteitaan ja mielipiteitään sekä arvioida asiakastyössä oman toimintansa taustalla olevia arvoja ja eettisiä käsityksiä.

Sisältö

- valtaistamisen käsite
- kriittiset sosiaalityön teoriat
- syrjäytyminen, huono-osaisuus, eriarvoisuus yhteiskunnassa
- valtaistumisen edistäminen asiakastyössä, sosiaalialan organisaatioissa ja yhteiskunnassa
- menetelmät valtaistavassa sosiaalityössä
- valtaistavan sosiaalityön prosessin suunnittelemisen ja arviointi
- valtaistava työ ja ekososiaalinen kestävyys
- omien arvojen ja oman toiminnan arviointi

Esitietovaatimukset

tutkinto-ohjelman perusopinnot pääosin

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa

- Viestintä ja media sosiaalialan työssä
- Rakenteellinen sosiaalityö
- Yhteisöihin suuntautuva sosiaalityö
- Empowering Social Work

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä valtaistamisen käsitteen ja kuvata sen taustalla olevien kriittisten sosiaalityön teorioiden ydinsisällön.

Opiskelija osaa kuvata yhteiskunnassa, palvelujärjestelmässä ja sosiaalityössä käytäntöjä, rakenteita tai prosesseja, jotka tuottavat ja ylläpitävät syrjäytymistä, eriarvoisuutta, osallisuuden ja vallan puutetta. Hän tunnistaa näiden tekijöiden yhteyksiä ekososiaaliseen kestävyYTEEN.

Opiskelija osaa kuvata valtaistavan sosiaalityön tarpeita ja valtarakenteita asiakkaiden elämässä, työyhteisöissä ja sosiaalialan työtehtävissä. Opiskelija osaa kuvata sosiaalityön prosessin, jonka tavoitteet ja menetelmät liittyvät valtaistavaan työtöteeseen. Opiskelija osaa kuvata omaa toimintaansa asiakastyössä ja sen taustalla olevia arvoja sekä nostaa esille sosiaalityön käytännössä kokemiaan arvovirtiriitoja ja nimetä yhteiskunnallisia tekijöitä niiden taustalla.

Hyvä (3-4)

Edellisten lisäksi opiskelija osaa tarkastella valtaistamisen käsitettä monipuolisesti ja liittää sen käytännön sosiaalityöhön. Hän osaa laatia realistisen tapauskuvauksen ja toteuttamiskelpoisen ratkaisuehdotuksen. Hän osaa kuvata arvojensa ja kokemiensa arvovirtiriitojen yhteiskunnallista taustatekijöitä.

Kiitettävä (5)

Edellisten lisäksi opiskelija osaa tarkastella kriittisesti ja laaja-alaisesti syrjäyttäviä prosesseja asiakkaiden elämässä, työyhteisöissä ja koko ammattialalla. Hän osaa laatia monipuolisesti lähtötilannetta valottavan tapauskuvauksen ja analysoida sen kriittisten sosiaalityön teorioiden näkökulmia hyödyntäen. Hän osaa soveltaa menetelmiä oivaltavasti tapaukseen ja kuvata menetelmien sovelluksen yksityiskohtaisesti. Hän osaa ottaa huomioon ekososiaalisen kestävyYDEN näkökulman auttamisprosessissa. Hän osaa analysoida ja arvioida kriittisesti sekä omaa

toimintaansa että yleensä sosiaalialan ammattityötä valtaistavan työn tavoitteiden näkökulmasta. Hän osaa arvioida valtaistavaa työtettä suhteessa sosiaalityön muihin lähestymistapoihin.

SOS21-1020 Johtamisosaaminen: 25 op

SOSAJ010 Palvelujen johtaminen: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa määritellä sosiaalipalvelujen johtamiseen liittyvät peruskäsitteet ja johtamisen osa-alueet. Opiskelija osaa nimetä palveluiden järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyviä reunaehtoja sekä soveltaa lainsäädäntöä ja hallinnon periaatteita palveluiden organisoimisessa sosionomin työkentillä. Opiskelija tietää lainsäädännön edellyttämät toimet sekä kansainväliset, kansalliset ja paikalliset suositukset ja linjaukset palvelujen järjestämisessä ja hän osaa soveltaa niitä ammattialansa palvelujen johtamiseen. Opiskelija ymmärtää sidosryhmäyhteistyön merkityksen ja kykenee toimimaan yhteistyön aktiivisena osapuolena. Opiskelija on perehtynyt päätöksenteon prosesseihin julkisissa, yksityisissä ja järjestösektorin toiminnoissa. Hänellä on kustannustietoisuutta ja osaamista talouden suunnitteluun. Opiskelija tuntee sosiaalialan palvelutarjonnan ja kilpailuttamisen pelisääntöjä. Opiskelijalla on perusedellytykset toimia alan itsenäisenä yrittäjänä monialaisessa ympäristössä.

Sisältö

- johtamisen teorit ja käsitteet
- johtamisen toimintamallit
- suositukset, linjaukset, ohjelmat ja lainsäädäntö
- sidosryhmät, moniammatillinen yhteistyö
- päätöksenteko organisaatioissa
- palveluiden rahoitus ja talouden suunnittelu
- kilpailuttaminen ja ulkoisten palveluiden johtaminen

Esitietovaatimukset

tutkinto-ohjelman perusopinnot pääosin, opintojakso Vuorovaikutus psykososiaalisessa työssä, harjoittelua vähintään 10 op

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa sosiaalipalvelujen johtamisen reunaehdot, perusteet ja päätöksenteon prosessit sekä osaa hyödyntää niitä työssään.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa soveltaa sosiaalipalveluiden johtamisen teorioita, keskeisiä käsitteitä, menetelmiä ja periaatteita. Opiskelija tunnistaa omia arvojaan ja asenteitaan sekä tiedostaa vastuunsa sosiaalipalveluiden tehtävissä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa arvioida ja analysoida palveluiden johtamista. Hän tunnistaa sosiaalialan johtamisen rajat ylittävänä ja tietoon perustuvana toimintana. Opiskelija hallitsee johtamisen prosessit erilaisissa organisaatioissa. Opiskelija osaa nähdä omien arvojensa ja asenteidensa vaikutukset toimintaansa.

SOSAJ020 Henkilöstöhallinto: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee henkilöstöhallinnon perusperiaatteet ja siihen liittyvää lainsäädäntöä sosiaalialalla. Opiskelija osaa tunnistaa esimiestyön ja työhyvinvoinnin välisiä yhteyksiä sekä suunnitella ja toteuttaa yhteistyötä ja kestävästä kehitystä edistäviä käytäntöjä. Opiskelija on perehtynyt esimiestyön osa-alueisiin ja hänellä on valmiuksia toimia työyhteisön esimiehenä. Opiskelijalla on valmiuksia tunnistaa henkilöstön asiantuntijuutta ja osaamista. Opiskelijalla on valmiuksia henkilöstösuunnitelman laatimiseen. Opiskelija on sisäistänyt itsensä johtamisen näkökulman ja hän on motivoitunut kehittämään omaa työtään.

Sisältö

- henkilöstöhallinnon periaatteet ja lainsäädäntö
- lähiesimiestyö ja työarjen organisoiminen
- osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen
- työhyvinvointi, työnohjaus, kehityskeskustelut, mentorointi
- henkilöstösuunnittelu, rekrytointi, perehdyttäminen
- oman työn kehittäminen, itsensä johtaminen

Esitietovaatimukset

tutkinto-ohjelman perusopinnot pääosin, opintojakso Vuorovaikutus psykososiaalisessa työssä, harjoittelua vähintään 10 op

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija hahmottaa henkilöstöhallinnon kokonaisuuden. Hän tiedostaa henkilöstösuunnitelman merkityksen organisaation toiminnan kannalta ja tunnistaa henkilöstöjohtamisen ja työhyvinvoinnin yhteyden. Opiskelija osoittaa mielenkiintoa henkilöstöhallinnon kysymyksiin.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa selittää ja toteuttaa henkilöstöhallinnon eri prosesseja. Opiskelija pohtii omia arvojaan ja toimintatapojaan työntekijänä sekä esimiehenä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa kuvata ja arvioida henkilöstöhallinnon prosessien vaikutuksia. Opiskelija osoittaa sitoutuneisuutta ja toimintavalmiutta erilaisissa henkilöstöjohtamisen kysymyksissä.

BE00BJ16 Harjoittelu: Palvelujen kehittäminen: 3 op**Osaamistavoitteet**

Opiskelija osaa tunnistaa sosiaalialan organisaatioiden ja palveluprosessien kehittämiskohteita, esimerkiksi palvelujen laatu, vaikuttavuus ja muotoilu. Opiskelija tietää palveluprosessien kehittämisessä sovellettavia menetelmiä ja välineitä. Opiskelija tuntee sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämismallit, -verkostoja ja rahoitusmuotoja. Opiskelija osaa hankkia tietoa organisaation kehittämisen kotimaisista ja kansainvälisistä kehittämissuunnista. Hän osaa soveltaa tietämystään organisaation kehittämiseen opintoihin liittyvässä tehtävässä. Opiskelija osaa huomioida kestävästä kehityksen näkökulman organisaation kehittämisessä.

Sisältö

- palveluiden kehittämisen menetelmät ja välineet
- sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämismallit ja verkostot
- palveluiden kehittämisen prosessi

- rakenteellinen kehittäminen

Lisätiedot

suoritetaan samanaikaisesti opintojakson Harjoittelu: Johtamisen menetelmät kanssa tai sen jälkeen

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija osaa selittää sosiaali- ja terveystalouden kehittämisen prosesseja. Hän hallitsee kehittämisen keskeisiä käsitteitä, menetelmiä ja periaatteita. Opiskelija pohtii omia arvojaan ja asenteitaan sekä tiedostaa vastuunsa sosiaali- ja terveystalouden palvelujen kehittäjänä.

SOSAJO40 Harjoittelu: Johtamisen menetelmät: 12 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija on perehtynyt sosiaalialan palvelujen johtamiseen, lähiesimiestyöhön ja organisaation kehittämiseen harjoittelujaksonsa puitteissa. Hänellä on taitoja tunnistaa ja tulkita johtamiseen, esimiestyöhön ja kehittämiseen liittyviä käytännön tilanteita. Opiskelija on perehtynyt toimintaa määrittäviin asiakirjoihin ja suunnitelmiin, rahoituksen perusteisiin ja lainsäädäntöön. Hän on saanut kokemusta tyypillisimpien sosionomin työkenttien johtamis- ja esimiestyön käytännön toteuttamisesta ohjaajan opastamana. Opiskelija osaa kokous- ja neuvottelutaitoja sekä dokumentoinnin ja tiedottamisen käytäntöjä. Opiskelija osaa arvioida omaa toimintaansa ja urasuunnittelunsa suuntaa. Opiskelijalla on valmiuksia tunnistaa johtamisen haasteita julkisen, yksityisen ja järjestösektorin näkökulmista. Opiskelija ymmärtää oppivan organisaation ja kestävä kehityksen merkityksen sosiaalialan johtamisessa.

Sisältö

- strategiat, laadunhallinta
- organisaation rakenteet ja rahoitus
- sosiaalialan suositukset, linjaukset ja lainsäädäntö
- johtamis-, organisointi- ja kehittämistehtävät
- esimiestyö ja henkilöstöhallinto
- sidosryhmäyhteistyö
- työpaikkakokoukset, yhteistyöpalaverit
- koulutus ja työhyvinvointi
- oppiva organisaatio ja kestäväkehitys
- tiedottaminen

Esitietovaatimukset

tutkinto-ohjelman perusopinnot pääosin, opintojakso Vuorovaikutus psykososiaalisessa työssä, harjoittelua vähintään 10 op sekä opintojaksot Palvelujen johtaminen ja Henkilöstöhallinto

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija osaa soveltaa teoretietoja käytännön harjoittelutilanteissa. Hän osaa kuvata

henkilöstöhallinnon ja palveluiden johtamisen osaamistaan. Opiskelija osoittaa kriittistä ajattelua ja osaa nimetä kehittämistarpeita ja niihin vaihtoehtoisia ratkaisuja.

SOS21-1021 Tutkimuksellinen kehittämisosaaminen: 10 op

SOSATK10 Sosiaalialan tutkimusmenetelmät: 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on valmiuksia havaita ammattialan kannalta tarkoituksenmukaisia ja kiinnostavia tutkimuskohteita. Opiskelija tietää sosiaalitieteellisessä tutkimuksessa sovellettavia tutkimusotteita ja -menetelmiä sekä niiden ominaispiirteitä. Hän osaa arvioida tutkimusotteiden ja -menetelmien soveltuvuutta erilaisten tutkimuskohteiden kannalta. Opiskelija osaa rajata tutkimustehtävän ja muodostaa tutkimuskysymykset. Opiskelija tietää tutkimusprosessin kokonaisuuden ja luonteen laadullisissa, määrällisissä ja toimintatutkimuksellisissa tutkimusotteissa. Opiskelija osaa käyttää tärkeimpiä laadullisia ja määrällisiä tutkimustyökaluja ja hän tunnistaa toimintatutkimuksen prosessin. Opiskelija on perehtynyt valintansa mukaan erityisesti määrällisten, laadullisten tai toimintatutkimuksellisten menetelmien soveltamiseen.

Sisältö

- tutkimuksellinen ajattelu
- sosiaalitieteissä sovellettavat tyypillisimmät tutkimusotteet ja tutkimusmenetelmät
- tutkimustehtävän ja tutkimuskysymysten määrittely
- tutkimusprosessi laadullisissa, määrällisissä ja toimintatutkimuksellisissa tutkimusotteissa
- Webropol -työkalu, laadullisen analyysin työkalut
- Laadulliset tutkimusmenetelmät: haastattelu, havainnointi
- Määrälliset tutkimusmenetelmät: SPSS -tilastointiohjelma, taulukot, tunnusluvut, graafiset esitykset
- Toimintatutkimuksen menetelmät: toimintatutkimuksen prosessi, monimenetelmäisyys

Esitietovaatimukset

opintojakso Tutkimus- ja kehittämistyön perusteet

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa määritellä laadullisten, määrällisten ja toimintatutkimuksellisten tutkimusotteiden keskeiset piirteet. Opiskelija osaa ohjatusti käyttää laadullisia ja määrällisiä tutkimusmenetelmiä tutkimusaineiston analysoinnissa ja kykenee kuvailemaan toimintatutkimuksen prosessin.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa kuvata laadullisten, määrällisten ja toimintatutkimuksellisten tutkimusotteiden keskeiset piirteet ja tietää näitä menetelmiä tai lähestymistapoja hyödyntävien tutkimusprosessien kokonaisuudet ja luonteen. Opiskelija kykenee arvioimaan näiden menetelmien ja lähestymistapojen soveltuvuutta erilaisiin tutkimuskohteisiin ja -aiheisiin sekä osaa käyttää näitä menetelmiä tutkimuksen tekemisessä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija hallitsee laadullisten, määrällisten ja toimintatutkimuksellisten tutkimusotteiden prosessit. Opiskelijalla on kyky havaita oman ammattialan kannalta keskeisiä ja tarkoituksenmukaisia tutkimuskohteita ja hän osaa vertailla laadullisten, määrällisten ja toimintatutkimuksellisten tutkimusmenetelmien ja lähestymistapojen soveltuvuutta erilaisissa tutkimuskohteissa. Opiskelija kykenee toteuttamaan tutkimuksia käyttäen laaja-alaisesti laadullisia, määrällisiä ja

toimintatutkimuksellisia tutkimustyökaluja.

SOSPST70 Tiedonhankinta ja viestintä tutkimus ja kehittämistyössä: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa eritellä tiedontarvettaan ja lähestyä sitä eri näkökulmista. Opiskelija osaa nimetä aiheeseensa liittyviä käsitteitä (suomeksi, englanniksi) ja jäsentää niitä hierarkkisesti. Opiskelija osaa valita tiedontarpeeseen soveltuvat ammatilliset ja tutkimukselliset tiedonlähteet. Opiskelija osaa käyttää SeAMKin kirjaston tarjoamia kotimaisia ja kansainvälisiä sosiaalialan kannalta keskeisiä tietokantoja ja verkkopalveluja. Opiskelija osaa tulkita löytämänsä tietoa, arvioida sitä kriittisesti ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija osaa soveltaa lähdeluettelomerkinnoissa SeAMKin kirjallisten töiden ohjeita.

Opiskelija osaa laatia tieteellisen tekstin kriteerit täyttävän laajahkon kirjallisen esityksen. Hän osaa ottaa viestinnällisen vastuun ja noudattaa viestintätilannetta koskevia sopimuksia ja eettisiä periaatteita. Hänellä on kypsyysnäytteen laatimiseen tarvittavat tiedot ja taidot.

Sisältö

Tiedonhankinta:

- oman aiheen jäsentäminen käsitteiden avulla sekä hakusanojen (suomi, englanti) ideointi
- sosiaalialan ammatillisen ja tutkimuksellisen tiedon tuottajat
- kotimaiset ja kansainväliset tietokannat ja verkkopalvelut (SeAMK Kirjaston e-kirjasto)
- verkkotiedonhaku ja uuden tiedon seuraamisen apuvälineet
- löydetyn tiedon tulkinta ja arviointi sekä tiedonhallinnan apuvälineitä

Viestintä:

- opinnäytetyön kirjoittaminen
- asiantuntijuuden osoittaminen
- tieteellisen tekstilajin kielen, rakenteen ja tyylin hallinta
- kielenhuolto ja oikeakielisuus
- lähteiden käyttö, lähdeviitteiden merkintä, lähdeluettelon laatiminen
- tieteellinen artikkeli ja tutkimustiedote

Esitietovaatimukset

Tiedonhankinnan perusteet tai Hyvinvointi ja elinolot, joka sisältää tiedonhankinnan perusteet sekä Viestintätaidot

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa tiedontarpeitaan ja valitsee tiedonlähteitä. Opiskelija osaa käyttää SeAMKin kirjaston tarjoamia kokoelmia ja tunnistaa muita tietokantoja. Opiskelija osaa järjestää löytämänsä tietoa ja arvioida sitä ohjatusti. Opiskelija laatimien tieteellisten tekstien kirjoitusasu ja lähdemerkinnät ovat puutteelliset. Opiskelija osaa käyttää teksteissään SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta pääpiirteittäin.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa eritellä tiedontarpeitaan ja valita soveltuvia tiedonlähteitä. Opiskelija osaa käyttää monipuolisesti SeAMKin kirjaston tarjoamia kokoelmia ja tietokantoja sekä muita ammatillisia ja tutkimuksellisia tiedonlähteitä. Opiskelija osaa tulkita löytämänsä tietoa, arvioida sitä ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija laatii tieteellisiä tekstejä, joiden tavoite, tarkoitus, rakenne, kieli, tyyli ja tekstin muotoilu noudattavat pääosin tieteelliselle tekstille asetettuja vaatimuksia. Opiskelija osaa käyttää teksteissään SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta melko sujuvasti.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa eritellä tiedontarpeitaan ja valita niihin soveltuvia tiedonlähteitä perustellen ne. Opiskelija osaa käyttää monipuolisesti ja kriittisesti SeAMKin kirjaston tarjoamia kokoelmia ja tietokantoja sekä muita ammatillisia ja tutkimuksellisia tiedonlähteitä. Opiskelija osaa tulkita löytämäänsä tietoa sujuvasti, arvioida sitä kriittisesti ja kehittää tiedonhakuun. Opiskelija laatii tieteellisiä tekstejä, joiden tavoite, tarkoitus, rakenne, kieli, tyyli ja tekstin muotoilu noudattavat tieteelliselle tekstille asetettuja vaatimuksia. Opiskelija osaa soveltaa teksteissään SeAMKin kirjallisten töiden ohjetta itsenäisesti ja sujuvasti.

SOS21-1022 Valinnaiset opintojaksot: 3 op**SOSATK30 Vaikuttavuuden arvioiminen: 3 op****Osaamistavoitteet**

Opiskelija on sisäistänyt reflektiivisen, tutkivan ja kehittävän työotteen. Hänellä on palvelujen ja prosessien vaikuttavuuden arviointiin liittyvää tutkimus- ja kehittämisosaamista. Opiskelija tuntee vaikuttavuuden arvioimisen menetelmiä. Opiskelija osaa määrittellä, mitä palvelujen ja prosessien vaikuttavuuden arvioimisella tarkoitetaan. Opiskelijalla on valmiudet suunnitella, toteuttaa ja arvioida vaikuttavuuden arvioimiseen kohdistuvia kehittämisprosesseja. Hänellä on valmiudet kehittää palveluja ja prosesseja, ennakoivalla ja kestäväällä tavalla, vaikuttavuuden arvioimisesta saatujen tulosten perusteella. Opiskelija osaa tiedottaa kehittämistyön tuloksista. Opiskelija osaa arvioida ja raportoida sosiaalialan kehittämishankkeita.

Sisältö

- vaikuttavuuden arvioimisen määrittely
- vaikuttavuuden arvioimisen prosessi
- palvelujen ja prosessien kehittäminen tulosten pohjalta
- kehittämistyön tuloksista tiedottaminen
- hankkeen arviointi ja raportointi

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Käyttäjälähtöinen kehittäminen
- Ennakoiva kehittäminen

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija

- tunnistaa reflektiivisen, tutkivan ja kehittävän työotteen
- osaa kuvailla ja määrittellä vaikuttavuuden arvioinnin perusidean
- tunnistaa erilaisia vaikuttavuuden arvioinnin käytötapoja
- osaa kuvailla erilaisia raportointitapoja ja erilaisia viestintäkanavia.

Hyvä (3-4)

Opiskelija

- osaa soveltaa reflektiivistä, tutkivaa ja kehittävää työotetta
- osaa vertailla vaikuttavuuden arvioinnin erilaisia sovelluksia ja käytötapoja palveluiden kehittämisessä
- osaa hyödyntää erilaisia raportoinnin ja viestittämisen tapoja eri toimijatahoille

Kiitettävä (5)

Opiskelija

- osaa laaja-alaisesti soveltaa reflektiivistä, tutkivaa ja kehittävää työtettä
- osaa kriittisesti vertailla vaikuttavuuden arvioinnin erilaisia sovelluksia ja analysoida niiden käyttökelpoisuutta palveluiden kehittämisessä
- osaa raportoida ja viestittää monipuolisin keinoin kehittämisen tuloksista eri toimijatahoille

SOSATK40 Ennakoiva kehittäminen: 3 op**Osaamistavoitteet**

Opiskelija on sisäistänyt reflektiivisen, tutkivan ja kehittävän työtteen. Hänellä on palvelu- ja osaamistarpeiden ennakointiin liittyvää tutkimus- ja kehittämisosaamista. Opiskelija osaa määritellä ennakoivan kehittämisen idean ja merkityksen sosiaali- ja terveysalan kehittämisessä. Hän tietää palvelutarpeiden ja osaamisen ennakoinnissa käytettäviä menetelmiä. Opiskelija osaa tarkastella ennakointiin liittyviä sosiaalisia, lakiin liittyviä, poliittisia, taloudellisia ja eettisiä näkökohtia. Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida ennakointiprosesseja. Opiskelija osaa viestittää ennakointiprosessien tuloksista päätöksentekotahoille ja julkisuuteen. Hänellä on valmiuksia tehdä kehittämisohdotuksia ennakointiprosessien tulosten perusteella. Opiskelija osaa arvioida ja raportoida sosiaalialan kehittämishankkeita.

Sisältö

- osaamisen ja palvelutarpeiden ennakointi
- ennakointimenetelmät
- sosiaaliset, lakiin liittyvät, eettiset, poliittiset ja taloudelliset näkökulmat
- ennakoinnin tulosten hyödyntäminen
- hankkeen arviointi ja raportointi

Lisätiedot

opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Käyttäjälähtöinen kehittäminen
- Vaikuttavuuden arvioiminen

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija

- tunnistaa reflektiivisen, tutkivan ja kehittävän työtteen
- osaa kuvailla ja määritellä ennakoivan kehittämisen perusidean
- tunnistaa erilaisia ennakoivan kehittämisen käyttötapoja
- osaa kuvailla erilaisia raportointitapoja ja erilaisia viestintäkanavia.

Hyvä (3-4)

Opiskelija

- osaa soveltaa reflektiivistä, tutkivaa ja kehittävää työtettä
- osaa vertailla ennakoivan kehittämisen erilaisia sovelluksia ja käyttötapoja palveluiden kehittämisessä
- osaa hyödyntää erilaisia raportoinnin ja viestittämisen tapoja eri toimijatahoille

Kiitettävä (5)

Opiskelija

- osaa laaja-alaisesti soveltaa reflektiivistä, tutkivaa ja kehittävää työtettä

- osaa kriittisesti vertailla ennakoivan kehittämisen erilaisia sovelluksia ja analysoida niiden käyttökelpoisuutta palveluiden kehittämisessä
- osaa raportoida ja viestittää monipuolisin keinoin kehittämisen tuloksista eri toimijatahoille

BE00CW97 Käyttäjälähtöinen kehittäminen: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija on sisäistänyt reflektiivisen, tutkivan ja kehittävän työtteen. Hänellä on käyttäjälähtöiseen kehittämiseen ja yhteiskehittämiseen liittyvää tutkimus- ja kehittämisosaamista. Opiskelija osaa määritellä käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen idean ja merkityksen palveluiden kehittämisessä. Opiskelija tietää käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen menetelmiä. Hän osaa organisoida tiedonhankintaa, jossa tehdään yhteistyötä palveluiden käyttäjien kanssa, esimerkiksi palveluiden käyttäjien ryhmät, kansalaisraadit, tutkimusyhteistyö. Opiskelija osaa tehdä kehittämis ehdotuksia käyttäjälähtöiseen tiedonhankinnan tulosten perusteella ja hänellä on valmiuksia kehittää palveluita niiden pohjalta. Hän osaa viestittää kehittämisen tuloksista päätöksentekotahoille ja julkisuuteen. Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa, arvioida ja raportoida käyttäjälähtöisiä sosiaalialan kehittämishankkeita.

Sisältö

- käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen idea
- käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen menetelmät
- käyttäjälähtöisen kehittämisen prosessin ja menetelmien käytön suunnittelu, toteutus ja arviointi työelämäedustajien kanssa
- käyttäjälähtöisen kehittämisen tulosten levittämisen suunnittelu ja hyödyntäminen
- hankkeen arviointi ja raportointi

Lisätiedot

Opintojakso on vaihtoehtoinen seuraavien opintojaksojen kanssa:

- Vaikuttavuuden arvioiminen
- Ennakoiva kehittäminen

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija

- tunnistaa reflektiivisen, tutkivan ja kehittävän työtteen
- osaa kuvailla ja määritellä käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen perusidean
- tunnistaa erilaisia käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen käyttötapoja
- osaa kuvailla erilaisia raportointitapoja ja erilaisia viestintäkanavia

Hyvä (3-4)

Opiskelija

- osaa soveltaa reflektiivistä, tutkivaa ja kehittävää työtettä
- osaa vertailla käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen erilaisia sovelluksia ja käyttötapoja palveluiden kehittämisessä
- osaa hyödyntää erilaisia raportoinnin ja viestittämisen tapoja eri toimijatahoille

Kiitettävä (5)

Opiskelija

- osaa laaja-alaisesti soveltaa reflektiivistä, tutkivaa ja kehittävää työtettä
- osaa kriittisesti vertailla käyttäjälähtöisen kehittämisen ja yhteiskehittämisen erilaisia sovelluksia ja

analysoida niiden käyttökelpoisuutta palveluiden kehittämisessä

- osaa raportoida ja viestittää monipuolisin keinoin kehittämisen tuloksista eri toimijatahoille

SOS21-1023 Opinnäytetyö: 15 op

BE00BS14 Opinnäytetyön tutkimussuunnitelma: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija valitsee opinnäytetyön aiheen ensi sijassa työelämän tarjoamista aiheista. Hän osaa suunnitella toteuttamiskelpoisen tutkimuksen tai kehittämistyön, joka täyttää opinnäytetyön vaatimukset. Suunnitelmaa tehdessään hän osaa hyödyntää moninaisia tiedonlähteitä lähdekritiikin huomioiden. Hän kykenee valitsemaan ja määrittelemään työn kannalta keskeiset käsitteet ja termit sekä osaa selvittää tehtävän kannalta keskeiset aiemmat tutkimukset. Opiskelijalla on valmiudet tehdä tutkimus- ja kehittämistoiminnan suunnittelussa yhteistyötä työelämätahojen kanssa ja hän huomioi tutkimuseettiset kysymykset.

Sisältö

- tutkimus-/tai kehittämistehtävän asettaminen, perustelu ja sen käsitteellinen tarkastelu
- tutkimussuunnitelman tai kehittämistoiminnan suunnitelman tekeminen, menetelmien valinta
- yhteistyö työelämätahojen kanssa
- opinnäytetyön realistinen suunnitelma

Esitietovaatimukset

Opintojakso Tutkimus- ja kehittämistyön perusteet

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Arvioinnissa sovelletaan Seamkin opinnäytetyöoppaan liitteessä olevaa arviointikriteeristöä: intra.seamk.fi/opiskelu Seamkissa/Opiskelu/Kirjallisten töiden ja opinnäytetöiden ohjeet/opinnäytetyön arviointikriteerit.

BE00BS15 Opinnäytetyöseminaari 1: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tarkentaa ja syventää opinnäytetyön suunnitelmaa, konkretisoida sen toteuttamiskelpoiseksi, sekä ryhtyä toteuttamaan sitä. Hän osaa suunnitella ja ryhtyä toteuttamaan aineistonkeruuta, joka tuottaa riittävän määrän laadukasta aineistoa tutkimuskysymykseen vastaamiseen tai kehittämistoiminnan toteuttamiseen. Hän osaa etsiä opinnäytetyöhön soveltuvia lähteitä ja hyödyntää niitä monipuolisesti työn teoreettisen taustan kirjoittamisessa, lähdekritiikki huomioiden. Opiskelijalla on valmiudet tehdä yhteistyötä työelämätahojen kanssa sekä huomioida eettiset kysymykset toteuttaessaan tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Sisältö

- opinnäytetyön teoreettisiin lähtökohtiin perehtyminen
- tutkimuksen toteuttamisen valmistelu
- aineiston keruun suunnittelu
- yhteistyö työelämätahojen kanssa

- eettisten kysymysten pohdinta ja ratkaiseminen

Esitietovaatimukset

Opintojakso: Opinnäytetyön tutkimussuunnitelma

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Arvioinnissa sovelletaan Seamkin opinnäytetyöoppaan liitteessä olevaa arviointikriteeristöä: intra.seamk.fi/opiskelu Seamkissa/Opiskelu/Kirjallisten töiden ja opinnäytetöiden ohjeet/opinnäytetyön arviointikriteerit

BE00BS16 Opinnäytetyöseminaari 2: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tehdä opinnäytetyön raportille loogisesti etenevän ja selkeän rakenteen. Hän kykenee kirjoittamaan työn teoriapohjan, valikoimaan soveltuvat käsitteet ja aikatauluttamaan työtään realistisesti. Hän osaa kuvailla aineiston keruun ja analyysin siten, että opinnäytetyön vaiheet ilmenevät selkeästi. Opiskelija osaa kriittisesti pohtia ja arvioida omaa ja muiden opinnäytetyöntekijöiden toimintaa ja hänellä on valmiudet tehdä yhteistyötä työelämätoimijoiden kanssa tutkimus- ja kehittämistoiminnan toteuttamisessa. Opiskelija tietää tutkimusetiikan periaatteet ja osaa soveltaa niitä toimintaansa ja raportointiinsa.

Sisältö

- opinnäytetyön käsitteiden määrittely ja teorian kirjoittaminen
- aineiston keruun ja analysoimisen raportointi
- kehittämistoimien raportointi
- tutkimus- tai kehittämistulosten raportointi
- itsearviointi ja vertaisarviointi
- yhteistyö työelämätoimijoiden kanssa
- Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset

Esitietovaatimukset

Opintojakso: Opinnäytetyöseminaari 2

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Arvioinnissa sovelletaan Seamkin opinnäytetyöoppaan liitteessä olevaa arviointikriteeristöä: intra.seamk.fi/opiskelu Seamkissa/Opiskelu/Kirjallisten töiden ja opinnäytetöiden ohjeet/opinnäytetyön arviointikriteerit.

BE00BS17 Opinnäytetyön raportointi: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa raportoida tutkimus- tai kehittämistyönsä koko prosessin loogisesti ja selkeästi siten, että ulkopuolinen lukija ymmärtää miten opinnäytetyö on toteutettu ja miten tulokset on saatu aikaan. Hän osaa kirjoittaa

asiatextiä ja perustella väitteensä, sekä hyödyntää tutkimuslähteitä monipuolisesti ja eettisesti. Opiskelijalla on valmiudet tehdä yhteistyötä työelämätahojen kanssa tutkimus- ja kehittämistoiminnan toteuttamisessa. Hänellä on valmiudet soveltaa hankkimaansa tietoa käytäntöön ja hän osaa arvioida omaa toimintaansa ja oppimistaan. Opiskelija toimii SeAMKin ja ohjaajan ohjeiden mukaan työn loppuun saattamisessa.

Sisältö

- opinnäytetyön viimeistely
- Urkund-tarkistus
- kypsyysnäytteen kirjoittaminen
- opinnäytetyön julkaiseminen

Esitietovaatimukset

Opintojakso: Opinnäytetyöseminaari 2

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Arvioinnissa sovelletaan Seamkin opinnäytetyöoppaan liitteessä olevaa arviointikriteeristöä.

SOS21-1024 Empowerment in Social Work: 29 op

BE00BT36 Introduction to Social Work Studies in Finland: 3 op

Osaamistavoitteet

Students understand the structure of social work education in Finland and compare it with their own education. Students will learn to know the professional fields of social work professionals in Finland. Students will understand the role and position of Bachelors of Social Services in the professional field. They will also have extensive knowledge of systems that provide welfare and social security in various sectors in Finland. Students will learn to know the professional fields in which Bachelors of Social Services work in Finland. Students will understand the role and position of Bachelors of Social Services in the professional field. They will also have extensive knowledge of systems that provide welfare and social security in various sectors in Finland. Students have sufficient knowledge of the society and culture of the country, especially on the local level, to be able to cope in everyday life. They will also learn where to seek additional information. Students understand the content, pedagogical ideas and structure of the studies undertaken in Seinäjoki UAS.

Sisältö

- Social work education in Finland
- Social work professional fields
- Education and professional fields of Bachelors of Social Services
- Systems providing welfare and social security in Finland
- Finnish society and culture

-

Arviointikriteerit
Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit
Hyväksytty/hylätty

Pass:

The grade pass means that the student's performance must equal to grade 3 (good), which is equivalent to the grade C in the ECTS grading system. Students have understanding about social work education in Finland, professional fields of social work and the role and position of Bachelors of Social Services in the social field in Finland.

SOSEM20 Introduction to Welfare Society: 3 op

Osaamistavoitteet

Students are able to explain the concept of welfare society, its essential features and principles and its historical development. Students can explain how the Finnish welfare society is similar to other European, especially Nordic, welfare models, and how it differs from them. Students know how the welfare services are integrated into the functions of the welfare state. They know how the services of the welfare society are organized and funded. Students are able to follow current social and economic debates. They know how to describe the respective roles of the public, private and third sector as actors in the welfare society and as providers of welfare services. Students can explain the meaning of formal and informal help. They can explain about the potential changes and imminent challenges of the welfare society and its various sectors.

Sisältö

- the concept of welfare society
- Nordic and European welfare models
- welfare services as part of the welfare society
- the public sector as a provider of welfare services
- the private sector as a provider of welfare services
- the third sector as a provider of welfare service
- informal and formal help

Esitietovaatimukset

no prerequisites

Arviointikriteerit
Tyydyttävä (1-2)

Students are name essential features and principles of welfare society. Students can describe gestures of different welfare models. They are capable to recognize roles of different sectors and their perspectives of change as actors of welfare society.

Hyvä (3-4)

Students are able to explain definition of welfare society, its essential features and principles. Students can name gestures of different welfare models. They are capable to compare roles of different sectors and their perspectives of change as actors of welfare society.

Kiitettävä (5)

Students are able to name some essential features and principles of welfare society. Students can

describe gestures of different welfare models. They are able to recognize roles and perspectives of change concerning different sectors as actors of welfare society. Students skills of economical literacy is possible to recognize.

SOSEM30 Empowering Social Work: 4 op

Osaamistavoitteet

Students are able to define the concept of empowerment and describe how it is related to critical social work theories.

They know how to analyse social mechanisms behind marginalisation and analyse structures and processes which produce inequality and disadvantage on regional, national and international level. Students analyze practices, structures and process which produce and maintain marginalisation, inequality and lack of engagement and power in society, welfare services and social work. Students recognise needs for empowering social work in the clients' lives, work communities and in social work responsibilities. They are familiar with empowering social work methods. Students can describe what kind of conflicts may emerge in empowering work processes and what kind of solutions there are to solve them. Students are prepared to plan and evaluate a social work process, in which empowering methods are used and sustainable development promoted. Students can critically analyse their attitudes and opinions. In work with clients, they can reflect their own individual values and ethical views.

Sisältö

- the concept of empowerment
- critical social work theories
- marginalization, inequality and disadvantage in society
- promoting empowerment in client work, social welfare organizations and society
- empowering methods in social work
- planning and evaluating a process of empowering social work
- empowering work and sustainable development
- evaluation of one's values and action

Esitietovaatimukset

Students of the Degree Programme in Social Services: Basic studies of the degree programme

Lisätiedot

Finnish students can choose between this course and the following courses:

- Communication and Media in Social Work
- Structural Social Work
- Community-Oriented Social Work

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

The students can define the concept of empowerment and describe the core content of the critical social theories underpinning it. They can describe such practices, processes and structures in the society, service system and social work that produce and maintain marginalization, inequality, lack of power and participation. They recognize the connections of these factors with ecosocial sustainability. The students are able to describe the needs, for empowering social lwork and the power structures in the lives of the service users as well as in the social work organizations and practices. They can produce a case example on the process of empowering social work. The students are able to describe their own social work practice and the values behind it, and raise questions concerning value conflicts that they have experienced in social work practice and name structural factors connected to them.

Hyvä (3-4)

In addition, the students are able to reflect on the concept of empowerment from many perspectives and connect it to the practical work. They can produce a realistic case example and a solution that is applicable. They can reflect the structural and social factors connected to their own values and the value conflicts they have experienced.

Kiitettävä (5)

In addition, the students are able to reflect critically and comprehensively the marginalizing processes in the lives of service users, in social work organisations and in social work profession. They can produce a case example that highlights the situation from many perspectives. They are able to analyse it by applying the critical theories. They are able to apply empowering social work methods in the case example in a creative way and describe the use of the methods in detail, taking into account the ecosocial sustainability. They can analyse and assess critically both their own actions and the professional practices of social work from the perspective of empowering goals of social work. They are able to assess the empowering approach in relation to the other possible approaches in social work.

SOSEM40 Facilitating Activity-Based Groups: 4 op**Osaamistavoitteet**

Students are prepared to use activity-based group work methods in their work with clients. Students know laws of group dynamics. They know which factors influence starting, maintaining and ending group processes. Students recognise needs for activity-based group methods and are familiar with various action models. Students know how activity-based methods can be used to support various client group's wellbeing, ability to function and self-realization and how the methods can promote group formation, sense of community and clients' goals. Students know the principles of social encouragement and sociocultural work in Finnish and international contexts. They know how to encourage groups of clients to recognise their own way of expressing themselves through activities or interests and how to encourage clients to acquire the necessary skills and other resources and to commit themselves to common activity. Students are able to promote the group process to ensure group members' participation and constructive solutions to potential conflicts.

Sisältö

- group work as a method in social work
- group dynamics, group process
- goal-oriented group facilitation
- sociocultural methods. social encouragement
- activity-based group methods in the Bachelor of Social Services' work, e.g. music, drama, sport activity, painting, craft

Esitietovaatimukset

Students of the Degree Programme in Social Services: Most part of the Basic studies

Lisätiedot

Students of the degree programme can choose between this and the following courses:

- Facilitating Pedagogical Groups
- Facilitating Psychosocial Groups

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Students

- are able to name activity-based group work methods in the field of social work
- know the principles of group dynamics
- are able to recognize the needs for and models of activity-based group work
- are able to recognize, how a goal-oriented, activity-based group can support well-being, functional capacities and self-realization , how it strengthens group process and community spirit.
- can recognize, how to act in different activity-based group supervising situations
- are able to recognize the main principles of social encouragement and sociocultural work both in national and in international context
- they have capacities to promote the group-process in activity-based groups under supervision

Hyvä (3-4)**Students**

- are able to use activity-based group work methods in the field of social work
- know the principles of group dynamics
- are able to recognize the needs for and models of activity-based group work
- are able to recognize, how a goal-oriented, activity-based group can support well-being, functional capacities and self-realization , how it strengthens group process and community spirit.
- can recognize, how to act in different activity-based group supervising situations
- are able to recognize the principles of social encouragement and sociocultural work both in national and in international context
- have competences to client-centered and sensitive acting in different supervision situations
- have competences to goal-oriented acting in complex group situations
- know how to be flexible, systematic, creative and active while supervising a activity-based group

Kiitettävä (5)**Students**

- are able to use different activity-based group work methods in the field of social work
- have competences to indicate creative and innovative problem-solving capacity while supervising activity-based groups
- are able to analyze, how a goal-oriented, activity-based group supports well-being, functional capacities and self-realization , how it strengthens group process and community spirit.
- possess the knowledge of the principles of social encouragement and sociocultural work both in national and in international context
- have capacities to review and critically evaluate their individual group supervision skills and acting in the group
- have capacities to supervise activity-based groups in flexible, systematic, creative and active way
- have readiness to create and develop professional interaction and co-operation which support the clients? participation, while acting as supervisor of a activity-based group

SOSEM50 Use of Pictures in Group Activities: 4 op**Osaamistavoitteet**

Students acquire basic skills and knowledge in creative methods and practices of using pictures, for example visual expression, photography, empowering photo, film and digital storytelling. Students understand how creative, culture and art-based methods can promote clients' self-image, self-esteem, self-expression and sense of community. Students know how to organise goal-oriented group activities, in which various methods of visual expression are used. Students are able to motivate and encourage individuals and group members to express themselves with help of pictures.

Students know how to work in a goal-oriented manner in creative activities and how to plan a complete creative activity process. Students are aware of their creative resources and are motivated to use and development them in professional work in the social field

Sisältö

- creative group work methods in the work of Bachelors of Social Services
- use of pictures as a creative group method
- visual expression, photography, empowering photo, film and digital storytelling
- activity-based and experiential exercises using methods of visual expression
- the process of creative activity
- development of one's creative resources in the context of professional work in social services

Esitietovaatimukset

Students of the Degree Programme in Social Services: Most part of the Basic studies

Lisätiedot

Students of the degree programme can choose between this and the following courses:

- Use of Drama Methods in Group Activities
- Use of Narrative Methods in Group Activities

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Pass:

The students

- have a good possession of the knowledge about creative methods and concepts in use of pictures, described in learning objectives
- are able to plan and to implement a creative process using pictures as working method
- are aware of their creative strengths
- are able to use their creative skills as working tools
- have capacities to reflect how to apply use of pictures in the context of social work

SOSEM60 Communication and Media in Social Work: 4 op

Osaamistavoitteet

Students are familiar with social importance of media and communication from different perspectives of social work and activities. Students analytically examine media contents and recognise perspectives presented by various interest groups. They can explain how media acts and what kind of meanings it keeps inside. They can apply means of communication and influence. Students have argumentation and information seeking skills. They are familiar with the internal and external communication principles and practices in work communities. Students are familiar with the professional etiquette in social media. Students also examine communication culture from the perspective of sustainable development.

Sisältö

- media literacy: perceiving media reality and working as social work professional in media environment
- influence in society as part of empowering social work
- communication in society
- ethical instructions and legislation of media

Esitietovaatimukset

Students of the Degree Programme in Social Services: Most part of the Basic studies

Lisätiedot

Students of the degree programme can choose between this and the following courses:

- Structural Social Work
- Community-Oriented Social Work
- Empowering Social Work

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Students

- are able to recognize the importance of communication and media in society
- are able to recognize the wholeness of methods which media uses
- are able to recognize their individual behavior concerning media and communication and connected attitudes

Hyvä (3-4)

Students

- have capacities to itemize contents of media
- can bring out topics, which are essential from the perspective of citizens? empowerment
- are able to recognize their individual values and attitudes
- are able to recognize their responsibilities in communication-related tasks

Kiitettävä (5)

Students

- have competencies to evaluate and analyze critically the contents produced by different media sources
- have skills to act in network of citizens, media and other interest groups based on principles of empowering social work
- have capacities to recognize the influence of their individual values and attitudes to their actions

SOSEM70 Practical Training: Methods of Empowerment in Social Work: 10 op**Osaamistavoitteet**

Students have gained experience of client-centred action designed to promote client engagement. Students have learnt to examine clients' needs and position and clientship from the perspectives of social structures and processes. They are able to recognise practices, fringe areas and dead zones in the services and systems, which impair clients' position and engagement. Students are able to implement a variety of empowering activities which promote client engagement, using psychosocial, activity-based, creative, community-based, structural and empowering methods. Students know how to select methods that best suit the clients' or groups' needs, situation and resources. When planning activities, students take into account the boundary conditions and resources of the organization. Students have gained experience of planning, implementing and evaluating a process to promote client engagement and empowerment in a social work setting or in a project context. Students know how to acquire and produce information. They evaluate their action, professional development needs and career planning.

Sisältö

- client-centred action to promote client engagement

- assessing the client's position and clientship from a structural and empowering perspective
- planning, implementation and evaluation of a process designed to promote client engagement and empowerment
- evaluation and development of one's action

Esitietovaatimukset

one of the courses included in the module Empowerment Competence

Lisätiedot

The course can be taken in English language

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Pass:

Students have gained experience of client-centred action designed to promote client engagement. Students have learnt to examine clients' needs and position and clientship from the perspectives of social structures and processes. They are able to recognise practices, fringe areas and dead zones in the services and systems, which impair clients' position and engagement. Students are able to implement a variety of empowering activities which promote client engagement, using psychosocial, activity-based, creative, community-based, structural and empowering methods. Students know how to select methods that best suit the clients' or groups' needs, situation and resources. When planning activities, students take into account the boundary conditions and resources of the organization. Students have gained experience of planning, implementing and evaluating a process to promote client engagement and empowerment in a social work setting or in a project context. Students know how to acquire and produce information. They evaluate their action, professional development needs and career planning.

SOS21-1025 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT: 15 op

SOS21-1026 Varhaiskasvatuksen opintokokonaisuus: 15 op

BE00BS18 Lapsen kehitys ja oppiminen: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tietää lapsen kehitykseen ja oppimiseen liittyviä kasvatusta ja kehityspsykologisia teorioita. Hän osaa tunnistaa lapsen kehitystehtävät eri ikäkausina ja oppimisen lainalaisuudet yksilön kehityksessä. Opiskelija osaa perustella pedagogiikan merkityksen lapsen kokonaisvaltaisessa kehityksessä, oppimisessa ja hyvinvoinnissa. Opiskelija osaa arvioida sekä lapsen kehitykseen ja oppimiseen myönteisesti vaikuttavia tekijöitä että kehitystä ja oppimista hidastavia tai vaarantavia tekijöitä.

Sisältö

- kehityspsykologiset teoriat ja oppiminen varhaislapsuudesta nuoruuteen
- itsesääätelytaitojen kehitys ja kehityksen tukeminen
- lapsen toimijuutta sekä oppimista edistävät tekijät

Esitietovaatimukset

edeltäviä opintoja ei tarvita

Lisätiedot

Opintojakso on suoritettava ennen muiden varhaiskasvatuksen kokonaisuuteen sisältyvien opintojen suorittamista.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa joitakin lapsen kehityksen ja oppimisen vaiheita ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija tunnistaa pedagogiikan merkityksen lapsen kehitykseen, hyvinvointiin ja oppimiseen liittyen. Hän osaa määritellä lapsen kehitykseen ja oppimiseen vaikuttavia tekijöitä jossain määrin.

Hyvä (3-4)

Opiskelija tietää keskeisimmät lapsen kehityksen ja oppimisen vaiheet ja niihin vaikuttavat tekijät. Hän osaa kuvata niitä käyttäen teoretietoa. Opiskelija osaa arvioida pedagogiikan merkitystä lapsen kehitykseen, hyvinvointiin ja oppimiseen liittyen. Opiskelija osaa kuvata joitakin lapsen kehityksen ja oppimisen lainalaisuuksia. Hän osaa tunnistaa yksilöllisen kehitysprosessin elementtejä. Opiskelija osaa kuvata joitakin lapsen kehitykseen ja oppimiseen vaikuttavia tekijöitä. Hänellä on kyky havaita eri tekijöiden välisiä yhteyksiä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa analysoida lapsen kehitykseen ja oppimiseen vaikuttavia tekijöitä kasvatus- ja kehityspsykologien teorioiden avulla. Opiskelija osaa selittää pedagogiikan merkityksen lapsen kehityksessä, hyvinvoinnissa ja oppimisessa. Hän osaa analysoida lapsen kehitystä toisaalta kasvun ja oppimisen lainalaisuuksien näkökulmasta ja toisaalta yksilöllisenä kehitysprosessina. Opiskelija osaa analysoida ja perustella lapsen kehitykseen ja oppimiseen myönteisesti vaikuttavia tekijöitä sekä sitä hidastavia tai vaarantavia tekijöitä. Hänellä on kyky analysoida eri tekijöiden välisiä yhteyksiä monipuolisesti.

BE00BT37 Varhaiskasvatuksen pedagogiikka: 4 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija on omaksunut lapsilähtöisen toiminnan periaatteet. Hän osaa tukea lapsen osallisuutta ja aktiivista toimijuutta. Opiskelija osaa havainnoida ja arvioida sekä lapsen yksilöllisiä että lapsiryhmän tarpeita. Hän osaa tukea ja ohjata lapsia kasvun, kehityksen ja oppimisen eri vaiheissa. Opiskelijalla on valmiuksia havaita lapsen tuen tarpeet ja hän tunnistaa kolmiportaisen tuen mallin. Opiskelija tietää varhaiskasvatuksen keskeiset toimintaperiaatteet ja osaa niitä soveltaen suunnitella, toteuttaa ja arvioida pedagogisesti kehittävää ja tavoitteellista toimintaa lapsille ja lapsiryhmälle. Hänellä on valmiudet tukea ja edistää lapsen omaehtoista leikkiä ja tarvittaessa ohjata sitä. Opiskelijalla on valmiudet vahvistaa ja edistää lapsen oikeuksien toteutumista ja lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Sisältö

- varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteet
- varhaiskasvatussuunnitelman perusteet
- varhaiskasvatustilanne
- lapsilähtöisyys, lapsen osallisuus sekä lapsen oikeudet
- lapsen ja lapsiryhmän havainnointi
- pedagoginen dokumentointi
- lapsen ja lapsiryhmän tarpeiden arvioiminen

- tuen ja erityisen tuen tarjoaminen varhaiskasvatuksessa
- pedagogisen toiminnan suunnitseminen
- leikki ja digitaalisuus varhaiskasvatuksessa

Esitietovaatimukset

Opintojakso: Lapsen kehitys ja oppiminen

Lisätiedot

Varhaiskasvatusopintoja suorittaville opiskelijoille.

Arviointikriteerit**Tyydyttävä (1-2)**

Opiskelija tietää joitakin varhaiskasvatuksen periaatteita. Hän osaa nimetä tavoitteellisen toiminnan periaatteita. Opiskelija osaa nimetä lapsen oikeudet ja kuvata hyvinvoinnin edistämiseen vaikuttavia seikkoja. Opiskelija osaa nimetä lapsen yksilöllisiä ja erityisen tuen tarpeita. Hän pyrkii ottamaan tuen tarpeet huomioon tukiessaan ja ohjatessaan lasta kasvun, kehityksen ja oppimisen eri vaiheissa.

Opiskelija osaa toimia lapsilähtöisesti ja perustella omaa toimintaansa. Opiskelija osaa analysoida ja arvioida lapsen yksilöllisiä ja erityisen tuen tarpeita sekä lapsiryhmän tarpeita. Hän osaa ottaa tarpeet monipuolisesti huomioon tukiessaan ja ohjatessaan lasta kasvun, kehityksen ja oppimisen eri vaiheissa. Opiskelija osaa soveltaa varhaiskasvatuksen keskeisiä periaatteita suunnitellessaan, toteuttaessaan ja arvioidessaan pedagogisesti kehittävää ja tavoitteellista toimintaa. Hän osaa tukea ja edistää lapsen omaehtoista leikkiä ja ohjata sitä. Opiskelijalla on taidot vahvistaa ja edistää lapsen oikeuksien toteutumista ja hyvinvointia.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa toimia lapsilähtöisesti. Opiskelija tietää varhaiskasvatuksen keskeiset periaatteet. Opiskelija osaa tunnistaa lapsen tuen tarpeita sekä lapsiryhmän tarpeita. Hän huomioi lapsen ja lapsiryhmän tuen tarpeita tukiessaan ja ohjatessaan lasta kasvun, kehityksen ja oppimisen eri vaiheissa. Hän tuntee kehittävän ja tavoitteellisen toiminnan suunnittelun, toteuttamisen ja arvioimisen periaatteet. Hän tunnistaa lapsen omaehtoisen leikin merkityksen. Opiskelijalla on tietoa lasta vahvistavan toiminnan periaatteista sekä lapsen oikeuksien toteutumisen ja lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisestä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa toimia lapsilähtöisesti ja perustella omaa toimintaansa. Opiskelija osaa analysoida ja arvioida lapsen tuen tarpeita sekä lapsiryhmän tarpeita. Hän osaa ottaa lapsen ja lapsiryhmän tarpeet monipuolisesti huomioon tukiessaan ja ohjatessaan lasta kasvun, kehityksen ja oppimisen eri

vaiheissa. Opiskelija osaa soveltaa varhaiskasvatuksen keskeisiä periaatteita suunnitellessaan, toteuttaessaan ja arvioidessaan pedagogisesti kehittävää ja tavoitteellista toimintaa. Hän osaa tukea ja edistää lapsen omaehtoista leikkiä ja ohjata sitä. Opiskelijalla on taidot vahvistaa ja edistää lapsen oikeuksien toteutumista sekä lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

BE00CG22 Pienryhmätoiminta ja yhteisöllisyys varhaiskasvatuksessa: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on valmiudet suunnitella, toteuttaa ja arvioida pedagogista toimintaa varhaiskasvatuksessa. Opiskelija osaa havainnoida lasta ja lapsiryhmää sekä dokumentoida havaintojaan. Hän tunnistaa lasten kulttuurin ja leikin ominaispiirteitä ja osaa käyttää niitä toimintaa suunnitellessaan ja ohjatessaan. Opiskelija tietää pienryhmätoiminnan ja yhteisöllisyyden periaatteet ja hänellä on valmiuksia toteuttaa niitä omassa toiminnassaan laaja-alaisesti. Opiskelija osaa ottaa toiminnassaan huomioon kulttuurien moninaisuuden. Hän tietää kestäväen kehityksen toteuttamistapoja ja osaa huomioida niitä toiminnassaan. Opiskelijalla on valmiuksia suunnitella varhaiskasvatustoimintaa siten, että integraatio ympäröivään, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja luontoon toteutuu.

Sisältö

- pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi
- havainnointi varhaispedagogiikassa
- pedagoginen dokumentointi
- pienryhmätoiminta varhaiskasvatuksessa
- yhteisöllisyys varhaiskasvatuksessa
- monikulttuurisuus
- kestäväen kehityksen periaatteiden huomioiminen ohjauskokemuksia hyödyntäen

Esitietovaatimukset

Opintojaksot: Lapsen kehitys ja oppiminen sekä Varhaiskasvatuksen pedagogiikka.

Lisätiedot

Varhaiskasvatuksen opintokokonaisuutta suorittaville.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa varhaispedagogista pienryhmätoimintaa lapsille ohjatusti. Opiskelija osaa havainnoida lasta ja lapsiryhmää sekä dokumentoida havaintojaan ohjatusti. Hän tietää joitakin lasten kulttuurin ja leikin ominaispiirteitä. Opiskelija tietää joitakin pienryhmätoiminnan ja yhteisöllisyyden periaatteita. Hän tunnistaa kestäväen kehityksen toimintatapoja ja varhaiskasvatustoiminnan yhteyksiä ympäröivään yhteiskuntaan, kulttuuriin ja luontoon.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa varhaispedagogista pienryhmätoimintaa lapsille sekä arvioida sitä. Opiskelija osaa havainnoida lasta ja lapsiryhmää sekä dokumentoida havaintojaan. Hän tietää lasten kulttuurin ja leikin ominaispiirteitä ja huomioi niitä omassa toiminnassaan. Opiskelija tietää pienryhmätoiminnan ja yhteisöllisyyden periaatteita ja osaa huomioida niitä omassa toiminnassaan. Hän tietää kestäväen kehityksen toimintatapoja ja ymmärtää varhaiskasvatustoiminnan integraation merkityksen ympäröivään yhteiskuntaan, kulttuuriin ja luontoon.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa monipuolista varhaispedagogista pienryhmätoimintaa lapsille

sekä arvioida sitä. Opiskelija osaa havainnoida lasta ja lapsiryhmää sensitiivisesti sekä dokumentoida havaintojaan monipuolisesti. Hän osaa analysoida lasten kulttuurin ja leikin ominaispiirteitä ja soveltaa niitä omassa toiminnassaan laaja-alaisesti. Opiskelija on sisäistänyt pienryhmätoiminnan ja yhteisöllisyyden periaatteet, hän osaa soveltaa niitä omassa toiminnassaan monipuolisesti. Hän osaa soveltaa kestävä kehityksen toimintatapoja ja edistää varhaiskasvatustoiminnan integraatiota ympäröivään yhteiskuntaan, kulttuuriin ja luontoon.

BE00BS21 Lapsen ja perheen varhainen tuki: 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija tunnistaa ja tietää lapsen ja perheen elämäntilanteeseen liittyviä voimavaroja ja riskitekijöitä sekä tietää varhaisen tukemisen periaatteet varhaiskasvatuksen palveluissa. Opiskelija tuntee varhaiskasvatuksen ja eri tahojen tuottamia lapsiperheiden palveluita ja osaa ohjata perheitä palveluiden piiriin. Opiskelija osaa tukea lasta ja perhettä kasvatuksellisen yhteistyön periaatteiden mukaisesti ja ymmärtää monialaisen yhteistyön merkityksen varhaisen tuen näkökulmasta. Opiskelija tietää dialogisen vuorovaikutuksen merkityksen perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä. Opiskelija osaa toimia lapsilähtöisesti huomioiden lapsen oikeuksien toteutumisen ammatillisessa toiminnassaan. Opiskelija osaa tukea ja edistää lapsen ja perheen kuulluksi tuleamista sekä osallisuutta varhaiskasvatuksen ympäristössä.

Sisältö

- varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden palvelut
- kasvatuksellinen yhteistyö ja monialaisuus varhaiskasvatuksessa
- lapsen ja perheen elämäntilanteeseen liittyvien voimavarojen sekä riskitekijöiden tunnistaminen ja puheeksi ottaminen
- dialogisen vuorovaikutuksen periaatteet
- varhaisen tuen periaatteet ja toteuttaminen
- lapsen oikeudet ja lapsilähtöinen toiminta osana varhaiskasvatuspalveluita
- osallisuuden edistäminen varhaiskasvatuksen palveluissa

Esitietovaatimukset

Opintojaksot: Lapsen kehitys ja oppiminen, Varhaiskasvatuksen pedagogiikka, Pienryhmätoiminta ja yhteisöllisyys varhaiskasvatuksessa

Lisätiedot

Varhaiskasvatuksen opintokokonaisuutta suorittaville.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija osaa nimetä kasvatuksellisen yhteistyön ja dialogisen toiminnan periaatteita. Hän osaa nimetä lapsen oikeuksien huomioimiseen ja lapsilähtöiseen toimintaan liittyviä periaatteita. Hän osaa kuvata erilaisten perheiden tarpeita, mukaan lukien riskitilanteessa elävät perheet ja lapset. Opiskelija osaa nimetä varhaisen tukemisen periaatteita. Hän tuntee pääpiirteissään lapsiperhepalveluita ja hän osaa kuvata, kuinka niitä voidaan hyödyntää. Opiskelija osaa kuvata lapsen ja perheen osallisuuteen vaikuttavia seikkoja.

Hyvä (3-4)

Opiskelija osaa tukea lasta ja perhettä kasvatuksellisen yhteistyön periaatteiden mukaisesti. Opiskelija osaa toimia sekä lasten että perheiden kanssa dialogisesti. Hän tietää lapsen oikeuksien huomioimiseen ja lapsilähtöiseen toimintaan liittyvät periaatteet. Hän osaa huomioida erilaisten perheiden tarpeet, mukaan lukien riskitilanteessa elävät perheet ja lapset. Opiskelija tietää varhaisen tukemisen periaatteet ja osaa tukea lasta ja perhettä niiden mukaisesti. Hän tuntee eri tahojen

tuottamat lapsiperhepalvelut pääpiirteissään ja hän osaa hyödyntää niitä lasten ja perheiden tukemisessa. Opiskelija tietää ja osaa hyödyntää lapsen ja perheen osallisuutta edistäviä menetelmiä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa tukea lasta ja perhettä kasvatuksellisen yhteistyön periaatteiden mukaisesti. Opiskelija osaa toimia sekä lasten että perheen kanssa dialogisesti. Hän osaa kriittisesti arvioida ja analysoida lapsen etua ja lapsilähtöisyyden toteutumista omassa toiminnassaan sekä huomioida erilaisten perheiden tarpeet, mukaan lukien riskitilanteessa elävät perheet ja lapset. Opiskelija osaa analysoiden soveltaa varhaisen tukemisen periaatteita omat ammatilliset vahvuudet ja heikkoudet huomioiden. Hän tuntee eri tahojen tuottamien lapsiperheiden palveluiden kokonaisuuden ja osaa hyödyntää niitä lapsen ja perheen tukemiseksi. Opiskelija osaa tukea ja edistää lapsen ja perheen kuulluksi tuleamista sekä osallisuutta eri yhteisöissä. Opiskelija osaa analysoida lapsen ja perheen varhaisen tuen toteutumisen edellytyksiä ja siihen käytettäviä menetelmiä.

BE00BS22 Sosionomina varhaiskasvatuksessa: 2 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tuoda esille sosionomin erityisen osaamisen varhaiskasvatuksessa. Opiskelija on sisäistänyt monialaisen yhteistyön ja verkostoitumisen merkityksen varhaiskasvatuksessa ja hän osaa kuvata sosionomin roolia osana varhaiskasvatuksen tiimiä. Hän osaa tuoda esiin perheiden monimuotoisuuden sekä monikulttuurisuuden sensitiivisen kohtaamisen merkityksen. Opiskelijalla on valmius toteuttaa perhelähtöistä työtettä. Opiskelijalla on valmiudet pohtia sosionomin osaamisen hyödyntämistä varhaiskasvatuspalveluiden kehittämisessä.

Sisältö

- sosionomin kompetenssit varhaiskasvatuksessa
- moniammatillisuus varhaiskasvatuksessa
- varhaiskasvatuksen kehittäminen

Esitietovaatimukset

Kaikki edeltävät varhaiskasvatuksen opintokokonaisuuden opintojaksot.

Lisätiedot

Varhaiskasvatuksen opintokokonaisuutta suorittaville.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

Opiskelija tunnistaa joitakin sosionomin varhaiskasvatusosaamisen alueita ja vahvuuksia. Hän tunnistaa ja osaa määritellä sosionomin roolin osana monialaista tiimiä.

Hyvä (3-4)

Opiskelija tietää keskeisimmät sosionomin varhaiskasvatusosaamisen alueet ja vahvuudet. Hän osaa kuvata ja selittää niitä käyttäen teoretietoa. Opiskelija osaa kuvata sosionomin roolia osana monialaista tiimiä. Hän tuntee sosionomin osaamisen ja vahvuudet varhaiskasvatuspalvelujen kehittäjänä.

Kiitettävä (5)

Opiskelija osaa laaja-alaisesti analysoida sosionomin erityistä osaamista ja vahvuuksia varhaiskasvatuksessa teoretiedon avulla. Hän on sisäistänyt sosionomin roolin osana monialaista

tiimiä ja osaa analysoiden ja perustellen tuoda sitä esiin. Opiskelijalla on kyky arvioida monipuolisesti ja vertaillen sosionomin osaamista varhaiskasvatus-palveluiden kehittäjänä.

SOS21-1027 Monialaiset työelämäprojektit: 15 op

SOS21-1028 Kohtaamistaitteen ohjaajaopinnot: 15 op

BE00CL27 Kohtaamistaitteen perusteet: 5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on perustiedot kohtaamistaitteen historiasta, filosofiasta ja toimintaympäristöistä. Hän tunnistaa kohtaamistaitteen periaatteet, joita ovat kohtaaminen, arvostus, moniaistisuus, struktuuri, vaihteellisuus ja valintojen teko. Opiskelijalla on valmius kunnioittaa jokaisen ihmisen itseilmaisun ja taidetyöskentelyn merkityksellisyyttä ja iloa. Hänellä on valmiudet hyödyntää kohtaamistaitteessa jaettuina kokemuksia oman ammatillisen kehittymisensä tukena.

Sisältö

- kohtaamistaitteen historia, filosofia ja toimintaympäristöt
- kohtaamistaitteen periaatteet
- kuvataiteet kohtaamistaitteen työmenetelmänä

Lisätiedot

Kohtaamistaitteiden on ryhmämuotoista kuvataidetoimintaa erilaisissa sosiaali-, terveys- ja kasvatustieteiden toimintaympäristöissä. Kohtaamistaitteessa ihminen nähdään yhteisönsä jäsenenä ja toiminnassa korostuu kaikkien aistien käyttäminen. Tekeminen on porrastettu niin, että kokematonkin tekijä pääsee nauttimaan taiteen tekemisen esteettisestä lumosta ja teoksensa arvostavasta katselusta yhdessä vertaisryhmän kanssa. Kohtaamistaitteiden pohjautuu japanilaiseen Clinical Art -menetelmään.

Kohtaamistaitteen perusteet - opintojakson suorittamisen jälkeen opintoja voi jatkaa 10 op laajuisella opintojaksolla. Opintojaksot yhdessä antavat Kohtaamistaitteen ohjaaja -pätevyyden. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa järjestetään lukuvuoden 2019-2020 aikana kaksi Kohtaamistaitteen perusteet -opintojaksoa ja lukuvuonna 2020-2021 jatko-opintojakso, joka antaa kohtaamistaitteen ohjaaja -kelpoisuuden.

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija tuntee Kohtaamistaitteen historiaa, filosofiaa ja toimintaympäristöt. Hän tuntee Kohtaamistaitteen periaatteet käytännössä ja teoriassa. Opiskelijalla on kokemuksia taidetyöskentelystä ja hän kykenee refleктоimaan omaa ja ryhmän prosessia.

- taidetyöskentelyyn ja refleктоi omaa ja ryhmän prosessia

BE00CL36 Kohtaamistaitteen ohjaaminen: 10 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa suunnitella, ohjata ja arvioida Kohtaamistaitteen toimintaa terveys-, sosiaali- ja

kasvatusalan arjessa. Hän osaa luovasti toteuttaa Kohtaamistaitteen periaatteiden mukaisia kuvataideryhmiä sekä hallitsee Kohtaamistaitteen taidetyöskentelyjen menetelmiä ja taidetyöskentelyn ohjaamista. Hän tunnistaa jatko-osaamistarpeensa ja täydentää osaamistaan.

Sisältö

- Kohtaamistaitteeseen liittyvien käsitteiden ja ilmiöiden huomioiminen kohderyhmien näkökulmasta ryhmän suunnittelussa ja ohjaamisessa
- erilaisten työmenetelmien hyödyntäminen tavoitteellisesti ja perustellen Kohtaamistaitteen taidetuokioissa
- oman oppimisprosessin monipuolinen analysointi ja reflektointi
- tiedonhankinnan syventäminen Kohtaamistaitteesta ja Clinical Artistista

Arviointikriteerit

Tyydyttävä (1-2)

X

Arviointikriteerit

Hyväksytty/hylätty

Opiskelija

- on hahmottanut ja kykenee jäsentämään teoreettisesti Kohtaamistaitteeseen liittyviä käsitteitä ja ilmiöitä kohderyhmänsä näkökulmasta ryhmän suunnittelussa ja ohjaamisessa
- hyödyntää tavoitteellisesti ja perustellen erilaisia työmenetelmiä Kohtaamistaitteen taidetuokioissa
- kuvaa oman oppimisprosessinsa monipuolisesti analysoiden ja reflektoiden
- etsii tietoa Kohtaamistaitteesta ja Clinical Artistista syventääkseen ja laajentaakseen osaamistaan